

Št. 182 (21.115) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

ČETRTEK, 7. AVGUSTA 2014

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskega dnevnika
vedno s seboj

**Snemi aplikacijo
s spletne trgovine**

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

9 771124 666007

Po kratkem predahu spet recesija

RADO GRUDEN

Podatki o drugem zaporednem četrtletnem padcu italijanskega bruto državnega proizvoda, ki jih je včeraj objavil statistični zavod Istat, predstavljajo hud udarec za ambicioznega premierja Mattea Renzija, ki je ob prevzemu oblasti februarja letos optimistično napovedal, da bo Italijo popeljal iz najhujše recesije po drugi svetovni vojni. S padcem BDP v višini 0,2 odstotka v primerjavi s prvim letošnjim trimesečjem, kar je najslabši podatek od leta 2000 dalje, se je Italija po sramežljivih znakih gospodarskega okrevanja v drugi polovici lanskega leta, ko so bili kazalci o gospodarski rasti končno pozitivni, spet znašla v tehnični recesiji.

Podatek je toliko bolj zaskrbljujoč, ker je že zdaj jasno, da bo Italija letošnje leto zaključila z negativno gospodarsko rastjo, čeprav je vlada še aprila napovedala 0,8-odstotno rast BDP. Brez rasti se bo poslabšalo javnofinančno stanje v državi, s tem pa se bodo še dodatno zmanjšale manevrske možnosti vlade za sprejem ukrepov za spodbujanje gospodarske rasti.

Seveda se po šestih mesecih Renzija ne more kriviti za nakopičene gospodarske težave, s katerimi se že leta spopada Italija. Institucionalne reforme so zelo pomembne, toda istočasno se bo moral Renzi skupaj s svojo vladno ekipo bolj posvetiti tudi reševanju gospodarskega položaja. Samo tako bo lahko ohranil zaupanje Evrope, ki je po aprilskih volitvah močno naraslo, predvsem pa naj bi z ustreznim paketom gospodarskih reform ponovno pognal upehano gospodarstvo in prispeval vsaj k zmanjšanju rekordno visoke brezposelnosti med mladimi, ki je bila junija kar 43,7-odstotna.

ITALIJA - Po podatkih Istat BDP v drugem trimesečju nižji za 0,2%

Gospodarstvo na robu prepada

DEVIN-NABREŽINA - Sesljski zaliv

Portopiccolo: sončne in senčne plati ob odprtju

NABREŽINA - Turistično naselje Portopiccolo bo jutri odprlo svoja vrata javnosti. Ob tem pa se odpira tudi zagonetno vprašanje rezidenčnih stanovanj, o katerih je včeraj razpravljala občinska urbanistična komisija. Enačenje

luksuznih stanovanj z drugimi navadnimi stanovanji bi namreč finančno zelo prizadelo občino, ker bi bila stanovanja v turističnem naselju izvzeta plačevanja davka na nepremičnine Imu.

Na 8. strani

RIM - Italija je zdrsnila nazaj v recesijo. V drugem letošnjem četrtletju se je namreč njen bruto domači proizvod (BDP) skrčil za 0,2 odstotka, potem ko je v prvem trimesečju upadel za 0,1 odstotka, kažejo podatki italijanskega statističnega urada Istat. Analitiki so pričakovali, da se bo italijansko gospodarstvo v drugem četrtletju okrepilo za 0,1 odstotka oziroma največ 0,1-odstotni padec. S tem pa je Italija vstopila v tako imenovano tehnično recesijo. Italijanski BDP je bil v drugem letošnjem trimesečju najnižji za to obdobje v zadnjih 14 letih, konec lanskega leta pa je bil prvič po več letih spet pozitiven.

Zastoj gospodarstva je močan udarec italijanskemu premierju Matteu Renziju, ki je napovedal, da bo državo popeljal iz obdobja najhujše recesije po drugi svetovni vojni.

Na 2. strani

SLOVENIJA Intervju s predsednikom DZ Brglezom

INTERVJU - Sirovich »Izrael se je prepustil pesimizmu«

TRST - Livio Isaak Sirovich, tržaški geolog, ki v prostem času rad piše zgodovinske knjige, je znan po svojih pogumnih stališčih. Ta je na primer zagovarjal v svoji knjigi Cime irredente, v kateri je spregovoril o nacionalističnih ekscesih dela tržaškega planinskega sveta. S sinom judovske matere, ki pa kot pravi ni bil deležen judovske vzgoje, smo se tokrat pogovorili o novi izraelsko-palestinski vojni.

Na 5. strani

Odobrili načrt za Proseško postajo

Na 4. strani

V Trstu strožje kazni za mazače in vandale

Na 4. strani

V Gorici sindikat CGIL svari pred ukinjanjem občinskih služb

Na 12. strani

Protijudovski napis na goriški sinagogi

Na 13. strani

TRŽIČ - Pozitivni podatki o prevotoru, poglobitev kanala še neznanka

V pristanišču nekaj več optimizma, čeprav še ostajajo nerešena vprašanja

TRŽIČ - Trend v trziškem pristanišču je pozitiven. V prvi polovici tega leta je pretovor znašal 2,057 milijona ton, kar predstavlja spodbuden korak naprej v primerjavi z 2,035 milijona ton iz prvih šestih mesecev leta 2013. »Lahko zatrdim, da je kriza, ki je od leta 2007 močno zavirala trziško pristanišče, dokončno za nami,« pravi predsednik trziškega pristaniškega podjetja Paolo Maschio. Predsednica Dežele FJK Debora Serracchiani je predstavila razvojne smernice pristaniškega načrta, medtem pa ostaja odprto staro vprašanje o poglobitvi kanala, o katerem bo govor tudi na sodišču.

Na 12. strani

PAHOR
HOTEL & RESTAURANT

Vsak četrtek degustacijski meni, ribji ali mesni, z vključenim izborom najboljših kraških in briških vin. 35€ po osebi.

Organiziramo tudi poslovna kosila in večerje ter večere za skupine.

Ul. 1. Maja 14, Jamlje - 34070 Doberdob, Italija
tel. +39 0481 410121 - mob. +39 335 8006548
www.hotelpahor.com - info@hotelpahor.com

GOSPODARSVTO - Po podatkih Istat BDP v drugem trimesečju padel za 0,3 odstotka

Po kratkem predahu Italija spet v recesiji

RIM - Italija je zdrsnila nazaj v recesijo. V drugem letošnjem četrtletju se je namreč njen bruto domači proizvod (BDP) skrčil za 0,2 odstotka, potem ko je v prvem trimesečju upadel za 0,1 odstotka, kažejo podatki italijanskega statističnega urada Istat. Analitiki so pričakovali, da se bo italijansko gospodarstvo v drugem četrtletju okrepilo za 0,1 odstotka oziroma največ 0,1-odstotni padec. S tem pa je Italija vstopila v tako imenovano tehnično recesijo, ki nastopi po dveh zaporednih četrtletjih krčenja BDP.

Italijanski BDP je bil v drugem letošnjem trimesečju najnižji za to obdobje v zadnjih 14 letih, negativni rezultat pa ni prišel povsem nepričakovano, saj so ga napovedali že negativni podatki (-0,4 odstotka) o industrijski proizvodnji v istem obdobju.

Krčenje gospodarstva je močan udarec italijanskemu premierju Matteo Renziju, ki je obljubil, da bo državo popeljal iz obdobja najhujše recesije po drugi svetovni vojni. Italija se se težavo izvija iz recesije, ker je slednja izjemno globoka, je v pogovoru za časnik *Il Sole 24 Ore* dejal finančni minister Pier Carlo Padoan. Ob tem pa je vztrajal, da bo država izpolnila zahteve EU, da javnofinančni primanjkljaj obdrži pod tremi odstotki BDP, tako v letošnjem kot v prihodnjem letu. »Za povrnitev k rasti ni bližnjic. Ovine na naši poti moramo odstraniti z reformami,« je poudaril in zagotovil, da zaradi negativne gospodarske rasti, v letošnjem letu ne bo potreben rebalans proračuna.

Italija se je iz globoke dvoletne recesije uradno izvila v zadnjem lanskem četrtletju, ko je zabeležila 0,1-odstotno gospodarsko rast. Toda za zdaj ta podatek predstavlja belo vrano, saj ima le šest mesecev kasneje na letni ravni BDP spet negativni predznak, in sicer 0,3 odstotka. To pa pomeni, da bo ob koncu leta ta podatek ostal v negativnem območju, saj je težko pričakovati, da bi se razmere v drugi polovici leta toliko izboljšale, da bi imela Italija pozitivno gospodarsko rast. Za ilustracijo povejmo, da je aprila vlada še govorila o 0,8 odstotni rasti BDB ob koncu leta.

RIM - Srečanje o volilnem zakonu in reformah

Renzi in Berlusconi potrdila dosedanje politične dogovore

Matteo Renzi (levo) in Silvio Berlusconi sta se včeraj znova sestala

ANSA

RIM - Na skoraj tri ure trajajočem sestanku sta včeraj Matteo Renzi in Silvio Berlusconi dejansko potrdila dogovor o volilnem zakonu za poslansko zbornico in tudi o napovedanih ustavnih reformah. »Predsednik vlade in vodja Forza Italia nista postala zaveznika, temveč sta sopotnika, ki imata podobna stališča o nekaterih vprašanjih, potem bosta spet šla vsak po svoje,« pravijo v Demokratični stranki, kjer se nekateri sicer ne strinjajo z dogovarjanjem z bivšim ministrskim predsednikom.

Renzi in Berlusconi se včeraj vsekakor nista dogovorila o večjih spremembah poslanskega volilnega zakona (t.i. *Italicum*), pač pa

menda za nekatera manjša dopolnila. Šlo naj bi v glavnem za rahlo spremembo navzdol volilnega praga, ki pride prav obema. Vodji demokratov, da ponovno ustvari pogoje za volilno zavezništvo s SEL, ki je trenutno močno zrahljano, Berlusconi pa, da vzpostavi dialog s stranko NCD Angelina Alfana. Vodja Forza Italia naj bi svojemu sogovorniku potrdil podporo reformi senata, ki jo bo senatna skupščina odobrila morda danes, najpozneje pa jutri.

Senatna skupščina je včeraj popoldne dokončno »obsodila na smrt« pokrajine, ki bodo formalno izginile tudi z ustave. Senatorji so tudi ukinili Državni svet za gospo-

darstvo in delo (Cnel), uvedli so nato nova pravila za razpis ljudskega referendumu. Zahtevo po ljudskem glasovanju bo - kot doslej - moralo s podpisi podpreti vsaj 500 tisoč državljanov in državljanov, če bodo pobudniki zbrali več kot 800 tisoč podpornih podpisov bo avtomatično padel kvorum za uspeh ljudskega glasovanja.

Senatorji so tudi odobrili nova pravila za izvolitev predsednika republike ter odvzeli senatu dosedanje ustavno pravico do nezaupnice vladi. Zaupnica in nezaupnica vladi bosta po novem v izključni pristojnosti poslanske zbornice, ki bo edino zakonodajno telo, senat pa bo imel posvetovalne in nadzorne funkcije.

BLIŽNJI VZHOD - Prekinitev ognja v Gazi drži ZN bodo še enkrat obnovili Gazo, vendar bo to zadnjič

NEW YORK - Združeni narodi so pripravljene še enkrat obnoviti območje Gaze, vendar pa naj bo to zadnjič, je na posebnem zasedanju Generalne skupščine ZN o bližnjem vzhodu poudaril generalni sekretar ZN Ban Ki Moon. Ban je včeraj odprl posebno neformalno zasedanje GS ZN, ki so ga zahtevale arabske države in na katerem uslužbenci sekretariata ZN veleposlanikom držav članic poročajo o razmerah v Gazi po mesecu dni silovitega nasilja med Izraelom in gibanjem Hamas. To je zahtevalo skoraj 1900 palestinskih življenj, večinoma civilistov, na izraelski strani pa je 67 žrtev, večinoma vojakov.

Zadnja časna prekinitev ognja, ki se je začela v torek zjutraj, za zdaj še drži, saj sta obe strani privolili v pogajanja pod okriljem Egipta v Kairu in seveda razglasili zmago. Izraelci in Hamas so se v zadnjih šestih letih zapletli že v tri krvave konflikte, ki so pustili za seboj veliko uničenje, in potrpljenja mednarodne skupnosti je vse manj. »Ali moramo res nadaljevati s tem? Graditi, uničevati, gradi-

ti, uničevati? Zgradili bomo še enkrat, ampak to mora biti zadnjič,« je glede tega opozoril Ban.

Odposlanec ZN za bližnji vzhod Robert Serry je medtem dejal, da je bilo zadnje uničenje veliko hujše od tistega po spopadih 2008 in 2009 - tako z vidika človeških žrtev kot gnotne škode. Osnovna enačba za konec uničevanja je medtem ostala enaka - konec blokade Gaze in ureditev legitimnih varnostnih zahtev Izraela.

Predstavnika Izraela in Palestine sta medtem pred veleposlaniki ponovno menjala obtožbe in valila krivdo drug na drugega. Ron Prozor je ponovil, da je bila vojaška akcija Izraela odgovor na napade Hamasa, in poudaril, da je Izrael vrnil Gazo Palestincem.

Predstavniki Palestincev Rijad Mansur je po drugi strani Izrael obtožil izvajanja barbarske vojaške kampanje, ki je ustvarila nevzdržne in nečloveške pogoje za prebivalce Gaze. Utemeljitev o samoohranbi pred napadi Hamasa je zavrnil in dejal, da takšna premišljena vojaška agresija nima nobenega opravičila.

MOSKVA - Odgovor na sankcije Zahoda Rusija prepovedala uvoz kmetijskih proizvodov

MOSKVA - Ruski predsednik Vladimir Putin je včeraj podpisal odlok, ki prepoveduje ali omejuje uvoz prehrambenih in kmetijskih proizvodov iz držav, ki so zaradi krize v Ukrajini uvedle sankcije proti Rusiji. Odlok, ki je bil objavljen na spletni strani Kremlja, uvoz prepoveduje oz. omejuje za obdobje leta dni. Vladnim resorjem odlok nalaga, da pripravijo seznam proizvodov, ki jih bo omenjeni odlok zajemal. V Kremlju so ga utemeljili z besedami, da gre za varnostni ukrep in da je v nacionalnem interesu Rusije. Seznam proizvodov, ki se jih ne bo smelo uvažati ali pa bo njihov uvoz omejen, je še v delu na vladi, je dejala tiskovna predstavnica ruske vlade Natalia Timakova. Rusija iz Evropske unije uvozi za dve milijardi evrov sadja in zelenjave letno.

Včerašnji odlok med drugim zajema države članice EU, ZDA, Kanado in Japonsko. Unija je proti Rusiji zaradi Ukrajine najprej uvedla sankcije, ki so kaznovala posamezne fizične in pravne osebe, minuli teden pa še bolj

boleče gospodarske sankcije.

Zveza Nato pa je včeraj izrazila zaskrbljenost pred morebitnim vdorom ruskih sil na vzhod Ukrajine. Kot so postavili v Natu, je Rusija na mejno območje namestila okoli 20.000 vojakov. Podobno zaskrbljenost so izrazile tudi ZDA in Poljska, Rusija pa je krepitev svoje navzočnosti ob meji danes že zanikala. Na sedežu zavezništva v Bruslju so navedli, da bi lahko Rusija kot izgovor za vkorakanje svojih sil v Ukrajino uporabila »humanitarne ali mirovne misije.«

Poljski premier Donald Tusk je včeraj izrazil podobno bojazen. Kot je povedal, je v minulih dneh grožnja posredovanja ruske vojske v Ukrajini narasla. To po njegovih besedah kažejo informacije, ki so jih prejeli v zadnjih urah. Kot je na novinarski konferenci v Varšavi še povedal Tusk, bi rusko posredovanje privedlo do novih razmer na terenu, pri čemer po njegovem mnenju nihče prav dobro ne ve, kako naj bi se na to odzval Zahod.

Kapitan Coste Concordie preda o »najboljših praksah reševanja v sili«

RIM - Kapitan razvpite italijanske krizarke Costa Concordia, Francesco Schettino, ki je pred skoraj dvema letoma in pol doživel brodolom ob italijanskem otoku Giglio, je znova sprožil jezo javnosti. Na rimski univerzi je namreč predaval o najboljših praksah za reševanje v sili. Schettino, imenovanega tudi »strahopetni kapitan«, saj je domnevno zapustil ladjo še preden so bili vsi potniki na varnem, je k predavanju na seminar kriminologije povabil profesor na univerzi La Sapienza v Rimu. K predavanju je Schettino povabil kljub njegovemu sojenju za smrt 32 ljudi, ki so umrli v brodolomu. Italijanska ministrica za izobraževanje Stefania Giannini je dejala, da je novica »neprijetna«, medtem ko se je dekan univerze od dogodka distanciral, rekoč, da o tem ni bil obveščen.

»Poklicali so me, ker sem strokovnjak. Moral sem predavati o soočanju s paniko,« je Schettino dejal za časnik *La Nazione* daily. Dodal je, da je na predavanju uporabil 3D model ladje Costa Concordia z namenom demonstrirati, kako se izvaja evakuacija. Schettino je obtožen, da ni odredil pravočasne evakuacije, dokler se ni ladja že začela prevračati, kljub temu, da je vedel, da se potaplja zaradi trčenja ob skale. Grozi mu do 20 let zapor zaradi uboja, brodoloma in zapustitve ladje.

Evropska sonda Rosetta končno ujela komet

DARMSTADT - Evropska vesoljska sonda Rosetta je včeraj po deset let trajajočem in šest milijard kilometrov dolgem lovu po Osončju je ujela komet 67P/Čurjumov-Gerasimenko. Težko pričakovano srečanje se je zgodilo v dopoldanskih urah, na oddaljenosti 400 milijonov kilometrov od Zemlje, so sporočili iz Evropske vesoljske agencije (Esa).

Rosetta je svoje potovanje v prvi tovrstni misiji začela leta 2004 in prav za ta mesec je bilo načrtovano njeno srečanje s kometom. Novembra bo nanj spustila pristajalni odsek Philae, ki bo na kometu izvedel več poskusov. Šlo bo za prvi pristanek na kometu. Kometi so skupki ledu in prahu, domnevno ostanke, prisotni že od samega nastanka našega Sončevega sistema. Njihova analiza naj bi razkrila številne skrivnosti, morda celo o tem, kako je nastalo življenje na Zemlji.

ZLATO
(999,99%) za kg **31.435,33 +487,54**

SOD NAFTE
(159 litrov) **104,73 \$ +0,11**

EVRO **1.3345 \$ -0,30**

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 6. avgusta 2014

valute	evro (povprečni tečaj)	6. 8.	5. 8.
ameriški dolar	1,3345	1,3382	
japonski jen	136,58	137,46	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	27,834	27,668	
danska krona	7,4557	7,4557	
turški funt	0,79285	0,79390	
madžarski forint	316,06	314,86	
litovski litas	3,4528	3,4528	
poljski zlot	4,2045	4,1747	
romunski lev	4,4420	4,4308	
švedska krona	9,2454	9,2066	
švicarski frank	1,2152	1,2175	
norveška krona	8,4105	8,3865	
hrvaška kuna	7,6463	7,6460	
ruski rubel	48,3508	47,9809	
turška lira	2,8874	2,8578	
avstralski dolar	1,4643	1,4365	
braziljski real	3,0584	3,0355	
kanadski dolar	1,4643	1,4655	
kitajski juan	8,2248	8,2578	
mehiški peso	17,7502	17,6826	
južnoafriški rand	14,3597	14,3004	

ČEDAD - Po obubožanju storitev v bolnici v skladu z deželno zdravstveno reformo

Ena od možnih rešitev tudi čezmejna bolnica

ČEDAD - Čedajska bolnica bi lahko nudila kvalitetne zdravstvene storitve v okviru novega čezmejnega projekta. To je povedal čedajski župan Stefano Balloch po srečanju, ki so se ga udeležili predstavniki dvajsetih občinskih uprav iz Nadiških dolin, Čedad in okolice. O prihodnosti čedajske bolnice, za katero deželna zdravstvena reforma predvideva številne spremembe, so razpravljali župani Ahtna, Buttria, Corna di Rosazzo, Dreke, Fojde, Grmek, Manzana, Mojmacca, Povoletta, Premarjacca, Prapotnega, Podbonesca, Remanzacca, San Giovannija al Natisono, Podutane, Špetra, Sovodnje, Srednjega in Tavorjane. Upravitelji so se strinjali, da bo, če bodo uresničeni načrti deželne uprave, ponudba osnovnih zdravstvenih storitev na tem območju obubožana, kar še zlasti velja za urgenco. Videmska bolnica je namreč za marsikoga dokaj oddaljena, tako da bi bili krajevni prebivalci z ukinitvijo določenih storitev močno prikrajšani. Zato so se upravitelji omenjenih občin dogovorili za skupno zasedanje dvajsetih občinskih svetov 15. septembra v Čedadu, kjer bodo definirali skupne pobude in zapisali ter odobrili skupen dokument. Na to sejo so že povabili tudi župana Kobarida, Bovca, Tolmina in iz Brd ter načelnika tolminske upravne enote, s katerimi nameravajo razpravljati o možnosti ustanovitve čezmejne bolnice. Ideja o skupni bolnici na tem obmejnem območju sicer ni nova, saj se je porodila že pred približno dvajsetimi leti za časa zdravstvene reforme odbornika Fasole.

Prihodnost čedajske bolnice pa je bila tudi v ospredju zadnje seje videmskega pokrajinskega sveta, na kateri je desnosredinska večina prav na pobudo čedajskega župana Stefana Ballocha, ki je tudi pokrajinski svetnik, odobrila resolucijo, v kateri se brani ta bolnica. Dokument je podprl tudi slovenski opozicijski svetnik Sel Fabrizio Dorbolò.

Še pred tem je bila sicer v Čedadu dvakrat tudi deželna odbornica Maria Sandra Telesca, ki se je o vprašanju krajevne bolnice pogovarjala bodisi z občinsko upravo bodisi z lokalnimi predstavniki Demokratske stranke. (NM)

Osnovne zdravstvene storitve v čedajski bolnici naj bi v skladu z deželno zdravstveno reformo precej okrnili

NM

RIM - Med Deboro Serracchiani in Severno ligo

Zelo ostra politična polemika o usodi avtonomnih dežel

RIM - »Severna liga je skušala v senatu okrniti finančno avtonomijo dežel s posebnim statutom in pokrajin Bocen in Trento.« Obtožba prihaja s strani predsednice Furlanije-Juljske krajine Debore Serracchiani, ki se nanaša na amandma senatorja Severne lige Roberta Calderolija k zakonu o ustanovitvi novega senata. Po mnenju Calderolija, ki je tudi podpredsednik senata, bi morale avtonomne dežele in avtonomni pokrajini finančno poslovati enako kot navadne dežele. Po mnenju predsednice FJK bi to izničilo finančno samostojnost avtonomnih dežel. Calderolijev amandma sicer ni bil sprejet, Serracchianijeva je vseeno obtožila Ligo, da še naprej rovari proti avtonomnim deželam, »do katerih ni bila nikoli naklonjena.«

Njeno stališče je razburilo vodjo poslanske skupine Severne lige, tržaškega poslanca Massimiliana Fedrigo. Serracchianijevi očita, da je sebi v prid tol-

Predsednica FJK Debora Serracchiani

mačila Calderolijevo stališče, ki ni naperjeno proti avtonomnim deželam, a proti potratu javnega denarja. »Predsednica FJK je pod vplivom Mattea Renzi-ja in njegove politike, ki z javnim denar-

Poslanec Lige Massimiliano Fedrigo

jem financira volilne kampanje Demokratske stranke,« poudarja Fedrigo. Serracchianijevi se po njegovem zelo pozna, da ne prihaja iz furlanskega ali tržaškega okolja, temveč iz Rima.

V Polhovem Gradcu škode okoli 400.000 €

POLHOV GRADEC - Škoda na infrastrukturi po ponedeljkovem neurju v občini Dobrova - Polhov Gradec po oceni župana Franca Setnikarja znaša okoli 400.000 evrov. Trenutno na prizadetih delih občine odpravljajo posledice ujme, po Setnikarjevih besedah pa je od torka prevozna večina cest. Očistili so tudi nasut material okoli objektov in izčrpali vodo iz zalitih hiš. Neurje je v ponedeljek na območju občine Dobrova - Polhov Gradec sprožilo okoli 50 plazov, uničenih je bilo med 30 in 50 kilometrov cest. V neurju sta bila poškodovana industrijska objekta in deset stanovanjskih hiš, odneslo je tudi štiri mostove, tako da je do ene družine onemogočen dostop. Setnikar je pojasnil, da so bili v stiku tudi z omenjeno družino, ki z avtomobilom zaenkrat ne more nikamor. Povedal je, da bodo v primeru potrebe dostop omogočili tudi s traktorjem ali kakšnim drugim strojem. Dodal je še, da bodo skušali urediti, da bodo imeli vsi prebivalci dostop do svojih hiš še danes oziroma v četrtek.

V torek je na terenu sodelovalo 230 gasilcev, od tega 170 iz občine Dobrova - Polhov Gradec ter 60 iz Brezovice in Iga. Včeraj je bilo na terenu 45 gasilcev, pomagale pa so tudi službe za vzdrževanje cest z osmimi stroji in petimi kamioni ter domačini, je še dejal Setnikar.

Matematika: uspeh študentov UP

KOPER - Trije dodiplomski študenti Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem (UP) so prejeli nagrade na mednarodnem študentskem matematičnem tekmovanju v Blagoevgradu v Bolgariji. Študentka drugega letnika Anastasiya Tanana je prejela nagrado za prvo mesto, študenta prvega letnika Marko Rajković in Marko Palangetič pa za tretje mesto. Mednarodno študentsko matematično tekmovanje je potekalo med 29. julijem in 4. avgustom, udeležili pa so se ga najboljši študenti matematike.

SLOVENIJA - Postopek za prevzem ljubljanskega letališča

Frankfurt prehitel tudi Benetke

Aerodrom Ljubljana se bo v začetku pogajal z najboljšim ponudnikom, to je nemško družbo Fraport - Zapleti s procesi privatizacije državnih podjetij

LJUBLJANA - Slovenski državni holding (SDH), ki upravlja državno premoženje, je v postopku prodaje 75,5-odstotnega deleža Aerodroma Ljubljana sprejel odločitev o ekskluzivnem začetku pogajanj z najboljšim ponudnikom, to je nemško družbo Fraport, ki upravlja letališče v Frankfurtu. Pogajali se bodo o vsebini pogodbe o nakupu in prodaji delnic Aerodrom Ljubljana za omejeno časovno obdobje, so pojasnili v SDH. Več podrobnosti niso razkrili. Družba KPMG, ki je bila izbrana za finančnega svetovalca pri prodaji Aerodroma Ljubljana, je marca objavila poziv za izkaz interesa za nakup večinskega paketa delnic aerodroma. V skupnem prodajnem postopku več delničarjev je na voljo 75,5 odstotka delnic Aerodroma Ljubljana, ki ga je vlada uvrstila na seznam 15 podjetij, predvidenih za privatizacijo.

Poleg Fraporta naj bi zavezujoče ponudbe za Aerodrom Ljubljana oddali še francoski gradbeni velikan Vinci Airports, za katerega je doslej prav tako veljalo, da ima veliko možnosti, upravljavec beneškega letališča koncern Save in družba Friedmann Pacific, lastnica hongkonške letalske lizinske družbe China Aircraft Leasing Company. Časnik Finance včeraj na spletni strani poroča, da so ponudbe preostalih treh ponudnikov le še rezerva.

Pri procesu privatizacije se je zapletlo tik pred volitvami, ko je vlada, ki opravlja tekoče posle, sklenila, da se do imenovanja nove vlade ne sme končati nobenega postopka privatizacije in tudi ne

začeti novih. To je v javnosti sprožilo burne odzive, finančni minister Uroš Čufer pa je ocenil, da gre za predvolilno histerijo, za katero ni opravičila. Nadzorni svet SDH je pridobil pravni mnenji, na podlagi katerih je ocenil, da je sklep o zamrznitvi privatizacijskih postopkov nezakonit, zato je vladi predlagal, naj ga popravi oz. dopolni. Vlada je svojo napako nato vendarle popravila in spremenila sklep o privatizaciji, ki se tako nadaljuje.

Uprava SDH je ravno v torek na srečanju z mediji pojasnila, da je prodaja Aerodroma Ljubljana v sklepni fazi. »Pričakujemo, da se bo sklepna faza odvila zelo hitro in da bodo postopki zaključeni konec avgusta oz. v začetku septembra,« je dejal član uprave SDH Matej Runjak. V postopku prodaje Aerodroma Ljubljana je bil konkurenčni boj po njegovih besedah zelo oster, zato so v SDH z odzivom kupcev zadovoljni. »Zadovoljni smo tudi z njihovimi načrti glede razvoja letališča, ki so zelo ambiciozni,« je dodal.

Aerodrom Ljubljana je v prvem letošnjem četrtletju ustvaril 7,13 milijona evrov prihodkov, kar je skoraj šest odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju in devet odstotkov nad načrti. Čisti dobiček se je v primerjalnem obdobju zvišal za 5,4 odstotka na 857.000 evrov. Lani je upravljavec ljubljanskega letališča Jožeta Pučnika zabeležil 5,2 milijona evrov čistega dobička, kar je primerljivo z letom 2012 in 3,8 odstotka nad načrti, poslovne prihodke pa je okrepil za 1,4 odstotka na 31,3 milijona evrov. (STA)

Za Aerodrom Ljubljana so morda našli kupca

ARHIV

ZGONIK - Občinski svet dokončno odobril izvedbeni načrt

Pomemben korak na poti razvoja Proseške postaje

V novi gradbeni komisiji ne bo več politikov - Čestitke Ladiju Budinu

Zgoniški občinski svet je včeraj soglasno sprejel izvedbeni načrt za območje Proseške postaje, ki so ga svetniki okvirno odobrili sredi januarja. Gre za projekt, ki ga je nova uprava županije Monice Hrovatin podedovala od prejšnje uprave župana Mirka Sardoča. Slednja je v načrt vložila veliko truda. Nihče od županov ali predstavnikov t.i. zainteresirane javnosti ni vložil dopolnil ali pritožb, le deželna uprava je v projekt vnesla nekatere pripombe glede zaščite tamkajšnjih živali. Izvedbeni načrt bo stopil v veljavi z objavo dekreta predsednice Dežele Debole Serracchiani v Uradnem listu FJK.

Načrt predvideva dvojni poseg na območju nekdanje železniške postaje (površina okoli 20 hektarjev). Prvi določa urbanizacijska dela na področju, kjer samevajo (in propadajo) nekdanja železniška skladišča, ter ureditev ceste za tovornjake. Gre za zametek logističnega pola, pri katerem bi imela glavno besedo pristaniška oblast, ki je že lastnica dela tamkajšnjih zemljišč. Drugi poseg pa se nanaša na območje, ki je danes zapuščeno in ki naj bi po načrtih Občine postalo sestavni del celotnega razvojnega gospodarskega projekta.

Na januarjski seji je projekt za Proseško postajo predstavil vodja občinskega tehničnega urada inženir Aleš Petaros, ki mu je stal ob strani arhitekt

Proseška postaja ima po mnenju Občine Zgonik dobre možnosti za razvoj

ARHIV

Mauro Franza, sooblikovalec projekta. Ob tisti priložnosti je župan Sardoč govoril o novem in dinamičnem pristopu do območja, ki je nekoč gospodarsko cvetelo, potem pa zaradi spremenjenih gospodarskih razmer začelo hitro propadati. Oživitvev nekdanje postaje naj bi se odvijala na osnovi partnerstva med Občino Zgonik, pristaniško upravo in zasebnimi investitorji.

Občinski svet je tudi odobril nove smernice delovanja občinske gradbene komisije in njeno sestavo. V njej ne bo več politikov, temveč le tehniki. Po novem bodo komisijo sestavljali vodja občinskega tehničnega urada, strokovnjak, ki ga bo predlagal Deželni svet za invalide, ter štirje člani, ki jih bo predlagala županja Hrovatinova. Na seji so tudi od-

obrili novi posodobljeni pravilnik gradbene komisije.

Županja je čestitala novemu predsedniku Kraškega vodovoda Ladiju Budinu, sicer domačinu iz Saleža, ki je bil svoj čas tudi občinski upravitelj. Hrovatinova je izrazila prepričanje, da bo novi predsednik delal v dobrobit vodovoda in celotne kraške skupnosti.

S.T.

Serracchianijeva sprejela novega tržaškega rabina

Predsednica deželnega odbora Debora Serracchiani je včeraj sprejela novega tržaškega rabina Eliezera Shaia Di Martina, ki bo sicer skrbel za jude v vsej Furlaniji-Juljski krajini. Di Martino je doslej služboval v Lizboni. Na predstavitvenem obisku ga je spremljal predsednik tržaške judovske skupnosti Alessandro Salonicchio.

Kot piše v sporočilu za javnost, je bilo na srečanju poudarjeno, da je tukajšnja judovska skupnost dobro integrirana v krajevni stvarnosti in da je navezala dobre stike sodelovanja z judovskimi skupnostmi v sosednjih državah, zlasti v Avstriji, Sloveniji, Hrvaški in Madžarski. Udeleženci srečanja so se sicer strinjali, da se je še vedno potrebno boriti proti antisemitizmu, ki se danes poraja v novih oblikah.

Stroški za telefon: Cosolini demantiral Repubblica

Tržaški župan Roberto Cosolini je uradno demantiral pisanje dnevnika La Repubblica, po kateri naj bi Občina Trst potrosila letno več kot 600 tisoč evrov za službene mobilne telefone. Cosolini pojasnjuje, da je lani strošek znašal 104 tisoč evrov, od katerih je 37 tisoč evrov šlo za državni koncesijski davek. Uprava razpolaga s 791 službenimi prenosnimi telefoni, letni strošek (nekaj manj kot 67 tisoč evrov) za vsak telefon je znašal 87 evrov. Številka, ki jo je objavila Repubblica, se nanaša na osnovno ponudbo na dražbi za štiriletno koriščenje telefonskih storitev, pravi Cosolini.

OBČINA TRST - Napoved župana Roberta Cosolinija

Strožje denarne kazni za mazače in za »odlagalce« kosovnih odpadkov

Mestna uprava načrtuje strožje kazni za vandale, ki mažejo pročelja stavb, ter za »odlagalce« kosovnih odpadkov. V zadnjem letu so pristojne službe ob zaboju odkrile kar 30 tisoč kosov raznoraznega odpadnega materiala, med katerim prednjači pohištvo.

Župana Roberta Cosolinija vsekakor v tem trenutku bolj skrbijo mazači, ki so v mestu in okolici zelo aktivni. Denarna globa za mazanje stavb znaša 50 evrov, globi je treba dodati kazensko ovadbo, ki pa se navadno konča brez hujših posledic za mazače. Občina ocenjuje, da je globa 50 evrov prenizka. Enako globlo plačajo kadilci, ki se na ulici znebijo cigaretnega ogorka.

Pojav mazanja stavb z raznoraznimi napisi in risbami v Trstu (še) ni primerljiv s pojavom v večjih italijanskih mestih, Cosolini se je s pristojnimi službami vsekakor dogovoril ne samo za večji nadzor, temveč tudi za evidentiranje območij, kjer se mazači najraje izživljajo. Napisi vsekakor niso samo žaljivi, včasih so tudi šaljivi, nekateri mazači pa se ponašajo tudi z umetniško žilico, tako da ponekod lahko občudujemo prave grafite.

Skratka, napisi in risbe za vse okuse, ki pa redko kdaj razveselijo lastnike stavb in hiš, še posebno, če so to zasebniki. Župan se je o mazaških pojavih včeraj na delovnem sestanku pogovarjal s predstavniki mestnih redarjev, voditelji družbe AcegasApsAmga ter s pristojnimi občinskimi službami.

Običajna tržaška žaljivka in spodaj pomazano pročelje stavbe v središču Trsta

FOTODAMJ@N

SESLJAN - Center za promocijo teritorija

Največ informacij so potrebovali domači turisti

Devinski grad

ARHIV

V zvezi z včerajšnjim člankom o turistih v Trstu bi radi dodali podatek, ki smo ga prejeli naknadno. Konzorcij Promotrieste, ki v Sesljanu z nekaterimi drugimi podjetji in združenji upravlja nekdanji turistični urad, ki se po novem imenuje SottoSopra, nam je sporočil, koliko turistov se je na njih obrnilo meseca julija.

Po informacije je prišlo kar 1500 oseb, med katerimi so po narodnosti sestavi prevladovali Italijani (450 obiskovalcev), sledili so jim Nemci (250) in Avstrijci (200), na četrtem mestu so Nizozemci (150), nato turisti iz Velike Britanije (80) in Slovenije (70). Okrog 300 obiskovalcev pa so vključili v skupino "mešanih" turistov, ki prihajajo iz različnih dežel.

Vsi tisti, ki so se obrnili na sesljski turistični urad, so hoteli izvedeti, kaj si lahko ogledajo na območju Sesljana ter na Krasu. Najbolj jih je zanimalo, kam se gredo lahko kopat, velik interes je vladal tudi za Rilkejevo pešpot ter jami v Briščikih in Slivnem, nekateri pa so hoteli izvedeti kaj več o Miramarskem in Devinskem gradu. Peščico turistov pa je zanimal zgodovinski itinerarij po sledih prve svetovne vojne.

In ker je bilo v zadnjih tednih vreme vse prej kot poletno, so se na sesljski center za promocijo teritorija obrnili tudi turisti iz kampa Marrepineta ter turisti iz bližnjega Gradeža in Lignana. Ti so hoteli vedeti več o tržaški ponudbi.

NAŠ INTERVJU - Tržačan Livio Isaak Sirovich o palestinsko-izraelskem konfliktu

»Mrtev musliman je zame enako pomemben kot mrtev jud«

V Izraelu prevladujeta pesimizem in strah - Vzporednice med Izraelci in nacisti so nesprejemljive

Livio Isaak Sirovich, tržaški geolog, ki v prostem času rad piše zgodovinske knjige, je znan po svojih pogumnih stališčih. Ta je na primer zagovarjal v svoji knjigi *Cime irredente*, v kateri je spregovoril o nacionalističnih ekscesih dela tržaškega planinskega sveta. Ali s svojimi znanstveno utemeljenimi ugovori načrtovanim uplinjevalnikom. Sin judovske matere, ki pa kot pravi ni bil deležen judovske vzgoje, je danes obupan zaradi vseh smrtnih žrtev, ki jih povzročajo izraelski napadi na Gazo. Nasprotnika sta po njegovi oceni v slepi ulici, iz katere ju lahko rešijo samo modre čelade.

»Ne domišljam si, da sem politolog, zanimajo pa me problemi manjšin, v prvi vrsti Slovencev in Judov, dveh skupnosti, ki sta mi blizu: prva zato, ker živim v Trstu, druga, ker je bila moja mama Judinja in ker dobro poznam Izrael. Občutek imam, da so se v zadnjih dvajsetih letih njegovi voditelji vdali pesimizmu in prepričanju, da lahko živijo samo pod vojaško zaščito. Zadnji optimist, če lahko tako rečem, je bil Ehud Barak, ki je s Clintonovim posredovanjem leta 2001 v Tabi skoraj dosegel dogovor s Arafatom. Dogovor je ostal tajen, izvedelo pa se je, da bi predvideval ustanovitev avtonomne palestinske države na Zasedenih ozemljih (med reko Jordana in tako imenovano zeleno linijo, ki označuje mejo pred letom 1967). Gaza bi bila z njo povezana preko avtocestnega in železniškega nadvoza, pod katerim bi potekal izraelski promet. Nova prestolnica bi bajje bila v vzhodnem Jeruzalemu.

Pogajanja so propadla, Arafat si je premislil: po nekaterih virih zato, ker se je bal za svoje življenje, po drugih, ker ni mogel sprejeti, da se palestinski begunci ne bi smeli vrniti na svoje domove. To vprašanje pa je v resnici nerešljivo, saj njihovi domovi ne obstajajo več. Od tiste prekinitve pogajanj je v Izraelu prevladal pesimizem, ki je v resnici vedno zaznamoval desno središče, na drugi strani pa je rasel vpliv Hamasa in drugih ekstremistov, katerih cilj je poraziti Izrael. V Hamasovem statutu piše, da zasleduje smrt vseh Judov, ne samo Izraelcev.

Od tu torej prepričanje, da lahko položaj rešijo le modre čelade ...

Sem velik pesimist, bojim se, da bo položaj vedno slabši. Nimam sicer velikega zaupanja v modre čelade, saj ocenjujem, da v Libanonu ne opravljajo dobro svoje dela, v Bosni pa ga sploh niso: menim pa, da bi sedaj lahko bili vsaj blazina med sptima stranema. Zame predstavlja vsakor edino možno rešitev formula dve državi za dva naroda.

Imate vtis, da večina v Izraelu podpira napad na Gazo?

Mislím, da se je večina prepustila pesimizmu, razširjen je občutek splošne nevarnosti, mnogi izobraženi meščani zapuščajo državo. Kar se dogaja v Gazi, do danes vsaj 1800 smrtnih žrtev, je grozljivo. Obstaja pa neki ampak: stalno raketiranje Izraela res ni primerljivo z nasiljem v Gazi, ampak Hamasova strategija je zelo pametna in uspešna, saj uničuje enotnost države. Ljudje živijo v stalnem strahu, alarmne sirene stalno zvonijo, moji znanci so pred hišo našli kose raket. Netanyahu desnosredinska vlada, ki je dokazala, da ne verjame v sožitje, ne more dovoliti raketiranja in širjenja strahu, saj bi ta po-

spešil proti-eksodus njenih državljanov. Po drugi strani je Palestincem dala malo upanja, ni jim na primer omogočila prehoda iz Gaze na Zasedena ozemlja, kar je ljudi pahnilo v obup še pred zadnjimi napadi in povečalo vrste ekstremistov.

Obstajajo pa tudi izobraženci, njihova najuglednejša predstavnik sta pisatelja David Grossman in Abraham Jehoshua, ki verjamejo v dialog - tudi s Hamasom. In manjšina, ki se prepoznavna v pisanju levosredinskega časopisa Haaretz. Ta bi rada zaščitila Palestince in nasprotuje gibanju kolonov, ki prodirajo v Zasedena ozemlja. Prav tako nasprotuje zidu, ki ga je zgradila izraelska vlada, predvsem zato, ker ne teče po uradnih mejah. Ta je res skoraj izničil teroristične napade, ampak je povzročil nove težave Palestincem.

Kaj pa tržaška judovska skupnost? Kako ocenjujete pismo, ki ga je njen predsednik Salonicchio naslovil na tržaški občinski svet?

Pismo me ni posebno prizadelo. Zato, da razumemo stališča italijanskih Judov,

pa moramo poznati nekatera ozadja. Tudi v tržaški skupnosti ima skoraj vsaka družina sorodnike, ki jih je fašizem preganjal in deportiral v nacistična taborišča. Za njihove potomce je pomoč Izraelu neke vrste dolžnost, do njega čutijo posebno bližino: ker je sprejel begunce, a tudi zato, ker vidi v njem potencialno zatočišče, če bi antisemitizem ponovno prevladal. V Izraelu pa smo priča zrcalnemu pojavu: kdor more, si zagotovi potni list druge države, neke vrste življenjsko zavarovanje ...

Marsikdo se vseeno sprašuje, kako je mogoče, da se narod, ki je bil stoletja žrtev diskriminiranja in obsojen na »končno rešitev«, sedaj obnaša na podoben način ...

Vzporednica je pomenljiva, a zelo delikatna. Nekateri slovenski komunisti Izraelce vzporejajo z nacisti, to pa po mojem mnenju, in mislim tudi po mnenju zgodovine, ni primerljivo. Nacisti so hoteli načrtno eliminirati Jude, homoseksualce in druge, slovanske narode pa zaslužiti: med Izraelci ne najdemo nič podobnega. Izraelci so res kruti, ko uničujejo hiše in dvorišča, od koder je Hamas izstrelil rakete, a to delajo, da bi zaščitili svoje državljane. Hamas pa rampe nalašč postavlja v gosto naseljena območja, namesto da bi jih na neobljudena polja, ki jih tudi v Gazi ne manjka.

V tržaškem dnevniku ste zapisali, da bi morali Tržačani, ki želijo razumeti, kaj pomeni živeti pod stalnim raketnim napadom, pomisliti, kako bi bilo, če bi Trst raketirali iz Rovinja ...

Problemi med različnimi manjšinami in ideologijami so izredno zapleteni, zato me motijo tisti, ki v Trstu lahkomišlno ocenjujejo, da je rešitev palestinskega konflikta enostavna ... niso pa bili sposobni rešiti nesporazumov, ki pri nas izvirajo zaradi fojb, žrtev openskega streljišča, zaščitite slovenske manjšine. Stoletni spor med Izraelci in Palestinci je veliko večji, kulturne razlike med njimi neprimerno globlje.

Obupan sem. Med mrtvimi ne delam razlik: mrtev musliman je zame enako pomemben kot mrtev jud. Vse te žrtve pa tudi podžigajo novo sovraštvo.

Poljanka Dolhar

Pavel Vodopivec drevi s svojo vitovsko v Sesljskem zalivu

Danes bo pri kiosku Kras v zalivu v kopalšču Castelreggio v Sesljskem zalivu na sporedu četrti iz niza večerov, posvečenih kraškim pridelkom, še zlasti vinu. Protagonist večera bo vinogradnik Pavel Vodopivec iz Koludrovce v zgoniški občini, ki bo predstavil svojo vitovsko, tudi tisto »v amfori«.

Kiosk Kras v zalivu je sicer odprt vsak dan od 12. do 24. ure. Pri njem se poseben večer obeta v nedeljo, 10. t. m., ko bodo v okviru prireditve Čaše pod zvezdami predstavili sto vin tridesetih vinogradnikov s Tržaškega.

»Dunajska večerja« v kavarni S. Marco

Tržaška kavarna S. Marco (Ul. Battisti 18) danes prireja »dunajsko večerjo«, in to v povezavi z Dunajskim salonom, ki je ta čas na sporedu v nekdanji ribarnici. Večerja se bo odvijala v odkritem prostoru, ki ga je kavarna pred kratkim pridobila, na njej pa bodo stregli predvsem ribe. Večerjo bodo popestrile skladbe Brahmsa, Straussa in drugih dunajskih skladateljev. Izvajal jih bo kvartet Tržaškega filharmoničnega društva, ki ga sestavljajo Daniel Chaim, Piero Zanon, Franco Anth in Andrea Barucca. Zanimivosti so naprošeni, da se predhodno prijavijo.

Otroške animacije v tržaških parkih in vrtovih

V sklopu niza »Spazi urbani in gioco«, ki ga prireja Občina Trst v sodelovanju z društvi staršev, se bosta danes odvijali dve srečanju. Od 16.45 do 18.45 bo v otroških jasliah Zucherofilato v Ul. dell'Edera 1 v Trstu animacija za otroke do 6. leta starosti. Ob 17.30 pa bo na vrtu šole pri Banih srečanje za izboljšanje odnosov med starši in otroki.

Poletna praksa pri družbi Fincantieri

Družba Fincantieri je letos sprejela na poletno prakso deset diplomirancev tehničnih zavodov Galilei iz Gorice in Volta iz Trsta. Praksa bo trajala dva meseca z možnostjo podaljšanja za nadalnje štiri mesece. Mladi diplomiranci delajo v načrtovalnem središču v Trstu ter v tržaški ladjedelnici.

Ustvarjalne delavnice ZSKD na Livku pri Kobaridu

Bližajo se poletne ustvarjalne delavnice Zveze slovenskih kulturnih društev na Livku pri Kobaridu od 26. do 30. avgusta. Za udeležence bo poskrbljen avtobusni prevoz z železniške postaje v Sežani: zbirališče bo v torek, 26. avgusta, ob 7.45, odhod pa ob 8. uri. Udeleženci z Goriškega bodo na avtobus vstopili na parkirišču v bližini krožišča v Rožni dolini ob 8.40. Pred prihodom na Livek si bodo otroci v spremstvu mentorjev ogledali tudi muzej 1. svetovne vojne v Kobaridu. S prihodom v Dom Kavka na Livku pa se bodo začel pester program dejavnosti, ki so jih pripravili izkušeni mentorji. Otroci se bodo vsakodnevno udeleževali delavnic z različnimi vsebinami – glasbena delavnica bo potekala pod taktirko Jane Drassich, prof. klavirja in glasbene vzgoje na Glasbeni matici. Z umetnico in ilustratorko Vesno Benedetič, ki je vrsto let sodelovala z revijo Galeb in ilustrirala več slikanic in knjig, bodo otroci odkrivali igrivi in raznobarni likovni svet, v zavetje pravljic pa se bodo popeljali z Markom Gavriloskim, ki zgodbe objavlja v reviji Galeb. Vodja delavnic bo Mitja Tretjak.

Policija prijela nočnega vandala

V noči med torkom in sredo sta si mlada nepridiprava v mestnem središču dajala duška s poškodovanjem tuje lastnine. Najprej sta se znesla nad zidarski oder, ki stoji pred Navtičnim zavodom na Hortisovem trgu, potem pa sta se lotila še zalivalnega sistema vrta na omenjenem trgu. Njunjo vandalsko početje pa ni ostalo neopaženo. Krajan je poklical policijo, ki je nemudoma posegla in prijela enega izmed dveh mladeničev. Gre za 24-letnega G. R. iz Trsta, ki je policiji sicer že znan. Zdaj se bo moral pred sodstvom zagovarjati zaradi vandalstva. Njegov pajdaš je zbežal, vendar po vsem sodeč ne za dolgo.

Urad za potne liste na Opčinah zaprt

Tržaška kvestura obvešča, da bo urad za potne liste na policijskem komisariatu na Opčinah 11., 12. in 14. avgusta zaprt. Kdor bi v omenjenih dneh potreboval njegove storitve oz. usluge, se bo moral obrniti na tržaško kvesturo ali na komisariat v Sesljanu.

SV. IVAN - Ob 69. obletnici eksplozije atomske bombe na Japonskem Pod nagasaškim kakijem izzveneli mirovniški verzi

Somišljeniki odbora Danilo Dolci

FOTODAMJ@N

69. obletnice eksplozije atomske bombe v Hirošimi so se včeraj spomnili tudi v Trstu. V parku nekdanje umobolnice so se zbrali člani Odbora za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci ter s poezijo počastili tragični dogodek, a tudi vse

žrtve nove vojne, ki tačas poteka na območju Gaze. Spomnili so, da italijanska ustava zagovarja odpravo jedrskega orožja in nasilnega reševanja konfliktov.

Izbira lokacije ni bila naključna, saj raste v parku Basaglia tudi kaki, ki

je preživel jedrsko bombardiranje Nagasakija. Ob sicer skromni udeležbi so pobudniki izobesili mavrično zastavo miru in prebrali izbor verzov v Sežani rojenega Dolcija ter tržaškega mirovnika Edvina Ugolinija, ki je preminul ravno pred letom dni.

ZNANOST - V preteklih dneh so nekateri viri napovedovali izbruh aktivnega področja na Soncu

Astronom Pavel Zlobec zanika vest o sončni nevihti

Predvčerajšnjim je italijanska agencija ANSA objavila novico, da v prihodnjih dneh lahko pričakujemo močno sončno nevihto, ki pa naj ne bi pustila posledic na Zemlji. Ker smo to temo želeli poglobiti, smo poklicali Pavla Zlobca, astrofizika, ki je večji del svoje poklicne kariere pri tržaškem astronomskem observatoriju posvetil radioastronomiji Sonca. In ker dr. Zlobec raziskuje zlasti vpliv Sončeve aktivnosti na Zemljo, se nam je zdel pravi naslov za pridobitev pojasnil. Astronom je bil najprej presenečen nad novico agencije ANSA, saj o tej ni vedel ničesar. Kot se za strokovnjaka spodobilo, je novico preveril. Povedal nam je, da v prihodnjih dneh ne bo nobene sončne nevihte, kar pa ne pomeni, da jo lahko izključimo v prihodnjih tednih ali mesecih.

Kljub temu, da napoved sončne nevihte ne drži, smo razpoložljivost Pavla Zlobca izkoristili za pogovor o Sončevi aktivnosti in solarnih nevihtah. Kot nam je povedal, je sončna nevihta izbruh energije in snovi, ki se z veliko hitrostjo oddaljata od Sonca, včasih v smeri Zemlje. Večinoma imajo sončne nevihte izvor v bližini sončnih peg. Sončne pege so območja na površini Sonca, ki jih zaznamujejo močna magnetna polja, ki so 10.000-krat močnejša od zemeljskega, kar je vzrok za nižje temperature glede na ostalo fotosfero.

Koliko sončnih peg je potrebnih za nastanek sončnih neviht?

Sončne pege so zelo kompleksne. Čim več skupin peg je, več možnosti je za nastanek sončnih neviht. Število peg se spreminja od dneva do dneva. V ponedeljek smo na Soncu opazili šest skupin peg, v torek pa samo štiri skupine peg. V času močne Sončeve aktivnosti, to je ob številnih in velikih pegah, so opazni občasni izbruhi, blišči, ki trajajo nekaj minut, včasih nekaj ur. Posledica teh bliščev so sončne nevihte.

Zakaj v primeru sončnih neviht obstaja večje tveganje za dežele ob zemeljskih tečajih? Kakšno je to tveganje?

Poudaril bi, da Zemljo ščitita dva "deželnika": zemeljska atmosfera in zemeljsko magnetno polje. Slednje deluje kot ščit, izjema so polarna območja, kjer nabiti delci, predvsem elektroni, utegnejo prodreti v zemeljsko ozračje. Tam se pojavi polarni sij.

Kaj je polarni sij?

To je veličasten atmosferski pojav, spominja na ogromne zavese. Na nebu se oblikujejo svetlobni loki, žarki in zavese, ki spreminjajo svojo barvo in obliko. Navadno je polarni sij viden v severnih deželah, v redkih primerih so ga opazili tudi v naših deželah. Vendar pa pri nas ni tako veličasten.

Drži, da sončna nevihta utegne uničiti električne napeljave, kar bi povzročilo popoln električni mrk na Zemlji, hkrati pa bi bili uničeni vsi GPS sateliti in sateliti za telekomunikacijo?

Taka napoved je preveč črnogleda. Sončna nevihta lahko povzroči spremembe v zemeljskem magnetnem polju in ionosferi. Kontrola letenja je lahko za časa magnetnih neviht motena, tako je bilo v srednji Evropi oktobra 2003. Podobno velja tudi za sisteme, ki skrbijo za varno plovbo ladij. Sončna nevihta povzroča tudi porast gostote atmosfere, kar pomeni, da so umetni sateliti podvrženi pojemanju hitrosti, povečana sončeva aktivnost jim skrajša "rok trajanja". V primeru močne sončne nevihte bi lahko bil poškodovan tudi sistem GPS. Ampak najbolj črn scenarij je malo verjeten, blažje sončne nevihte pa bodo vseeno povzročale nekatere težave pri oskrbi z električno energijo, v letalskem prometu, pri signalu na televiziji, radiu in prenosnih telefonih. Toda, ponavljam, vse to velja predvsem za države, ki so blizu severnega tečaja.

So lahko ogroženi tudi ljudje?

Ljudje na Zemlji ne. To pa ne velja za

Polarni sij ter fizik in astronom Pavel Zlobec

ARHIV PD

ljudi, ki jih ne ščitita ne zemeljsko magnetno polje ne atmosfera, to so predvsem astronauti. Po preverjenih ugotovitvah je nevarnost sevanja obstajala tudi za potnike na letalih Concorde, ki so letela višje od običajnih letal. Potniki so bili podvrženi rentgenskim žarkom, pretirana količina teh žarkov pa bi lahko bila tudi eden od vzrokov za ukinitvev Concordeovih letalskih poletov.

Kdaj je bila solarna nevihta najmočnejša?

V severni Ameriki je bila zelo močna nevihta leta 1940. Uničila je transformatorsko postajo. Zelo močna sončna nevihta pa je nastopila tudi leta 1989 v Quebecu v Kanadi, ko je šest milijonov ljudi ostalo brez električne energije za celih devet ur.

Koliko časa vnaprej lahko napovedujete sončne nevihte?

To lahko storimo dva do tri dneva prej. Ko nastane blišč, je ta na Zemlji zaznan že po osmih minutah, saj je viden s pomočjo

raznih naprav. Do vpliva na Zemljo pa pride eden ali več dni kasneje. Obstaja torej razmeroma dovolj časa za ukrepanje in preprečenje ali zmanjšanje negativnih posledic.

Kdaj je Sonce najbolj aktivno?

Aktivnost Sonca je nepredvidljiva, dejstvo pa je, da je periodična in traja približno enajst let. 11-letni cikel Sončeve aktivnosti je bil predlani in lani na vrhuncu, zaključil pa naj bi se leta 2020.

Sanela Čoralič

DEŽELA - Sestanek z odbornikom Panontinom Kmetje, lovci in funkcionarji o divjadi

Lastnik divjadi in zveri v Italiji je država, zato se člani Kmečke zveze sprašujejo, zakaj se morajo kmetje sami obvarovati pred divjadjo in ali ni dolžnost lastnika, da poskrbi, da njegove živali ne delajo škode drugim.

O tej pereči temi so na včerajšnjem sestanku na sedežu Dežele govorili predstavniki Občin Zgonik, Dolina, Devin-Nabrežina, Milje in Trst, lovci ter kmečke organizacije, med katerimi je bila tudi Kmečka zveza. Do srečanja je prišlo na pobudo predsednice Pokrajine Trst Marie Therese Bassa Poropat, ki je deželnega odbornika Paola Panontina seznanila s težavami, s katerimi se soočajo kmetje. Prisotni so odbornika opozorili, da se je število divjadi, posebno divjih prašičev, neobvladljivo povečalo, odstrel pa sploh ne pride v poštev. Odbor-

nik Panontin je udeležencem srečanja prislusnil in jim zagotovil, da bo najkasneje prihodnje leto sprejet deželni favnistični načrt, ki bo urejal ta problem. Odbornik je tudi poudaril, da so v deželni proračun vključili 800 tisoč evrov za odškodnine, ki pa kmetov ne zanimajo toliko, saj bi raje imeli preventivne akcije, s katerimi bi preprečevali škodo.

V imenu Kmečke zveze je Edi Bukavec odbornika vprašal, kakšne konkretne ukrepe v tem trenutku predvideva njegov resor. Odbornik na to ni odgovoril, priznava pa, da je problematika postala zelo pereča. Deželni tajnik Kmečke zveze je poudaril tudi, da v naših krajih divji prašiči že deset let uničujejo kmečki pridelek, zaradi česar ljudje opuščajo obdelovanje zemlje. To pa je veliko več kot "le" gospodarska škoda ... (sč)

DOLINA - Informativno srečanje Kaj storiti, ko oljčna muha udari po oljčnikih?

V torek zvečer je v dvorani dolinskega občinskega sveta potekalo zanimivo in za oljkarje aktualno srečanje na temo oljčne muhe. Srečanje je priredila Kmečka zveza v sodelovanju z Občino Dolina, Konzorcijem olja Tergeste DOP, Kmetijsko svetovalno službo, Kmetijsko gospodarskim zavodom Nova Gorica in Zadržno kraško banko.

Predavatelji so govorili o zatiranju oljčne muhe ter o potrebnem sodelovanju. Dino Sturman, sodelavec omenjenega konzorcija in Kmečke zveze, je uvodoma predstavil oljčno muho in analiziral napade oljčne muhe na različnih območjih tržaške pokrajine. V zvezi s tem je govornik podčrtal, da se napadi močno in različno množijo.

Agronomka Irena Vrhovnik (na sliki, Foto Damj@n) se je osredotočila na odnos, ki ga oljkar mora imeti do svojega nasada, ki ne bi smel biti občasen, temveč reden. Poudarila je tudi, da je za uspešno varstvo oljke pred njenimi tradicionalnimi paraziti potreben umen in pozoren pristop do dogajanja. Letošnje leto je prav v tem smislu izredno. Povedala je, da so letos vremenske razmere na našem območju od Istre do Krasa zelo dobre za razvoj oljčne muhe (mila zima, velika vlaga, primerne temperature).

Potreben je sistematični monitoring, pri katerem je dobro, če si pomagamo z raznimi pripomočki, kot so lahko razne vabe med katerimi so, po njenih izkušnjah, najbolj uspešne tiste, ki jih prodajajo pod imenom kromotrap. Te naj bi bile bolj natančne, saj lovijo oba spola

olja muhe in ne samo enega kot se dogaja pri hormonskih vabah. Pri tem je navedla primer oljčnika v Strunjanu, kjer so bile na hormonsko vabo ujete samo tri muhe, okužba na plodovih (napad muhe) pa je presegla 40%. Za učinkovito varstvo je potrebno postaviti vabe že sredi junija in nato pozorno opazovati biološki razvoj zuželke. V primeru razmnoževanja je treba postopno posegati z biološkimi in naravi prijaznimi sredstvi.

V trenutni situaciji se je oljčna muha že tako razširila, da so omenjena sredstva neučinkovita, so soglasno poudarili prisotni strokovnjaki, ki so priporočili poseg s tradicionalnimi kemijskimi fitofarmaceutskimi sredstvi. (eb)

OBČINA TRST

Slovenke in krajevna toponomastika

Kot smo že poročali v našem dnevniku, si dr. Elena Cerkvenič v okviru skupine Ženska toponomastika, katere cilj je promovirati poimenovanje ulic in drugih javnih prostorov po zaslužnih ženskah, prizadeva, da bi v Trstu prav tako posvetili ženskam večjo pozornost v toponomastiki, pri tem pa tudi ovrednotili ženske slovenske narodnosti. V tem okviru se je Cerkveničeva v prejšnjih dneh srečala s podžupanjo občine Trst Fabiano Martini, ki tudi predseduje Komisiji za toponomastiko. Srečanje je bilo zelo pozitivno, saj si podžupanja tudi sama veliko prizadeva za to, da bi v sklopu Komisije za toponomastiko tržaške občine obravnavali možnost poimenovanja ulic, cest, parkov ali druge javnih prostorov po zaslužnih Slovenkah, ki so živele in delovale v dobrobit tukajšnje skupnosti v prejšnjih stoletjih. Podžupanja Martini je sogovornici povedala, da pričakuje konkretne predloge s strani slovenske narodne skupnosti, kot je že storil na primer profesor Samo Pahor. To pomeni predstaviti podžupanji kratko pisno besedilo s predstavitev o osebnosti zaslužnih žensk. Čim več predstavitev zaslužnih žensk bo imela podžupanja v evidenci, tem lažje bo poimenovanje ulice po zaslužni Slovenki, zaključuje Cerkveničeva.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 7. avgusta 2014

KAJETAN

Sonce vzide ob 5.55 in zatone ob 20.26 - Dolžina dneva 14.31 - Luna vzide ob 17.26 in zatone ob 3.09.

Jutri, PETEK, 8. avgusta 2014

MIRAN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 30 stopinj C, zračni tlak 1015 mb ustaljen, vlaga 45-odstotna, veter 5 km na uro jugovzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 25 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 4., do sobote, 9. avgusta 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Roma 15 - 040 639042, Ul. Piccardi 16 - 040 633050, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Roma 15, Ul. Piccardi 16, Ul. S. Giusto 1, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. S. Giusto 1 - 040 308982.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure).
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ARISTON - 18.45, 21.15 »Lei«.
CINEMA DEI FABBRICI - 18.15, 20.15 »Gebob e l'ombra«; 16.30, 21.45 »St@lker«.
GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.45 »Mai così vicini«; 21.00 »Un insolito naufrago nell'inquieto mare d'oriente«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.45, 21.00 »Chef«.
GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.45, 21.00 »Un amore senza fine«.
KOPER - PLANET TUŠ - 16.15, 18.30, 20.50 »22 Jump Street: Mladenica na faksu«; 16.30 »Avioni 2: V akcijah«; 16.10, 18.15, 20.15 »Herkules«; 16.40 »Kako izariti svojega zmaja 2 3D«; 20.20 »Pa ne že spet ti!«; 16.25 »Varuhi galaksije«; 18.45, 21.10 »Varuhi galaksije 3D«; 16.20, 18.20, 20.00 »Vroči posnetki«; 18.10, 20.30 »Šef«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »12 anni schiavo«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«; 19.00, 22.10 »2047 - Sights of Death«; Dvorana 2: 16.20, 20.30 »Disney's Maleficent«; 16.45 »Il magico mondo di Oz«; Dvorana 3: 16.30, 18.45, 20.00, 22.15 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie«; 17.50, 22.10 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie 3D«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Io vengo ogni giorno«; 18.15, 22.00 »Anarchia - La notte del giudizio«; 16.20, 20.00 »22 Jump Street«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.20, 18.30, 20.45, 21.40 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«; 17.30 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione 3D«; 16.30 »Il

magico mondo di Oz«; 16.40, 19.05, 21.30 »Anarchia - La notte del giudizio«; 16.20, 19.00, 20.40, 21.40 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie«; 18.25, 21.05 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie 3D«; 16.20 »Disney's Maleficent«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Io vengo ogni giorno«; 19.30, 22.05 »The Butler; un maggiordomo alla Casa Bianca«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.15, 19.50, 22.10 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie«; Dvorana 2: 17.30, 20.30 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«; Dvorana 3: 18.00, 21.00 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie 3D«; Dvorana 4: 17.45, 20.00, 22.10 »Anarchia - La notte del giudizio«; Dvorana 5: 17.15, 19.00 »Un insolito naufrago nell'inquieto mare d'oriente«; 20.40 »Il buono, il brutto, il cattivo«.

Izleti

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA organizira potovanje v Lurd in na Azurno obalo od 20. do 24. avgusta. Imamo še nekaj prostih mest. Info na tel. št. 00386-41573326 (Marija).

KRU.T obvešča, da so na razpolago še zadnja mesta za skupinsko bivanje v Termalnem centru Radenci, od 24. avgusta do 3. septembra, z možnostjo individualnega prilagojenega paketa za zdravje ali dobro počutje. Informacije in prijave na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8, II. nad. Tel. št. 040-360072 od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure.

Turistične kmetije

KMETIJA ŽAGAR JE ODPRTA v Bazovici do 24.8.

Vabljeni!

040-226382

Osmice

DRUŽINA TERČON ima v Mavhinjah odprto osmico. Toplo vabljeni! Tel.: 040-299450.

MARKO REBULA je v Slivnem št. 6 odprl osmico. Vesel bo vašega obiska! Tel.: 347-5686191.

NA KONTOVELU »KAMENCE« je odprta osmica.

OSMICA je odprta v Šempolaju, v Oljčnem gaju. Vabljeni!

OSMICO sta odprla Ervin in Marčelo Doljak v Samatorci št. 49. Tel.: 040-229180.

OSMICO je odprl Miro Žigon v Zgoniku 36. Tel. št.: 040-229198.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medji vasi št. 14. Tel. 040-208632.

V KRIŽU, pri Beljanovih, je Silvano odprl osmico. Tel. št.: 040-220708.

V PRAPROTU ŠT. 15 ima odprto osmico Ivan Gabrovac. Toplo vabljeni! Tel. št.: 349-3857943.

tmedia

PRIMORSKI DNEVNIK

Od 1. do 31. avgusta 2014

POLETNI URNIK sprejemanja malih oglasov proti plačilu osmrtnice, zahvale, sožalja, čestitke v okvirčku, mali oglasi v okvirčku, oglasi društev in organizacij v okvirčku ponedeljek - petek 10.00 - 14.00 sobota zaprto

Tel. 800.912.775

e-pošta: primorski@tmedia.it
Tmedia - Ul. Montecchi 6
II. nadstropje - TRST

Bredi in Igorju se je pridružil

Rafael

Veselimo se ga

vsi v družinah Mihalič in Sosič

Čestitke

Dragi GABRIEL, danes praznuješ tvoj 2. rojstni dan. Vse najboljše ti želimo vsi, ki te imamo radi.

Bredi in Igorju se je pridružil mali RAFAEL. Staršema in novorojenčku želimo vse najboljše, nontoma Margaret in Borisu pa ponovno čestitamo. Skupina 35-55.

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE sporoča, da so na www.vspocine.it objavljeni sezname učbenikov za nižji srednji šoli Kosovel in Levstik za š.l. 2014/15.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠEREN sporoča, da bo šola zaprta ob sobotah in v ponedeljek, 18. avgusta. Pouk se bo pričel v četrtek, 11. septembra.

DIZ JOŽEFA ŠTEFANA obvešča, da bo šola do vključno sobote, 23. avgusta, odprta od ponedeljka do petka, od 7.30 do 13.30.

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo ob sobotah, do 23. avgusta, uradi zaprti. Urnik tajništva: 8.30-12.30. Prvi dan pouka bo v sredo, 10. septembra.

SKLAD MITJA ČUK - »Ponavljajmo skupaj... matematiko«, ponavljanje snovi in priprava na šolsko leto 2014/2015 ter pomoč pri pisanju nalog. Od 25. do 29. avgusta, 9.00-13.00 (za dijake, ki so zaključili srednjo šolo). Od 1. do 5. septembra, 9.00-13.00 (za dijake, ki so zaključili osnovno šolo). Omejeno število udeležencev. Info in prijave na tel. št. 040-212289 (pon.-pet. 10.00-12.00).

RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOMŠEK sporoča, da bo šola zaprta ob sobotah do 30. avgusta.

Obvestila

ZALOŽBA MLADIKA IN ZTT sporočata, da je možno naročiti šolske knjige na sedežu založbe Mladika, Ul. Donizzetti 3. Urnik: ponedeljek in petek 8.30-12.30; sredi 15.00-19.00. Tel. št. 040-633307 ali ts360srl@gmail.com.

KRU.T obvešča, da bodo društveni prostori do danes, 7. avgusta, odprti od 9. do 13. ure. V petek, 8. avgusta, in od 11. do 15. avgusta bodo prostori zaprti. Z 18. avgustom bo recepcija na društvenem sedežu v Ul. Cicerone 8, (2. nad.) delovala s poletnim urnikom: od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure in ob torkih in četrkih od 15. do 17. ure. Tudi za sprejemanje prostovoljnih prispevkov velja isti urnik.

AŠD PRIMOREC prireja od 8. do 10. avgusta športni praznik na nogometnem igrišču v Trebčah.

VAŠKE ORGANIZACIJE NA PROSEKU vabijo proizvajalce, ki želijo razstavljati in prodajati vino Prosekar proizvedenemu po izvornem načinu na prazniku sv. Martina na Proseku, da se prijavi v tajništvo rajonskega sveta na Proseku do 8. avgusta. Tel. št. 040-225956 ali na primacircoscizio@comune.trieste.it.

FC PRIMORJE vabi na Prosek na šagro z bogato ponudbo specialitet na žaru, plesi ter z glasbo v živo v soboto, 9. in nedeljo 10. avgusta!

SRENJA BOLJUNEC vabi zainteresirane člane, da vložijo prošnjo za sečnjno drvi na Sv. Mihaelu, ki se bo predvidoma začela v mesecu avgustu. Prošnje na sedežu Srenje ob torkih, od 9. do 12. ure.

SV. LOVRENC NA JEZERU vabi v nedeljo, 10. avgusta, k slovesni sv. maši ob priliki zavetnika, ki jo bo daroval msgr. Franc Vončina. Pel bo cerkveni MePZ France Gačnik iz Stranj, pod vodstvom g. Krta Dominika. Po sv. maši bo srečelov in družabnost.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA obvešča, da bo do 29. avgusta odprta s poletnim urnikom: ponedeljek, sredi in petek 8.00-16.00; torek in četrtek 11.00-19.00. Od 11. do 14. avgusta bo zaprta zaradi dopusta.

SKLADA MITJA ČUK obvešča, da bo urad zaprt zaradi dopusta od 11. do 14. avgusta.

ZSKD obvešča, da bodo uradi v Gorici, Trstu in Solbici odprti publiko do 12. septembra po poletnem urniku (9.00-13.00). Zaprti bodo od 11. do 15. avgusta.

REPENTABRSKI VELIKOŠMARNIČNI DNEVI, v sodelovanju z občino Repentabor: v četrtek, 14. avgusta, ob 19.30 odprte likovne razstave Sandra Ape »Kras v očeh Neaplčana«, ob 21.00 komorni koncert z naslovom Čarobna godala v predverju Marijinega praznika. V petek, 15. avgusta, dva romarska shoda: ob 10. uri, ko bo maševal tržaški škof Giampaolo Crepaldi in ob 17. uri, ko bo ob somaševanju vodil bogoslužje letošnji jubilar Dušan Jakomin. Na praznik sv. Roka, 16. avgusta, bo bogoslužje ob 10. in 19. uri, od 20.30 dalje pa bo razveseljevala Nabrežinska godba. Praznovanje se bo zaključilo v nedeljo, 17. avgusta, zvečer.

AŠD SOKOL, v sodelovanju z ZSSDI-jem, prireja na Sokolovem odprtem igrišču športni kamp z raznimi športnimi panogami od 1. do 5. septembra, od 8. do 16. ure za rojene v letih 2003-2007. Prijave najkasneje do 20. avgusta na tel. št.: 340-8556304 (Marko Švab), 348-8850427 (Lajris Žerjal); csdasdsokol@gmail.com.

GLASBENA MATICA obvešča cenjene stranke, da bo zaprta zaradi dopusta do 20. avgusta.

SVET SLOVENSkih ORGANIZACIJ sporoča, da bo urad v Trstu zaprt zaradi dopusta do 22. avgusta.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNIC za osnovnošolce, v organizaciji ZSKD in v sodelovanju s Krozkom za promocijo mladinske književnosti in ustvarjalnosti Galeb, bodo od 26. do 30. avgusta na Livku pri Kobardu. Za udeležence iz tržaške občine bo odhod avtobusa iz železniške postaje v Sežani ob 8. uri, za goriške občane na parkirišču, v bližini krožišča v Rožni dolini, ob 8.40. Zadnji dan ob 11.00 bodo otroci sprejeli starše s predstavitvijo delavnice, sledi odhod. Prijave zbiramo na ZSKD, Ul. S. Francesco 20, tel./faks 040-635626, info@zskd.eu.

ANED - Združenje bivših deportirancev v nacističnih taboriških obvešča, da bo urad, Ul. Rio Primario 1, zaprt do 31. avgusta.

KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ IN TOVARIŠI - Prosvetni dom Opčine, obvešča cenjene bralce, da bo avgusta zaprta.

NSK - ODDELEK ZA MLADE BRALCE, Ul. Filzi 14, sporoča, da bo do 31. avgusta, zaprt. Od ponedeljka, 1. septembra, bo ponovno odprt po običajnem urniku.

VZPI - ANPI sporoča, da bo Pokrajinski urad na Trgu Stare Mitnice (Largo Barriera Vecchia 15) avgusta zaprt. Telefonska tajnica in fax bosta redno delovala na tel. št. 040-661088.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM in ZSSDI organizirata celodnevni poletni center »Plesalček« za dečke in deklice od 3 do 10 let, od 1. do 5. septembra, v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah. Info in vpis na tel. 334-3611757 (Kristina) ali info@cheerdancemilennium.com.

WWF - Zaščiteno morsko območje v Miramaru, v sodelovanju z občino Trst, prireja vsak petek do 12. septembra, od 10. do 12. ure didaktične naravoslovne dejavnosti na območju Mlake na Kontovelu. Info na tel. št. 333-9339060 ali 040-6754339.

SŠKD TIMAVA IN JUS MEDJA VAS, vabita obrtnike iz Krasa in okolice, da

se prijavi za razstavljanje svojih izdelkov na tradicionalnem prazniku »Konji in vonjave mošta«, ki se bo odvijal v Medji vasi ob petka, 3. do nedelje, 5. oktobra. Prijave in info na tel. št. 338-7738027 (Igor) in 338-9050189 (Simon) ali na timava@alice.it, igortom71@hotmail.it.

Priveditve

KD DOM BRIŠČIKI, pod pokroviteljstvom občine Zgonik, prireja danes, 7. avgusta, ob 21. uri na dvorišču doma v Briščikih, koncert glasbene skupine »Niente Band«, ki običajno sodeluje s tržaškim Pupkin Kabarettom in s svojo glasbo predstavlja sintezo različnih glasbenih svetov in tradicij (jazz, pop, rock'n'roll, etnična, klasična in avtorska glasba). Vstop prost. Toplo vabljeni!

KULTURNO DRUŠTVO KRAŠKI DOM, Zadruga Naš Kras in Založništvo tržaškega tiska vabijo na predstavitev knjig »Varuhi izročila« Iztoka Iliča in »Podpisano s srcem« Božidarja Premrla. Avtorja se bosta o svojem delu pogovarjala z Martino Kafol in Borisom Pangercem. Srečanje bo v Kraški hiši v Repnu v petek, 8. avgusta, ob 20. uri.

SKD FRANCE PREŠEREN iz Boljunca vabi na ogled likovne razstave Pina Vecchietta v društvenem baru n' G'rici.

Mali oglasi

IŠČEMO FOTOGRAFIJE in vozne karte za bodočo knjigo o železnici Trst-Hrpelje-Kozina po dolini Glinščice. Tel. št.: 040-572655 ali jelercic@libero.it.

ODDAMO mladiče Kraškega ovčarja, stare 8 tednov, z rodovnikom, mikročipom in osnovnim cepljenjem. Tel.: 040-226207.

PRODAM 2 sode za vino na olje iz ino-xa, 100 in 200 litrov, skoraj nova. Cena: 300,00 evrov. Tel.: 040-211043.

Prispevki

V spomin na Pepija Čuka daruje Anita Metelko 25,00 evrov za KD Prosek Kontovel.

Zapustil nas je naš dragi

Nino Milieвич

Žalostno vest sporoča

družina.

Za zadnji pozdrav bo pokojnik ležal v ulici Costalunga v soboto, 9. avgusta, od 9. do 11. ure.

Namesto cvetja darujte v dobrodušne namene.

Trst, 7. avgusta 2014

Pogrebno podjetje Alabarda

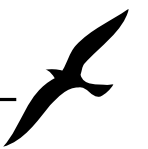
Za svakom in stricem DARKOTOM žalujemo

Jože, Marko in Ivan z družino

Prezgodaj si odšla, draga Laura, spomin nate in na skupna mladostna leta pa ostane živ v najinih srcih.

Ana in Severino z družino

DEVIN-NABREŽINA - Ocena občinske urbanistične komisije

Portopiccino: rezidenčna stanovanja škoda za občino

V ponedeljek se je zglasil na županstvu v Nabrežini ruski par. Prihajal je iz Moskve in zaprosil za stalno bivališče v občini. V novem »turističnem« naselju Portopiccino v Sosljanskem zalivu, seveda. Ruska družina je tam kupila stanovanje in se odločila, da bo tam »stalno prebivala«. Občinskemu uradniku ni preostalo drugega, kot da zadosti želji, saj italijanski zakoni priznavajo pravico izbire stalnega bivališča tam, kjer si posameznik zaželi.

Na nevsakdanji dogodek, ki bi znal imeti v bližnji prihodnosti številne »reprise«, je opozoril devinsko-nabrežinski odbornik za finance Lorenzo Corigliano na včerajšnji seji občinske urbanistične komisije. Predsednik Maurizio Rozza jo je bil sklical z namenom, da bi razčistili vprašanje statusa stanovanj v turističnem naselju Portopiccino, potem ko jim je davčna uprava priznala status povsem »navadnih civilnih stanovanj« s katastrsko oznako A2, ne pa luksuznih, kakršna pač so.

Razlika je za občino očitna, kot je opozoril prav odbornik Corigliano. Kajti, ko bi obveljala za tista stanovanja oznaka A2, bi jih morala občina smatrati za tako imenovano prvo bivališče in bila izvzeta plačevanja davka na nepremičnine Imu (medtem ko so luksuzna stanovanja podvržena davku Imu). Tako bi prišlo do absurda: stanovanje, ki je stalo kupca 7 tisoč evrov na kvadratni meter, bi imelo isto katastrsko rento kot bližnja, povsem navadna in prav nič prestižna stanovanja v bližnjem Naselju sv. Mavra. Ko bi ka-

MAURIZIO ROZZA

tastrska renta ne preseglja 400 evrov, bi bila stanovanja - zaradi odtegljaja - tudi izvzeta plačevanja davka ne nedeljive storitve Tasi(!).

Ob takem razpletu bi imela občina velikansko gospodarsko škodo: ostala bi brez predvidenih davčnih prihodkov, morala pa bi tudi poskrbeti za razširitev občinskih storitev (na primer šolabus, kanalizacija) na novo naselje.

Predsednik Rozza je spomnil, da je bil lastnik območja deležen deželnega nakazila v višini več kot 15 milijard takratnih lir iz zakona za turistični razvoj območja. Javni denar je bil torej namenjen izključno za turistično dejavnost, ne pa za gradnjo rezidenčnih stanovanj, je poudaril.

Občinski odbornik za urbanistiko Massimo Veronese je sporočil, da je občina že večkrat pisala davčni upravi in jo opozorila na turistično namembnost območja, kot je jasno določeno v občinskem prostorskem načrtu. Omenil pa je tudi »trojanskega konja«, ki naj bi bil lastnikom stanovanj dovo-

EDVIN FORČIČ

lil prijavo nepremičnine kot ločenega rezidenčnega bivališča. V 37. člen deželnega zakona št. 17 iz leta 2010, odobrenega 28. oktobra 2010 (tako imenovani zakon omnibus) je bil v tretji odstavek vključen popravek, ki omogoča v turističnih naseljih pridobiti »stanovanje v rezidenčne namene«. To naj bi odprlo vrata »delitvi« homogenega turističnega naselja v posamične stanovanjske bivalne enote.

Tovrstno početje pa je v nekaterih primerih (ko gre za zlonamerno dejanje) smatrano za kaznivo dejanje. Dežela pa ne more spreminjati zakonov, ki imajo lahko tudi kazenske posledice, ker je za to poklicana le država. Zato so na seji komisije omenili možnost ovadbe na sodišče, da bi v naselju Portopiccino obveljala predvidena turistična namembnost.

Nekdanji župan Giorgio Ret je poudaril, da je njegova uprava v vseh aktih (konvenciji z lastnikom Portopiccina in predhodnih kupoprodajnih pogodbah) zahteva-

la upoštevanje turistične namembnosti območja.

Občinski svetnik Slovenske skupnosti Edvin Forčič je izpostavil kršitev občinskega prostorskega načrta, pa tudi duha zaščitnega zakona, ker naj bi se z novimi občani bistveno spremenila narodnostna struktura občine. Zato je menil, da bi se moral o zadevi izreči paritetni odbor.

Komisija je vsekakor sklenila, da bo zahtevala srečanje z direktorjem tržaške uprave in vpogled v kupoprodajne pogodbe, o zadevi bo razpravljala občinski svet.

M.K.

Portopiccino: nezavidljiv primat

Novo turistično naselje Portopiccino v Sosljanskem zalivu še ni bilo odprto, a si je že prislužilo nezavidljiv primat. WWF ga je vključil v dosje Cement od obale do obale, v katerem je zbranih 312 velikih kvarnih posegov na italijanskih obalah. Gre za edino tovrstno zlorabo obale v FJK.

SESLJANSKI ZALIV - Jutri uradno odprtje naselja Portopiccino javnosti

Milijonske vile že prodane!

Novodobni amfiteater hiš in terasastih stanovanj s sinjim odrom - morskim portičem - na dnu, tako se gledalcu s sprejemnega centra ob Obalni cesti kaže novo turistično naselje Portopiccino v Sosljanskem zalivu. Pogled je mikaven, izvedba zamisli tržaškega arhitekta Francesca Luparellija privlačna za oko.

V štirih letih je bil nekdanji opuščeni kamnolom - v brk vsem nasprotovanjem naravovarstvenikov in dela krajevnega prebivalstva - spremenjen v novo, umetno naselje. Zidano s cementom, obdelano s kraškim kamnom in najbolj dragocenim lesom, opremljeno s - prav tako umetno izkopanim - portičem.

Od gornjega dela do nabrežja se spuščata dve glavni dvigali. Obe posevno, da je občutek res nevsakdanji. Drugo potuje v nedrjih Portopiccina minuto 40 sekund. Ob teh deluje na območju še 70 dvigal.

Naselje se deli v vidni in »nevidni« del. Tega sestavljajo pod in za hišami urejena parkirišča: 760 prostorov za stanovalce, 450 za »javnost«.

Stanovanj je skupno 462. Turističnih? Rezidenčnih? Pooblaščenim upravitelju podjetja Portopiccino Massimo Suppancig ne ločuje namembnosti. Zanj je važno le, da bo naselje, ko bo polno zaživelo, lahko sprejelo 1200 do 1300 ljudi. Prava vas, ali - za Suppanciga - mesto prihodnosti.

Gradnja stanovanj je stala kakih 250 milijonov evrov, hotela in drugih komercialnih dejavnosti - restavracij, trgovin, javnih lokalov - nadaljnjih 100 milijonov. Povpraševanje je bilo doslej zadovoljivo: prodanih je 70 odstotkov stanovanj. Tri četrtine so jih kupili italijanski državljani, ostalo tujci: Avstrij-

ci, Nemci, Angleži, Rusi.

Cena ni od muh: 7 tisoč evrov na kvadratni meter. Stanovanja so obsežna od 50 do 400 kvadratnih metrov. Takih, največjih, je devet. Pravijo jim vile. So res luksuzno opremljene, ob portiču, z bazenom, vodno masažo in vrтком ter parkiriščem tik za blindiranimi vrati. Kljub malce zahtevni ceni (2 milijona 800 tisoč evrov) so že vse prodane ...

Ob nabrežju se vrstijo restavracije (ribjo restavracijo Bris na desni stran vodi Uroš Fakuč, upravitelj restavracije Dam v Novi Gorici, za štiri hode bo treba odšteti kakih 60 evrov ...), luksuzni hotel (ime, Le Falesie, ne bo prav po godu naravovarstvenikom ...), pet barov, pekarna, slaščičarna, prodajna domačih proizvodov, 40 trgovin (nekatero se nahajajo na notranji promenadi). Restavracij je skupno devet,

na levi strani, prav ob plaži, vabi Beach club, nad katerim bo urejeno pravcato zdravilišče.

V portiču (globina 6 metrov) je kakih ducat z lesom prekritih pomolov s privezi za 124 bark z do 30 metrov dolžine za stanovalce in 20 prostimi privezi. Privez bo stal letno kakh 3500 evrov.

Ta spodnji del Portopiccina, ob nabrežju, bo od jutri odprt javnosti. Ljudje bodo lahko prišli sem tudi z avtomobili (parkirali jih bodo v podzemskem parkirišču). Prav tako bo odprta javnosti plaža. Uredili so jo porazdeljeno v štiri, pet zalivčke, možen bo dostop do Beach kluba, ležalnikov, barov, restavracij. Tako naj bi Portopiccino poleti polno zaživel. Suppancig seveda upa, da bi naselje živahno mrgolelo z bivajočimi in turisti vseh 365 dni v letu.

M.K.

Nekdanji sesljanski kamnolom so spremenili v luksuzno naselje

FOTODAMI@N

DRŽAVNI ZBOR - Intervju s predsednikom Milanom Brglezom

Brglez: Sem del projekta

LJUBLJANA - Novi predsednik državnega zbora Milan Brglez ne zanika možnosti, da bi se s funkcije umaknil, če bi bilo to dobro za državo. »Sem del projekta,« je ob tem dejal in dodal, da mu je funkcija predsednika DZ blizu kot politologu, kot doktorju znanosti s področja mednarodnih odnosov pa bi mu bil blizu tudi položaj zunanjega ministra.

Na mesto predsednika DZ ste prišli kot nekakšna zamenjava, potem ko si je Karl Erjavec premislil. Kako gledate na okoliščine vašega imenovanja?

Ko si enkrat vpet v takšen proces in si del nekega projekta - in stranka SMC vsekakor je projekt -, so možne različne vloge, ki jih je treba znotraj takšnega političnega projekta odigrati. O tem, da bi prevzel vlogo predsednika DZ, smo razmišljali že prej, a vse je bilo odvisno od tega, do kod bodo prišla koalicijska usklajevanja. Potem se je pač obrnilo tako, kot se je, in je bilo nekoliko logično, da kandidiram za to funkcijo.

Če bi lahko izbirali sami, neodvisno od koalicijskih usklajevanj, bi vam bilo ljubše mesto predsednika DZ ali zunanje ministrstvo?

Ne gre za moje želje, saj sem del projekta. Sicer sem imel prej neko strokovno avtoriteto in si z njo lahko pomagam na obeh funkcijah. Po eni strani sem politolog, zato mi je delovanje v državnem zboru blizu. Po drugi strani pa sem po ožji specializaciji »mednarodnik«, kar pomeni, da bi mi bilo zunanje ministrstvo bolj pisano na obo. Ne pravim pa, da mi je katera od obeh funkcij ljubša.

Boste zdaj na tej funkciji ostali? Ali ste se ji pripravljali odpovedati, če bo tako zahtevalo koalicijsko usklajevanje?

To ni odvisno le od mene. Verjetno mi ne bi bilo preveč ljubo, če bi se sedanjim funkcijam moral odpovedati, še posebej zdaj, ko sem videl, kakšno podporo sem zanj dobil, čeprav je bila ta podpora tudi splet ugodnih okoliščin. Ampak če bo treba in če bo to dobro za državo, se bom pač tej funkciji odpovedal.

Kako ste gledali na proceduralne zaplete na ustanovni seji DZ?

Ugotovil sem, da moraš biti vnaprej pripravljen na tovrstne zaplete, če želiš ustrezno reagirati, ter da je delovanje DZ tesno povezano s strokovnimi službami, ki ga omogočajo. Brez tvornega sodelovanja s temi službami tudi državnega zbora ni mogoče voditi v eno ali v drugo smer.

Kako pa se boste kot predsednik DZ v prihodnje spopadali s proceduralnimi zapleti, zahtevami za izredne seje ...?

Glede na to, da smo na političnem terenu novinci, se bomo še bolj tesno povezali s službami DZ in poskušali preigrati vse možne variante. Za vsak postopkovni korak se je treba čim bolj pripraviti. Upoštevati je treba tisto, kar je ta institucija na določenih področjih že naredila, ter to uskladiti s poslanstvom in vlogo, ki jo ima v političnem prostoru.

Kako bo teklo delo v DZ glede na napovedi SDS, da ne bodo predlagali svojih poslancev na vodstvene funkcije?

Vse to bo otežilo delo državnega zbora, ker se ne bo mogel v celoti konstituirati. To bo otežilo tudi mojo funkcijo, saj če ne bo imenovanih vseh podpredsednikov, tudi pomoči, ki jo predsednik DZ potrebuje, ne bo. Oteženo bo tudi spoštovanje rokov, ki bi jih morali po ustavi.

Tako bi morale biti do konca meseca sprejete vsaj glavne odločitve, kar se tiče razdelitve v delovnih telesih. Že moj kolegij ne more delovati, dokler niso ime-

novani vsi stalni vodje poslanskih skupin. Če se že tu ustavi, potem se podaljšajo vsi roki.

Se nameravate sestati s poslansko skupino SDS, se poskusiti dogovoriti?

Načeloma da. Je pa vse odvisno, ali je druga stran pripravljena na tovrstne dogovore. Sam nimam težav pogovarjati se z vsemi, kar sem tudi že napovedal. Kaj več od povabila na pogovor po preteku rokov pa ne morem narediti.

Funkcijo predsednika državnega zbora nastopate v precej zahtevnem času. Tudi predsednik republike Pahor je v svojem nagovoru poslancem na ustanovni seji dejal, da je zdaj čas za pravo stvar. Kaj je za vas prava stvar, ko se pogovarjamo o delu državnega zbora v tem mandatu?

Državni zbor mora dobiti vlogo, ki mu po ustavi gre. To pomeni, da postane prostor demokratične razprave, zato pa morajo biti ustvarjeni določeni pogoji. Torej čim manj izrednih ali nujnih postopkov ter prostor za razpravo, ki mora biti na višji ravni od tiste, ki smo je bili vajeni v zadnjih 20 letih.

Kako boste kot predsednik DZ pripomogli k povrnitvi ugleda te institucije in poskrbeli za dvig politične kulture?

Po eni strani z res temeljito pripravo na vsako od sej, ki jih bom moral voditi. Poslušal bom tudi, kaj imajo vse strani za povedati in omogočal razpravo. Kot politični novinci imamo v programu tudi sprejem kodeksa za poslance. Na tem področju so poskušali že marsikaj narediti, a zadeva ni nikoli prišla do konca. Zdaj je morda pravi politični trenutek, tudi zaradi velikega števila novih poslancev.

Načeloma sem politični realista, ne idealista, a vseeno je treba narediti nekaj korakov na teh področjih. Nekatere razlike med strankami so, vrednostno ali ideološko, nepremostljive, a to še ne pomeni, da se ne bi mogli kulturno pogovarjati in razumeti, da je ena v danem trenutku pač politično močnejša od druge.

Bi bila poleg sprejema etičnega kodeksa potrebna tudi zaostritev zakonodaje?

Ne, zakonodajne spremembe so še težje in še težja je pot do tega, da jih sprejmeš. Kodeks pa je prvi korak k temu, da

imaš nevtralno merilo. Na podlagi tega merila bi javnost lahko vrednotila, kako poslanci izvajajo svojo funkcijo. Zato je pri tistih, ki bi jim s tem malo zamejili možnost delovanja, vedno čutiti nek odpor. Novi poslanci pa bodo morda bili prej pripravljeni pristati na neke omejitve.

Kako gledate na to, da imate v svojih vrstah pravomočno obsojenega poslanca?

Zaenkrat glede tega še ni bil sprejet noben dokončen sklep. Ravnali bomo v skladu z zakonodajo, samovoljno na tej točki ne smem narediti ničesar. V tem trenutku imamo 90 poslancev, vse pa je seveda odvisno od tega, kakšne sklepe bodo sprejeli državni zbor in njegova delovna telesa. Pred sprejemom političnih odločitev se moramo prepričati, da so te pravnoformalno povsem korektne.

Vem, da so glede tega vprašanja zelo neenotna pravna mnenja. Zato tudi ne bi bilo prav, da bi se o tem odločalo že na konstitutivni seji. S tem se tudi takrat oseben nisem strinjal. Postopke je treba voditi v ustreznem zaporedju. Sam se načeloma zavzemam za redno proceduro, ki omogoča več razprave.

Če ostanemo pri etičnem in strokovnem ravnanju. Kakšna pa so vaša pričakovanja do novih poslanskih kolegov iz vaše stranke?

Pričakovanja so relativno visoka, mislim, da so vsi pravi. Drugo pa je vprašanje, kako bomo uspeli ohraniti določeno dozo motivacije, ker parlamentarno delo ni nujno samo zelo spodbudno. Vsaj za nekatere, ki prihajajo iz bolj poslovnih okolij, je lahko tudi bolj dolgočasno.

Glede na to, da ima SMC največ poslancev, so se že našli lobisti, ki so želeli navezati stik z vami, kako ste na to pripravljani?

Da so skušali navezati takšne ali drugačne stike s stranko, je bolj ali manj jasno. Sicer pa se nam je skozi volilno kampanjo pripisovalo precej več zaledij, kot je bilo res. Glede ohranjanja avtonomne države nam ne manjka politične volje, volivci pa so nam dali tudi politično moč.

Bi bilo treba funkcijo poslanca še bolj omejiti tudi z določbami o nezdržljivosti? So poslanci za svoje delo dovolj nagrajeni?

Mislim, da dodatna omejevanja niso potrebna, je pa dejstvo, da so v celot-

Predsednik Državnega zbora Milan Brglez

ARHIV

nem sistemu nagrajevanja neka nesorazmerja. Direktor kakšnega komunalnega podjetja je precej bolj cenjen kot poslanec ali predsednik vlade. Imamo veliko teh nesorazmerij, ki potem privedejo do tega, da so evropske funkcije strašno cenjene in bi vsi hoteli tja.

Ljudem, ki delajo, se zdijo poslanske plače relativno visoke, ko pa to primerjaš z gospodarstvom, vidiš nesorazmerja. Dohodek mora biti preprosto dovolj visok, da omogoča avtonomnost in da ne obstaja sistemsko tveganje korupcije.

Torej ne vidite potrebe, da bi si poslanci še zniževali plače?

To nas ne bo rešilo iz krize. Že tako ali tako ni tako preprosto pripraviti sposobnih ljudi, da bi kandidirali za te funkcije. V drugih poklicih zaslužijo precej več in so jim tudi precej bolj v izziv. Če pa bo treba v javnem sektorju sprejemati takšne ukrepe, je prav, da tudi funkcionarji delijo njegovo usodo.

Ali dejstvo, da je v DZ rekordno število novih obrazov, ki so neizkušeni, lahko vpliva na zakonodajno funkcijo DZ?

Glede tega ne vidim velikega problema. Veliko število novincev preprosto pomeni, da je z njimi treba še dodatno delati. Potem je odgovornost samih strank, da jih čim bolj usposobijo ter iz ljudi, ki imajo pravico do glasovanja v parlamentu, naredijo prave poslance. To ni samoumevno, po tem kriteriju bi lahko rekel, da še nimamo 90 poslancev.

Kako pa gledate na vlogo DZ? Kakšna bi morala biti denimo pri privatizaciji?

Vsekakor bi moral DZ potrjevati strategijo privatizacije, ne pa vsake posamezne odločitve. Sami izvedbeni akti so lahko delo vlade ali vladnih služb.

Kaj pa na področju zunanje politike?

Na splošni ravni bi državni zbor moral sprejeti novo deklaracijo o zunanji politiki. Drugo pa so bolj strateško usmerjene in izvedbene zadeve, ki se nanašajo na vsakokratno politiko in so že stvar vlade. Bi pa bilo zelo dobro, da glavne smernice sprejme državni zbor in da mu zunanji minister tudi poroča. Tako je bila zadeva tudi zamišljena in tako bi v parlamentarni demokraciji moralo biti.

Bi moral imeti DZ vlogo tudi pri predlogu za evropskega komisarja? Kakšno je vaše stališče do predloga treh kandidatov, ki ga je v Bruselj posredovala vlada?

Postopek je nujno urediti. Ali bo ta postopek vključeval državni zbor, je drugo vprašanje, ne vidim pa razloga, zakaj ga potencialno ne bi. Da je vlada posredovala predlog treh kandidatov, s stališča države nikakor ni dobro. Pravico, ki jo imajo in ti je nihče ne more vzeti, prepuščaš nekemu drugemu. Čeprav je treba biti realen in razumeti, da ima tudi druga stran določene možnosti, kaj narediti s kandidaturami, ki ne ustrezajo določenim merilom.

Mojca Zorko in Maja Oprešnik/STA

STRANKE - Vodji Tanko in Mesec Tudi SDS in ZL ustanovili svoji poslanski skupini

LJUBLJANA - Po SMC, SD, NSi, ZaAB in DeSUS sta včeraj poslanski skupini ustanovili tudi Slovenska demokratska stranka in Združena levica.

V SDS so za vodjo poslanske skupine imenovali Jožeta Tanko, ki je to funkcijo opravljal tudi v prejšnjem mandatu. Za sekretariko so imenovali Majo Prezelj, ki je prav tako že opravljala to funkcijo, so sporočili iz SDS. Izvršilni odbor SDS je na korespondenčni seji Tanku in Prezeljevi podelil soglasji, zato sta obe imenovanji dokončni, so pojasnili v stranki. V državnem zboru ima SDS 21 poslank in poslancev.

Tudi poslanci koalicije Združena levica (ZL) so dopolnili ustanovili poslansko skupino. Vodil jo bo Luka Mesec, njegov namestnik pa bo Matej Tašner Vatovec, so pojasnili v ZL, ki ima šest poslanskih mest.

Kot je znano, bosta obe stranki v tem sklicu v opoziciji. Združena levica se je za opozicijo odločila po pogovorih s SMC, Slovenska demokratska stranka pa na pogovore o možni koaliciji sploh ni bila vabljen.

V DZ je tako oblikovanih že vseh sedem poslanskih skupin. S tem pa se lahko začnejo posvetovanja o imenovanju kandidata za mandatarja pri predsedniku republike Pahorju.

LJUBLJANA - Po prejemu pripomb h koalicijski pogodbi SMC bo danes nadaljevala pogajanja z možnimi partnerji

LJUBLJANA - Potem ko je SMC v torek prejela pripombe in dopolnila morebitnih koalicijskih partneric k osnutku koalicijske pogodbe, bodo danes predvidoma v državnem zboru nadaljevali pogajanja za sestavo nove vlade. DeSUS in SD bosta na pogovore prišla dopoldne, v nadaljevanju je pričakovati še srečanja z NSi in ZaAB. Po današnjih pogajanjih, ko bodo znane vse pripombe omenjenih strank, se bo tako verjetno že pokazalo, katera stališča lahko zblížajo in katere programske razlike med njimi so nepremostljive.

Kot je izvedela STA, je za socialne demokrate edini ultimativni pogoj za vstop v koalicijo »ne« uvedbi socialne kapice, ki jo sicer zagovarjajo v NSi, SMC pa predlaga t. i. delno socialno kapico. SD je poleg tega zmotilo, da v splošnih pripombah v osnutku koalicijske pogodbe med prioriteta nista navedena gospodarska rast in nova delovna mesta, zato slednje dodajajo. Nasprotujejo še fleksibilnemu trgu delovne sile, ki pomeni tudi lažje odpušcanje.

Predsednik DeSUS Karl Erjavec je v torek pojasnil, da se pripombe, ki so jih poslali SMC, nanašajo na regres upokojevcem in usklajevanje pokojnin ob dvoodstotni gospodarski rasti, izpostavil je še vzpo-

stavitev demografskega sklada in dolgotrajno oskrbo na domu. DeSUS sicer tako kot SD nasprotuje uvedbi socialne kapice.

Dopolnila NSi so naravnana v reforme, med drugim na trgu dela in na področju davčne politike. NSi med drugim predlaga spremembo dohodninske lestvice, s katero bodo prejemki najproduktivnejših zaposlenih manj obdavčeni ter postopno znižanje stopnje davka od dohodka pravnih oseb na 15 odstotkov.

V ZaAB vsebine pripomb k osnutku koalicijske pogodbe ne razkrivajo, zelo verjetno pa je, da je poudarek na področju uravnoteženja javnih financ in zagona gospodarstva.

Predsednik države Borut Pahor pa se je včeraj sestal s predsednikom DZ Milanom Brglezom. Po srečanju je izrazil pričakovanje, da bo od ponedeljka do srede opravil pogovore s poslanskimi skupinami o predlogu mandatarja. Če bi se pokazali jasni obrisi koalicije, bi predlog za mandatarja lahko državnemu zboru predlagal 18. avgusta, DZ pa bi o tem lahko odločil 22. avgusta. Če bi DZ o kandidatu za mandatarja odločil 22. avgusta, bi upoštevajoč okvirne roke o celotni vladni ekipi lahko odločil sredi septembra, predvideva Pahor.

FILM - Prikazali bodo okoli 250 igranih, dokumentarnih in kratkih filmov

V Locarnu se je sinoči začel 67. filmski festival

V švicarskem Locarnu se je sinoči začel 67. mednarodni filmski festival. Na Piazza Grande ga je odprla projekcija filma Lucy režiserja Luca Bessona s Scarlett Johansson v glavni vlogi. V različnih sekcijah bodo prikazali okoli 250 igranih, dokumentarnih in kratkih filmov. Festival se bo sklenil 16. avgusta.

Za blišč letošnje izdaje bodo poskrbele zvezde, kot so Johanssonova, Helen Mirren, Mia Farrow in Florian David Fitz.

Kot vsako leto bodo tudi tokrat v središču festivalskega dogajanja filmske projekcije na Piazza Grande, ki sprejme 8000 gledalcev in kjer so na sporedu večinoma svetovne, mednarodne ali evropske premiere. Občinstvo na trgu je tudi največja žirija na svetu, saj vsako leto izbere najboljši film. Letos bodo na Piazza Grande med drugim prikazali film Love Island bosanske režiserke Jasmine Žbanić, ki je hrvaško-nemško-švicarsko-bosanska koprodukcija.

V mednarodni tekmovalni program se je letos uvrstilo 17 filmov. Mednarodna žirija bo podelila zlatega leoparda za najboljši film, posebno nagrado žirije ter leoparda za režijo, igrani celovečerni prvenec in za najboljšo igralko in igralca.

Žirijo sestavljajo italijanski režiser Gianfranco Rosi (predsednik), nemški režiser Thomas Arslan, brazilska igralka Alice Braga, danska igralka Connie Nielsen in kitajski režiser Diao Yinan.

Za življenjsko delo bodo letos nagradili 83-letnega nemškega igralca Armina Mueller-Stahla. Ta je v 50-letni karieri utelesil raznoli-

Projekcije se odvijajo na Piazza Grande, ki sprejme 8000 gledalcev

ANSA

ke karakterje in sodeloval z režiserji, kot so Costa Gavras, Andrzej Wajda, Jim Jarmusch in Steven Soderbergh. Mueller-Stahl se v zadnjih letih intenzivneje posveča slikarstvu in glasbi.

Retrospektivo bodo posvetili eni najstarejših italijanskih produkcijskih hiš Titanus. Retrospektiva se bo osredotočila na obdobje med letoma 1945 in 1965, najbogatejše in najživah-

nejše obdobje italijanske kinematografije, ki so ga zaznamovali tako vzponi kot padci.

Festival v Locarnu se skupaj s Cannesom, Berlinom in Benetkami uvršča med najpomembnejše evropske filmske festivale. Lani je zlatega leoparda prejel špansko-francoski film "Historia de la meva mort" (Zgodba o moji smrti) režiserja Alberta Serre.

ANTIČNA LJUBLJANA

Na Emono ob bronastem opozarja še živi Emonec

Poleg kopije pozlačenega bronastega kipa Emonca, ki stoji v parku Zvezda, si lahko Ljubljančani in obiskovalci prestolnice ob sobotah v starem mestnem jedru ogledajo tudi živ kip Emonca. Spoznati ga je mogoče po značilnem slogu oblačenja. Obleden je v različnih trakovi okrašeno tuniko in volneno ogrinjalo.

Kip si je mogoče ogledati vsako soboto do 6. septembra med 10. in 13. uro na štirih prizoriščih. Ob 10. uri se kip "pojavi" pred Mestno hišo, uro pozneje se preseli na Čevljarški most, opoldne ga je mogoče videti na Kongresnem trgu, ob 13. uri pa pred Prešernovim spomenikom, so sporočili organizatorji projekta.

Živ kip zlatega Emonca, ki opozarja na nekdanje rimsko mesto, sodi v program praznovanja 2000. obletnice antične Emone. Rimsko naselbina v središču današnje Ljubljane je bila obzidana in utrjena s 26 stolpi, pravokotno obzidje je bilo visoko približno pet metrov, njegovi ostanki pa so v Ljubljani še vedno vidni.

Arheologi so med izkopaninami pri Kazini našli pozlačen bronast kip Emonca, visokega okoli 150 centimetrov. Original ene najznamenitejših najdb iz rimske dobe hranijo v Narodnem muzeju Slovenije. (STA)

REVIJE - Ob pisateljevi 90-letnici

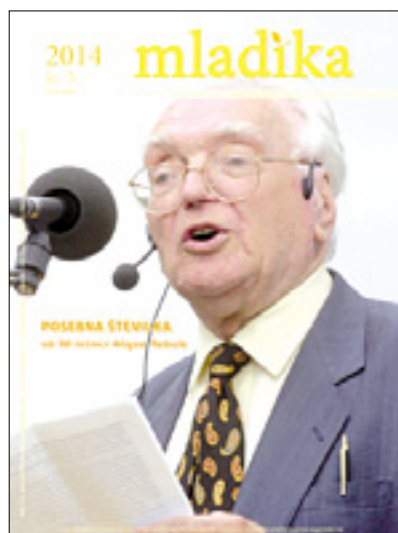
Posebna številka Mladike na čast jubilaranta Alojza Rebule

Sesta številka tržaške revije Mladika je posvečena 90-letnici pisatelja Alojza Rebule, ki je častitljivi jubilej praznoval 21. julija letos. Na uvodnem mestu številke je članek Saše Martelanca, ki ob pomembnejših dogodkih na pisateljevi življenjski poti izpostavi vlogo in pomen Rebulovih literarnih del, ljubezen do naroda, jezika in zavezanost resnici.

Alojzu Rebuli čestita pisatelj Boris Pahor, ki se spominja skupaj prehojene poti ob sodelovanju pri revijah Sidro, Tokovi in Zaliv ter ob prijateljevanju z Edvardom Kocbekom.

Zorko Simčič v članku z naslovom »Mož iz Šempolaja« se spominja srečanj s pisateljem Rebulo, predvsem pa izpostavi njegove zasluge velikega pisatelja in misleca. V članku »Ne samo mimobežnosti« France Pibernik objavlja med drugim odlomek iz svojega dnevnika z dne 16. maja 1962, ki zadeva Rebulov nastop v ljubljanskem klubu kulturnih delavcev, ko je tržaški pisatelj z jasnostjo, odprtostjo in jedrnatim govorom ter primerno izbiro teme pritegnil zbrano publiko. Tržaški pesnik Miroslav Košuta govori o svojem dopisovanju s pisateljem Rebulo, ki traja že tri desetletja. Marija Pirjevč v prispevku z naslovom »Alojz Rebula: pot do resnice« piše o književnosti Alojza Rebule, znotraj katere sta obstoje vrednot oziroma hotenje po vrednotah konstanta. Kardinal Franc Rode v zapisu »Svetloba večnosti« izpostavi Rebulov biti kristjan in Slovenec.

Prevajalka Diomira Fabjan Bajc v članku »Plodnih 90 let Alojza Rebule« nakaže nekaj problemov, ki so najbolj značilni za Rebulov miselni svet in za njegova dela. Pesnica Bruna Marija Perrot se v zapisu »Lz vrtov življenja« spo-

minja svojega bivšega profesorja klasičnih jezikov in literature in njegovih romanov; pravi, da gre za zgodovinsko oddaljeno pripovedništvo, a tematsko zelo sodobno. Alice Zen se spominja prvega stika s pisateljem Rebulo, kateremu je posvetila monografsko publikacijo Alojza Rebule. Biografija v slikah. Tatjana Rojc se zaustavi ob Rebulovem dramskem pisanju, predvsem pri njegovem besedilu Operacija Timava. Jože Stregar se spominja prvega srečanja z Rebulo v šestdesetih letih in izida romana V Sibilinem vetru. Brane Senegačnik se zaustavi ob estetskih razsežnostih Rebulove literature. Ivan Štuhec razmišlja o Rebulo kot o teološkem mislecu in v zvezi s tem izpostavi odlomek iz dela Zeleno izgnanstvo. Sledi še zapis Jožeta Faganela, direktorja Celjske Mohorjeva družbe.

Na zadnjih straneh revije dobimo Anteno z novicami iz zamejstva in zdomstva, članek izpod peresa Alenke

Puhar v slovo Viktorju Blažiču, oceno romana Alojza Rebule Pred poslednjim dnevom, ki jo je napisal Lev Detela, in pesem Tatjane Križmančič.

V reviji je mladinski list Rast, v katerem beremo razmišljanje mlade kandidatke Tanje Peric za volitve v evropski parlament na temo evroskepse, zapisnika komisije Literarnega natečaja »Grmada v pristanu« v priredbi Mladi za prihodnost – avtor članka je Simon Peter Leban, in Mladi Slovenske skupnosti, ter Literarnega natečaja, posvečenega Alojzu Rebuli, ki sta ga razpisala MOSP in Slovenski kulturni klub – avtorica članka je Neža Kravos. Sledi članek, ki sta ga pripravila Klara in Nejc Kravos, o premieri Mlajše gledališke skupine Slovenskega kulturnega kluba, in sicer dela Čakajoč, ter intervju z voditeljicami te gledališke skupine Maruško Guštin in Patrizio Jurinčič – pogovor je zapisala Ksenija Kosmač. Sledi poročilo o udeležbi mospovcev na manjšinskem seminarju na Poljskem, izjave mladih zamejcev, ki so bili v odboru mednarodne manjšinske mladinske organizacije YEN. Objavljena je pesem Nike Čok Sem, ki je bila priporočena na literarnem natečaju MOSP-a in SKK-a leta 2014, ter slika Mojce Žiberna.

Juljski številki Mladike je priložen tudi bilten s sporedom letošnjih 49. študijskih dnevov Draga, ki bodo potekali v Parki Finžgarjevega doma na Opčinah od 29. do 31. avgusta. Na devetstirideseti izvedbi bodo predavali: Alenka Stanič, Valentin Inzko, David Bandelj, Fabjan Hafner, Marta Verginella, Urban Vehovar in Tadej Bajd. Na dragi bodo počastili 90-letnico pisatelja Alojza Rebule in bodo izročili 3. Peterlinova nagrado.

film@primorski.eu **GREMO V KINO**

Blue Valentine

Režija: Derek Cianfrance
Igrata: Michelle Williams in Ryan Gosling
ZDA 2010
Ocena: ★★★★★

POGLEJ TRAILER!

Dean Pereira in Cindy Heller sta mlad poročen par. Ko sta se spoznala in se je njuna zveza tudi začela, sta bila noro zaljubljena eden v drugega, a vse to je že preteklost.

Bivša strastna ljubimca sta se zdaj znašla v hudi krizi: nekoč pijana od ljubezni, sta zdaj zagrenjena in odtujena. Obema je pri srcu, da bi rešila zvezo, če že drugega ne, zaradi male hčerke Frankie.

Tako se odločita, da bosta preživela konec tedna v motelu, kjer upata, da se bo njuna ljubezen spet ogrela.

V Cianfrancejevem filmu s pomočjo stalnih flashbackov spoznamo, kaj in kakšna sta Dean in Cindy bila, ko sta se spoznala, in kaj in kakšna sta zdaj postala.

Vmesna zgodba razkriva gledalcu dinamiko njunega razmerja in odgovore na vprašanje, kaj je šlo med njima narobe.

Ko sta se spoznala, je Dean delal za neko newyorško družbo, Cindy pa je bila študentka medicine. Plavolaso dekle je vestno skrbel za babico, ki je živel v nekem domu za ostarele v Pennsylvaniji. Njuno srečanje je bilo prava ljubezen na prvi pogled in ko je Cindy izvedela, da je noseča, jo je Dean takoj poročil, čeprav je bil skoraj gotov, da tisti otrok ni njegov.

Danes se Dean ukvarja z barvanjem hiš, Cindy pa je bolničarka. Del skupnih sanj se jima je uresničil, ostalo pa očitno ni šlo, kot sta si želela.

Zelo intimen in tudi dramatičen portret razpada zakonske zveze je na Sundance festivalu, kot tudi v Cannesu, kjer je bil premierno predstavljen, naletel na zelo dober odziv kritike in glavna igralka Michelle Williams je prejela tudi nominacijo za oskarja. Oba protagonistina spadata v skupino najperspektivnejših igralcev, in to se v filmu tudi pozna.

Blue Valentine prihaja v Trst, v sklopu posebnega poletnega sporeda kinodvorane Fabbri, in to kljub temu, da je došel v Italijo že v prejšnji sezoni. (Iga)

Gorska skupnost Ter, Nadiža in Brda meni, da je za razvoj ozemlja potrebno izkoristiti tudi znatne priložnosti, ki jih nudijo programi Skupnosti. Ustanova je že v prejšnjih programskih obdobjih izkoristila sredstva EU kot vodilni ali projektni partner. V nadaljevanju navajamo seznam najpomembnejših evropskih projektov, v katerih je naša ustanova v zadnjih letih sodelovala ali jih neposredno izvedla:

Naslov: Obrambni sistem 1. svetovne vojne 1915-1918 – druga in tretja linija upora in povezovanja

Področje: Vrednotenje skupnega zgodovinsko kulturnega premoženja

Program: Interreg IIIA Italija-Slovenija

Dejavnosti/rezultati: s projektom so bile razvite materialne dejavnosti s posegi vzdrževanja in preurejanja na območju Kolovrata, nematerialne dejavnosti preučevanja in raziskovanja z zgodovinskimi raziskavami in pridobivanjem zgodovinskega gradiva ter nematerialne dejavnosti širjenja, diseminacije in promocije; med temi je bila oblikovana spletna stran www.grandeguerrafvg.org

Med doseženimi rezultati je to, da smo zbudili zanimanje lokalnih institucij, tudi na čezmejni ravni, in utrdili čezmejno povezovanje na zadevnem območju v zvezi z obravnavanimi dogodki.

Sodelujoči partnerji: Gorska skupnost Ter, Nadiža in Brda – Fundacija Poti miru (Kobarid/Caporetto –SLO)

Naslov: Terra di castagne – prostor kostanja

Področje: Čezmejno sodelovanje v primarnem sektorju

Program: INTERREG IIIA Italija-Slovenija

Dejavnosti/rezultati: s projektom smo promovirali in spodbudili kulturno oživetev najbolj reprezentativnega lokalnega izdelka Nadiških dolin, kostanja, na območju Občine Srednje. Izvedli smo pilotno študijo z oživitvijo nekaterih kostanjevih gozdov z znatnimi kulturnimi in zgodovinskimi elementi; s posegi smo zdravili fitopatološke težave in izvedli dejavnosti diseminacije rezultatov ter ozemeljske promocije. Gorska skupnost Ter, Nadiža in Brda je kot partner upravljala in skrbela za dejavnosti promocije projekta in ozemlja.

Sodelujoči partnerji: Občina Srednje (VP), Gorska skupnost Ter, Nadiža in Brda (PP), Kmečka zveza (PP), Pokrajina Videm (PP), Univerza v Vidmu (PP), Zavod za gozdove (PP), Občina Kanal ob Soči (PP); Krajevna skupnost Lig (PP), Krajevna skupnost Kambreško (PP), Turistično društvo Globočak Kambreško (PP).

Naslov: Strasse (Strategic Spatial Planning And Sustainable Environment)

Področje: Izboljšanje upravljanja lokalnega ozemlja za trajnostni razvoj

Program: INTERREG IIIC - INNOREF

Dejavnosti/rezultati: s projektom smo ovrednotili tehnike za prostorsko načrtovanje za razvoj modelov upravljanja ozemlja na ravni lokalnih sistemov z valorizacijo trajnosti razvojnih procesov in vključevanjem ključnih lokalnih akterjev z ustreznimi participativnimi orodji.

Sodelujoči partnerji: Gorska skupnost Ter, Nadiža in Brda (VP), University of Olomouc – dept. of Geoinformatics (CZ, PP), Industrial System Institut (ISI) - Patras (GR, PP), Občina Corciano (PG) – Umbria (PP).

Naslov: Brie Biomass Resource Use, Innovation And Efficiency

Področje: Obnovljive energije iz biomase

Program: INTERREG IIIC - INNOREF

Dejavnosti/rezultati: s projektom smo razvili dejavnosti za vrednotenje biomase kot obnovljiv energetske vir z nizkim vplivom na okolje. Podrobneje je Gorska skupnost razvila tehnike in tehnologije za energetsko vrednotenje lesnih biomas.

Sodelujoči partnerji: Občina Massa Martana (PG) – Umbria (VP), Gorska skupnost Ter, Nadiža in Brda (PP), University of Patras (GR, PP), Regional Energy Center (CZ, PP).

Naslov: Multimedijški center za dokumentiranje virov naravnega okolja in človeških virov v Nadiških dolinah – etnografski muzej

Področje: Vrednotenje okoljskih virov

Program: Leader +

Dejavnosti/rezultati: projekt je del projekta za realizacijo Etnografskega muzeja, v katerem je zbrana materialna kultura in kultura okolja Nadiških dolin. Pripravljene so bili digitalni izdelki in spletna stran o zgodovini ter naravnem in antropskem okolju ozemlja.

Sodelujoči partnerji: Click! Idea Snc

Naslov: Viaggio da Topolò ad Abitanti / Potovanje iz Topolove v Abitante

Področje: Sodelovanje na področju kulture

Program: Interreg IIIA Phare

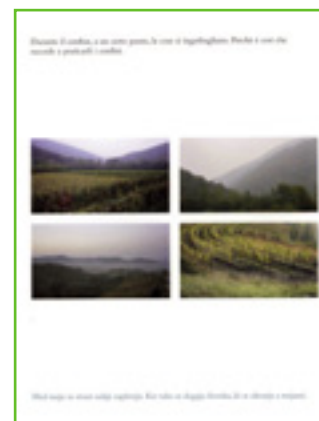
Dejavnosti/rezultati: projekt zadeva sodelovanje na področju kulture; cilj je vzpostaviti mrežo med obema obmejnima podeželskima naseljem, ki imata skupne značilnosti, in sicer s publikacijami in multimedijškimi izdelki (film, knjiga, zvočna kompozicija, arhivska raziskava, fotografska razstava, spletna stran, www.topoloabitanti.it). Prejel je odliko kot best project na predstavitvi na deželnem sedežu v Bruslju.

Sodelujoči partnerji: Gorska skupnost Ter, Nadiža in Brda, Združenje umetnikov Benečije, Združenje Topolò-Topolove.

Seznam evropskih projektov Gorske skupnosti – 1. del.

iz projekta:
"Obrambni sistem 1. svetovne vojne 1915-1918 - Druga in tretja obrambna linija ter povezovanje"
Projekt Gorske skupnosti Ter, Nadiža in Brda
Program Interreg IIIA/ Phare CBC
Prednostna naloga 3, Ukrep 3.2, Dejavnost 3.2.3, Italija-Slovenija 2000-2006

iz projekta "Viaggio da Topolò ad Abitanti - Potovanje iz Topolove v Abitante"
Projekt Gorske skupnosti Ter, Nadiža in Brda
Program Interreg IIIA/ Phare CBC
Prednostna naloga 3, Ukrep 3.2, Dejavnost 3.2.3 Italija-Slovenija 2000-2006

TRŽIČ - Spodbudni podatki o pretovoru v pristanišču

Povečan promet, krize naj bi bilo konec

Podatki o prometu v tržiškem pristanišču se počasi, a konstantno izboljšujejo. V prvi polovici tega leta je pretovor znašal 2,057 milijona ton, kar predstavlja spodbuden korak naprej v primerjavi z 2,035 milijona ton iz prvih šestih mesecev leta 2013. Možno je optimistično napovedati, da bo pretovor do konca leta presegel prag štirih milijonov ton - temu cilju se je pristanišče v lanskem letu zelo približalo.

Na ladje so letos od začetka januarja do konca junija natovorili bistveno več blaga (381.796 ton proti 209.497 tonam v prvi polovici lanskega leta), rahlo pa se je zmanjšal raztovor, ki je v Trziču poglavitna dejavnost: z lanskega 1,826 milijona ton je raztovor zdrknil na 1,658 milijona ton. Moč tržiškega pristanišča sloni na treh glavnih stebrih: celulozi, železarskih in drugih kovinskih proizvodih ter avtomobilih na logističnem terminalu CETAL. V porastu je promet z metalurškimi izdelki, predvsem zaradi novih prostorov in čistilne naprave za odpadne vode, s katerimi je tržiško pristanišče postalo privlačnejše.

Do konca junija so v Trziču raztovorili 1,276 tone embalaranega blaga, 400.000 ton suhega razsutega tovara in 88 kontejnerjev, natovorili pa 394.000 ton embalaranega blaga, 33.000 ton suhega razsutega tovara in 224 kontejnerjev. Nadaljuje se pozitiven trend terminala za avtomobile CETAL. V prvih petih mesecih letošnjega leta (od januarja do maja) je šlo skozi ta terminal 43.485 avtomobilov, lani v enakem obdobju pa 41.061. Porast znaša 5,9 odstotka in predstavlja dodaten znak prebujanja tega sektorja po večletni globoki krizi na svetovni ravni. Tudi na italijanski državni ravni beleži avtomobilska industrija končno pozitivne podatke.

»Lahko zatrdim, da je kriza, ki je od leta 2007 močno zavirala tržiško pristanišče, dokončno za nami,« pravi predsednik tržiškega pristaniškega podjetja Paolo Maschio, ki obenem upa, da se bo rast v drugi polovici tega leta utrdila in po možnosti še okreplila.

TRGOVINSKA ZBORNICA

Kaj pa vemo o tržiškem pristanišču?

Spodnja navajanja smo povzeli iz gradiva, ki ga je objavila goriška Trgovinska zbornica - Posebna agencija za tržiško pristanišče. V Gorici imamo polna usta o tovarnem postajališču, njegovi zgodovini in planiranju za bodoči razvoj. Zaradi pogostne vožnje mimo njega približno vemo, koliko je veliko. O tržiškem pristanišču pa tako rekoč nič, kot če bi doberdopska planota ločevala dve povsem različni okolji. No, saj sta v marsičem resnično diametralno nasprotni. Takšna stvarnost pa ne opravičuje odmišljanja, če ne drugega pa zato, da za slutitimo primerjavo s Trstom, Koprom, Benetkami, morda celo z Reko.

Pristaniško območje zaseda 750.000 kvadratnih metrov operativne površine, neposredno razvojno uporabnih je še 100.000 kvadratnih metrov, rezervnih za bodočnost pa je nadaljnjih 600.000 kvadratnih metrov. Njegovo nabrežje je dolgo poldrugi kilometer in premore devet privezov za ladje, ki imajo do 11 metrov pogreza. Po načrtovani poglobitvi, ki pa je po zadnjih informacijah vprašljiva, bi lahko pristajale ladje z 12 metri pogreza. Tovornjaki, ki se približajo ladjam za dovoz ali odvoz, imajo na razpolago 40.000 kvadratnih metrov asfaltirane površine.

Osnovni podatek, ki daje objektivno oceno o učinkovitosti nekega pristanišča, je obseg leto pretovorjenega blaga. Lani so v Trziču pretovorili 4 milijone ton blaga. V glavnem je šlo za celulozo in stavbni les, za kovinske proizvode, kot so železne palice, žice in plošče, vozila, žita, premog, kaolin in ureja. Železniški tiri so speljani do pomolov; prav tako je mogoče vkrcati na ladje tovornjake z bla-

Pristaniško območje zaseda 750.000 kvadratnih metrov operativne površine, neposredno razvojno uporabnih je še 100.000 kvadratnih metrov, rezervnih za prihodnost pa je nadaljnjih 600.000 kvadratnih metrov

BONAVENTURA

gom brez pretovarjanja. To, da velja visoka delovna učinkovitost na pristaniškem območju, pa je seveda subjektivna ocena tistih, ki so sestavili zgibanko.

Pomembna postavka so infrastrukture in razdalje od njihovih vozlišč. Pristanišče se nahaja 20 kilometrov od goriškega tovarnega postajališča, 25 kilometrov od tistega na Fernetičih in 20 kilometrov od tistega v Červinjanu; le 3 kilometre od najbližje železniške postaje, 10 kilometrov od mednarodnega letališča v Ronkah, 1,5 kilometra od vstopa na avtocesto in 12 morskih milj od tržaškega pristanišča.

Po cesti je Trzič neposredno povezan z avtocesto A4 do Benetk, Milana in Bologne, z A34 z Gorico in s Slovenijo, z A23 z Nemčijo in Avstrijo. Pomanjkljivost je pomanjkanje avtocestnega

kraka z glavne osi Benetke-Trst do pristanišča. Po železnici je povezan z Vidmom in Avstrijo ter preko Benetk z ostalimi italijanskimi deželami. Pomembna postavka je tudi najsevernejša lega na Jadrano v smeri Srednje Evrope in Balkana. Pristanišče je dobro povezano z bližnjimi industrijskimi območji, hkrati pa je jasno ločeno od mestnega središča.

V zgibanki je veliko napisanega o dolgoročnih razvojnih možnostih, a te so lahko tudi računi brez krčmarja. Verjetno srednjeročnim ciljem: večnamenski terminal z večnamenskimi privezi, specializirani privezi za promet Ro-Ro, Con-Ro (kontejnerji) in Ro-Pax (trajekti) ter namensko sidrišče za ladje prevoznice metana. V namenih je tudi izboljšanje pristaniških infrastruktur z železniškim in avtocestnim omrežjem. (ar)

TRŽIČ - Dežela FJK Razvojni načrti s ključno neznanko

Predsednica Dežele FJK Debora Serracchiani in deželna odbornica za infrastrukturo in transport Maria Grazia Santoro sta na zadnjem zasedanju Pristaniškega odbora v Trstu predstavili smernice za razvojni prostorski načrt tržiškega pristanišča. Načrt predvideva razširitev območij, namenjenih logističnim dejavnostim in skladiščenju, ureditev novega terminala ro-ro za pretovor avtomobilov, okrepitev večnamenskega terminala ter železniških povezav, razvoj kontejnerskega prometa (Trzič je v tem sektorju v oporo tržiškemu pristanišču, ki ima pri kontejnerjih nedvomno glavno besedo), v prihodnosti pa tudi razvoj potniškega prometa. Dežela je pripravila osnutek načrta po posvetovanju s pristojnimi ustanovami in podjetji. Tržiško pristanišče mora po mnenju Serracchianijeve složno sodelovati z ostalimi pristanišči severnega Jadrana, v prvi vrsti s Trstom (predvsem kar se tiče pretovora kontejnerjev in vozil).

Zaenkrat še ni rešeno vprašanje poglobljanja dna v kanalu, ki vodi v pristanišče. Ta načrt trenutno presoja italijansko okoljsko ministrstvo, ki mora privoliti v izdajo okoljskega dovoljenja. Dno bi moralo biti globoko 13 metrov, kar bi bilo za pristanišče življenjskega pomena. V Trziču čakajo na to že 10 let in nič ne kaže, da bo zadeva kmalu rešena. Če se bo vse dobro izteklo, bo delo zaključeno leta 2016, nazadnje pa je novo oviro postavilo spomeniško varstvo. Izdalo je negativno mnenje, ki je po mnenju mnogih neutemeljeno in protislovno, a lahko zaustavi postopek. Dežela se s tem mnenjem ne strinja, zato je vložila pritožbo na deželno upravno sodišče.

Tržiška županja Silvia Altran poziva oblasti, naj hitro ukrepajo in pospešijo postopke, saj so pri podjetjih v pristanišču že močno zaskrbljeni. Povedala je, da se je junija začela gradnja skladišča za železo: končala se bo jeseni, nakar bo lahko spet zaživel promet, ki se je medtem preselil v Koper. Delo izvaja ronško podjetje Ici Coop, investicija znaša 470.000 evrov: 200.000 evrov je dala na razpolago dežela, preostalih 270.000 evrov pa industrijski konzorcij.

GORICA - Nasprotovanje županovi racionalizaciji

Sindikrat CGIL svari pred ukinjanjem občinskih služb

Goriška občinska uprava je že pred časom začela izvajati racionalizacijo občinskih uradov, služb in osebja, saj se zaveda, da je število občinskih uslužbencev nadpovprečno veliko. Primorski dnevnik je svoj čas ugotavljal, da z občinami in upravnimi enotami onstran meje ni primerjave, v javnih upravah v Novi Gorici je - tudi upoštevajoč število prebivalcev, velikost ozemlja in pristojnosti uprav - bistveno manj zaposlenih kakor na goriški občini. Sindikatu javnih uslužbencev CGIL-FP pa Romolijeva politika ne gre v račun, pokrajinski tajnik Alessandro Crizman je izrazil zaskrbljenost nad morebitno ukinitvijo občinskih služb.

Sindikrat je maja in junija že kritiziral občinskega odbornika za finance Guida Germana Pettarina ter župana Ettoreja Romolija - zaradi nenadomeščanja upokojenih uslužbencev, številnih pogodb za določen čas in delo v najemu ter kakovosti nekaterih storitev. CGIL postavlja v ospredje vprašanja brezposelnosti med mladimi, priletnih oseb, ki potrebujejo pomoč in družin, ki se preživljajo s plačami občinskih uslužbencev. Pettarin je spet napovedal krčenje osebja in sindikat mu ni ostal dolžan.

Sindikrat opozarja, da bo občina uknila kako storitev, ki je po mnenju CGIL bistvenega pomena, »čeprav od-

bornik tega ne pove«. CGIL-FP in UIL-FPL se že dalj časa zavzemata za ohranitev kakovostnega doma za ostarele, tamkajšnja zadruga pa mora krčiti osebje in obeta se javni razpis za upravljanje doma, ki naj bi bil še slabši od zadnjega. 1. septembra pa naj bi odslovili goste sprejemnega centra začasno prebivalne. »Ali je to konec goriške socialne politike? Ali bomo financirali samo še vsake praznike in še naprej izgubljali kose občine?« se v tiskovnem sporočilu sprašuje Crizman. Župana poziva, naj pošteno pove, kaj namerava narediti in ali ga zanima ohraniti kakovostne občinske službe.

Na cesti skozi Dol marsikateri voznik preveč pritisne na plin, to pa je najpogostejši vzrok za tamkajšnje prometne nesreče. Včeraj okrog 10.30 je voznik avtomobila znamke Lancia z italijansko tablico izgubil nadzor na državni cesti med Boneti in Ferleti ter z vozilom trčil v cestno ograjo. Avtomobilist se ni poškodoval, vozilo pa je bilo v bistvu uničeno. Na prizorišču so bili prometni policisti in doberdopski občinski policisti, v glavnem pa so se ukvarjali z urejanjem prometa, saj uvedba postopka ni bila potrebna.

GORIŠKA - Po pripovedi Nella Cristianinija Poslednje poletje nemirne grofice Lucy Christalnigg

Na začetku dvajsetega stoletja je Gorica bila na robu cesarstva in vendar sinonim za graciozni in brezskrbni svet meščanstva, ki se ga je kasneje prijel ime »bele epoqe«. Trenj v mestu ni manjkalo, kresalo se je v odnosih med italijanskim, nemškimi in slovenskim elementom, a je za dunajsko plemstvo in premožno gospodo Gorica bila »avstrijska Nica«. To je bil čas še tretjega mita - »Austria Felix«, katerega konec uteleša zgodba grofice Lucy Christalnigg, ki jo je v noči med 9. in 10. avgustom 1914 ubil strel iz puške pri Srpenici. Bila je prva žrtev v Soški dolini. Avstro-Ogrska je tedaj že bila štirinajst dni v vojni, ki pa je na soško fronto prišla deset mesecev kasneje.

Ko je oboroženi Landstürmer, prestari domačin, da bi ga poslali na vzhodno fronto, izstrelil usodno kroglo, je grofica Lucy bila za volanom svojega športnega avtomobila, s črnim psom ob sebi. Vračala se je iz Celovca s tovorom za Rdeči križ. Cilj je bila Villa Liebenwald bei Görz, njena goriška rezidenca v Rožni Dolini. Drzno je pritisnila na plin. »Kadar je šla v Gorico, je zmerom vozila malce hitreje, in malce počasneje, kadar jo je zapuščala,« je zapisal Nello Cristianini, ki je iz zgodbe o tragični noči in o dneih takoj po njej sestavil knjigo. Izšla je najprej z naslovom »L'ultima estate« in s pripisom »Storia di Lucy Christalnigg e della fine di un mondo«, pred nekaj tedni pa še v slovenskem prevodu z naslovom »Poslednje poletje - Zgodba o Lucy Christalnigg in o koncu nekega sveta« (prevajalka Andreja Nastasja Terbos).

Avtor je rojen leta 1968 v Gorici, njegova izobrazba je znanstvena. Poučeval je na univerzi v Kaliforniji, danes je docent umetne inteligence (!) na Univerzi v Bristolu. »Beg možganov« namreč. Kakor izobrazba je izrazito znanstvena tudi njegova bibliografija. Izjema je knjižica o grofici Lucy Bellegarde, rojeni 24. junija 1872 »na gradu v Klingensteinu v ugledni rodbini. Pri enaindvajsetih letih se je poročila z grofom

Grofica Lucy Christalnigg (levo) in kamniti križ pri Srpenici (zgoraj)

Oskarjem Christalnikom, svojim daljnim bratrancem«. V okoliščini, da znanstvenik piše dobro literaturo - ki sicer sloni na zgodovinskih dejstvih -, ni protislovja. Skozi raziskovanje groficiine zgodbe je Cristianini iz tujine ohranjal vez z rodno Goriško. Za grofico je izvedel iz pripovedi svoje babice, ki je, kakor Lucy, živela v Rožni Dolini. Črpal je torej iz ustnega izročila in v njem odkrival čas, ko je Gorica pripadala ne le Italijanom - Furlanom in Slovencem, ampak tudi Avstro-Nemcem. Njegov vir so bili zlasti krajevni časopisi in arhivski dokumenti iz groficiinega časa, ki so se izražali v goriških jezikih, in pa knjige iz kasnejšega časa v angleškem, nemškem in slovenskem jeziku. Pri črpanju podatkov se je posluževal tudi raziskovalne metode, ki jo je razvil na področju raziskav umetne inteligence. Nobenega protislovja, torej. Njegova knjiga se odlično bere, jezikovna dodelanost in pripovedni ritem zlasti italijanskega izvirnika v hipu pritegneta k branju. Dragocena je rekonstrukcija zgodbe, ki doslej še ni imela samostojne obravnave. V Cristianinijevi knjigi je o emancipirani žen-

Grofica v avtomobilu (zgoraj) in njen mož, grof Oskar Christalnigg (spodaj)

leti se grofica med vožnjo pri Srpenici ni ustavila na stražarjev ukaz v prepričanju, da ji je bilo to dovoljeno. Ena izmed dveh izstreljenih krogel je preluknjala potovalno skrinjo in banjico ter jo zadela v tilnik. Po ljudskem izročilu, ki ga tudi avtor knjige navaja, naj bi groficiin mož Oskar Christalnigg, sicer višji oficir, stražarja nagradil s petimi srebrnimi kronami, ker se je brez odstopanj ravnal po pravilih. In streljal. Na mestu, kjer je bila grofica ubita, stoji kamnit križ s posvetilom »Zur Erinnerung an Luzy Graffin Christalnigg«. Znamenje za konec nekega sveta.

Nello Cristianini bo danes v Gorici. Svojo knjigo bo ob 18. uri predstavil v knjižarni Voltapagina na Verdijevem korzu 54. Pri predstavitvi sodelujeta državna knjižnica in združenje Dante Alighieri.

Igor Devetak

ski, ki je v sebi imela seme in nemir novega časa, in o prvi goriški žrtvi prve svetovne vojne marsikaj prvič zapisanega.

»Lucy in Oskar, bogata in občudovana, sta bila povezana z nekaterimi najpomembnejšimi plemiškimi družinami cesarstva ... Toda ne spominjam se, da bi se bila kdaj koli skupaj smejala, spominjam se zgolj dolge tišine in tu in tam kakšnega nasmeha, kadar so bili ljudje pri hiši. Če dobro pomislim, se mi zdi, da sem gospoda grofa vselej slišal govoriti samo o lovu. "Toda ali nisi nič radoveden?" sem jo bil slišal reči nekega dne. Njen glas je bil poln razočaranja. "Tukaj v bližini so, greva jih gledat. Ta vozila letijo!" Bili so časi bratov Rusjan in čisto prvih letal na Rojah v bližini Mirna. "Tudi fazani letijo," je odgovoril soproj in se peš namenil za psi proti gozdičku ... Nekatero dame so govorile o njeni nemirnosti, seveda kadar nje ni bilo, in so pravile čudne zgodbe o nevarnih konjičkih z urinimi konji, s kočijami in z avtomobili. In dodajale, da je zadnje čase, odkar se je pričela vojna s Srbijo, še bolj vihrava.«

V avgustovski noči pred natanko sto

KRMIN - CISI Boleča izguba

Osebe konzorcija CISI (Posoški konzorcij za povezane storitve), ki se ukvarja v goriški pokrajini - od Gorice mimo Krmina, Gradišča in Tržiča do Gradeža - v devetih centrih z desetimi osebami s težavami v razvoju, se pravi z osebami s cerebralnimi paralizami in drugimi težavami, je med seboj organizacijsko in čustveno zelo povezano. Delo vzgojiteljev in pomožnih zaposlenih je zelo specializirano, psihološko, jezikovno in telesno sporočilno tudi občuteno. Zato je toliko bolj boleče predčerašnjim odjeknila vest, da je zaradi možganske kapi hipoma, se pravi v treh dneh, zmanjkala Germana Caldiraro por. D'Odorico.

Pokojnica je živela v Krminu z možem in sedemnajstletnim sinom, svoje vzgojiteljske in mentorske storitve ter sposobnosti je nudila in širokosrčno razdajala že nekaj let v centru CISI v Ulici Palladio v severnem goriškem kvartu. Ko je bilo potrebno, je tudi izven delovnega urnika in sindikalnih obveznosti bila na razpolago uporabnikom in sodelavcem. Na misel prihajajo njena spremstva invalidov in prizadetih mladih ter odraslih na gledališka srečanja v Toskano ali na številne izlete skupaj s starši v bližnje in oddaljeno goriško zaledje. S svojimi komaj petinštiridesetimi leti je bila v polnem življenjskem, materinskem, družinskem in delovnem poletu.

Pogreb je bil včeraj popoldne iz krminske katedrale na krajevno pokopališče. (ar)

G. Caldiraro

NOVA GORICA - »Vode iz vode« Gorizia, Trieste ... Kako je mogoče?

Pobuda sodi po kakovosti v zgornji razred kulturnih dejavnosti. Ima tudi mednarodni značaj. Poleg Italije, Avstrije in Hrvaške sodeluje tudi Slovenija. Naslov? Acque di Acqua, prevedeno v Vode iz vode. Branje avtorske poezije poteka v enaindvajsetih krajih od maja do decembra. Vsi so naštetih na letaku, ki pa konkretno vabi na udeležbo v Bevkovo knjižnico v Novo Gorico 8. avgusta in so ga sestavili ter po elektronski pošti razposlali javnosti Kulturno društvo PO BE RE - Posočje, Benečija, Rezija, Goriški literarni klub Gorovica in navedena knjižnica.

V katerem grmu tiči zajec? V sicer dvojezičnem vabilu, ki prihaja iz Slovenije in iz katerega je mogoče razbrati, da so se ali bodo branja potekala v naslednjih krajih: Radio onde friulane, San Daniele del Friuli, Portogruaro, Pozzuolo del Friuli, Seeboden, Fiume / Rijeka (v tem zaporedju), Palmanova in tudi v Cormons dvakrat, Udine, San Pietro Natissone, Vergnacco, Gorizia dvakrat in Trieste. Kaj je to drugače kot sprenevedanje, nedoslednost, nenacionalnost, hlapčevstvo in ignoranca?! Je to vse? Ne! Tako rekoč v posmeh sta edina dva kraja napisana dvojezično Topolò / Topolove in Prosenico / Prosnid. Zakaj slednji izbiri? Zaradi eksotike? Zaradi poudarjanja, da prebivamo Slovenci lahko le »bogu za hrbtnom«?

Doslej se je dogajalo, da smo prejeli dopise iz Slovenije z italijansko poimenovanimi kraji ne le na ovojnici, temveč tudi v besedilu, ki so jih sestavile neuke tajnice v podjetjih ali v krajevnih upravah (na mojem EMŠO piše, da je kraj bivanja »Gorizzia«), sedaj se je razvada razširila na kulturne (?) ustanove. Mi pa se donkihotsko zaganjamo v krajevne, deželne in državne oblasti, naj bi razširile dvojezično poimenovanja tudi v središče Gorice, ne pa le v Severni kvart, kjer jih itak še ni! Razprava o Rodopolju, Sredipolju in Redipulji postane v takšnih okoliščinah resnično višnjegorska sodna razprava o oslovi senci. Sodi vse to v »naravo stvari«? Smo »psi, ki lajamo, karavana pa gre mimo«? (ar)

petek/venredi, 08. 08. 2014 ob 20.00 uri/h

berzjo/ettivje
Andreina Trusgnach
Rok Alboje
Vincenzo Della Mea

glosno/musica
Davide Tomasetig

18 mag. Combrano (SI)
18 mag. Udine
23 mag. S. Pietro Natissone (TS)
24 mag. Radio Onde Friulane (UD)
13. giu. S. Daniele del Friuli (UD)
20. giu. Portogruaro (UD)
20. giu. Vergnacco (UD)
26. giu. Gorizia Alivanzo (UD)
29. giu. Trieste
12. lug. Pizzardo del Friuli (UD)
17. lug. Topolò/Topolove (UD)
19. lug. Gorizia Nova Assara
08. ago. Nova Gorica Slovenia
31. ago. Seeboden Austria
06. set. Prosenico/Prosnid (UD)
19. set. Combrano (SI)
01. ott. Fiume/Rijeka Croatia
16. ott. Palmanova (UD)
06. dic. Radio Onde Friulane (UD)
09. dic. Combrano (SI)

GOVORICA

»Dvojezično« vabilo

GORICA - Protijudovski napis na sinagogi

Žaljivka in grožnja

Občina takoj očistila steber ob vhodu v svetišče, policija preiskuje - Dejanje morda pod vtisom dogajanj v Gazi

V torek popoldne je odgovorni prišel odkleniti vrata goriške sinagoge v Ascolijevi ulici, na stebru ob vhodu pa je opazil žaljiv napis. Neznani nestrpnež se je izživljal z rdečim flomastrom, v pomanjkljivi angleščini je grobo ozmerjal Žide (označil jih je kot prašiče: »Judey pigs we will kill you a lot«) in jim grozil s smrtjo.

Verjetno se je to zgodilo v noči na torek. Vratar je takoj poklical policijo, ki si je ogledala napis. Ob žaljivkah je bil tudi znak, ki je spominjal na arabsko pisavo, v resnici pa naj bi šlo za posnemanje te pisave oziroma čacko. Morda je storilec pomazal sinagogo pod vtisom

dogajanj v Gazi: pred dnevi je imam iz kraja San Donà di Piave med molitvijo prosil Alaha, »naj pobije vse Jude«.

Napis so najprej prekrili s plakatom, nakar je občinska uprava včeraj poskrbela za očiščenje stebra. V goriški judovski skupnosti ne pomnijo podobnih oskrunitev sinagoge, protijudovski napisi pa so se na raznih koncih mesta že pojavili. Vodja mobilnega oddelka Claudio Culot je potrdil, da policija preiskuje dogodek, goriški tajnik radikalec Michele Migliori pa je izrazil solidarnost z društvom Amici d'Israele ter obsodil dejanje, ki je po njegovi oceni sad nizke kulturne ravni v državi. (af)

Včeraj jutraj je bil steber čist BUMBACA

GORIŠKI AVGUST V Gradišču festival nasmeha

Na glavnem trgu v Gradišču bo od danes do nedelje 2. festival nasmeha in dobre volje (Festival del sorriso) na pobudo društva Nuovi universi etnici. Poskrbljeno bo za zabavo - osrednja točka bo EuroKarnival, a tudi za umetnost (s posebno fotografsko pobudo), solidarnost ter seveda hrano in pijačo z raznih koncev sveta na bogato obloženih stojnicah (posebna pozornost bo posvečena domačim pivom). V programu je tudi prvi shod »Gradisca in Cosplay«, posvečen oboževalcem japonskih stripov. Festivalno dogajanje bo potekalo pod pokroviteljstvom občine.

Mrakar v centru Bratuž

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici bo drevi ob 20.30 gost srečanja pod lipami slovenski kantavtor in gledališki igralec Iztok Mrakar. Pogovor z njim bo vodil Jan Leopoli.

Saksida do 19. ure

Tudi na današnji dan bo ogled razstave »Saksida pittore cantastorie / Slikar pravljicar« možen s podaljšanim urnikom do 19. ure. Ob 18. uri tudi brezplačen voden ogled v slovenščini pod vodstvom kustosa Saše Quinzija. Vstopnina ostaja nespremenjena in daje možnost obiska tudi zbirki Pokrajinskih muzejev v grajskem naselju (Muzej prve svetovne vojne, Arheološka zbirka, Muzej mode in umetne obrti).

Visintini v Ronkah

Niz prireditvev »Agosto ronchese« se drevi ob 20.30 začena na Trgu Concordia in Ronkah (za občinsko knjižnico) v znamenju domačega ustvarjalca Ameriga Visintinija, ki je ob stoletnici začetka prve svetovne vojne napisal pripoved »La storia scritta a matita«.

Razstava v La Bottega

V likovni galeriji La Bottega v Ulici Nizza v Gorici bo danes (in ne včeraj kot je organizator sprva napačno sporočil) ob 17. uri odprtje skupinske razstave, pri kateri s svojimi deli sodelujejo Elettra Metallino, Vittorio Rugliani, Luigi Marcon, Mario Pitocco, Sergio Altieri, Gianna Marini, Fulvio Monai, Gianni Brumatti, Andrea Ceceani in Pedra Zandegiacomo.

Animateka v Novi Gorici

Nocoj ob 21. uri se bo na ploščadi za novogoriško mestno hišo nadaljeval Letni kino Silvana Furlana. Na sporedu bo deset kratkih animiranih filmov zadnjega mednarodnega festivala animiranega filma Animateka. Tokratni gost bo Rok Govednika, programski sodelavec festivala. V primeru dežja bo projekcija v občinskih dvorani. Vstop je prost.

Lagunafest pri koncu

V Gradežu se bo drevi zaključil letošnji Lagunafest. Ob 18.30 bo na vrsti prav posebna plovba na pobudo novinarja in pisatelja Pietra Spirita z naslovom »Trincee in laguna, rotte anfibie della Grande Guerra«. Spirito se bo spomnil sicilskega admirala Luigija Rizza, ki je potopil avstrijsko ladjo Wien v tržaškem pristanišču: podvig sta podoživela z zgodovinarjem Robertom Spazzalijem, odlomke bosta brala igralca Sebastiano Somma in Sara Alzetta. Informacije in rezervacije na tel. št. 0431-82929/82347 ter na www.lagunamovies.com/lagunafest.

ŠTEVERJAN - Zvezdne čaše na vašem trgu

Zvezde, vino in kalamari

Prireditelj je vinoteka Števerjanski griči v sodelovanju z Občino Števerjan in združenjem Città del Vino

Jutri bo v Števerjanu spet zaživela privlačna prireditev »Zvezdne čaše - Calici di stelle«. Na pobudo vinoteke Števerjanski griči (v sodelovanju z italijanskim združenjem Città del Vino in števerjansko občinsko upravo, ki sta poskrbeli za promocijo dogodka) bo od 20. ure dalje na trgu pred vaško cerkvijo živo. Deset krajevnih podjetij bo ponujalo svoja vina, mogoče pa jih bo pokušati skupaj s kalamari in ocvrto zelenjavo.

Pri pobudi sodelujejo podjetja Draga, Gradis'ciutta, Humar, Ivan Vo-

grič, Koršič, Mužič, Paraschos, Simon Komjanc, Skok in Franko Terpin. Cilj omenjene prireditve, ki že več let pestri poletne večere po vsej Italiji, je ovrednotiti dobra domača vina. Degustacija je toliko bolj prijetna, ko z griča opazujemo zvezdne utrinke v magični avgustovski noči.

Degustacijske večere iz niza »Zvezdne čaše - Calici di stelle« bodo organizirali tudi pri restavraciji Antiche Terme na plaži GIT v Gradežu, in sicer 8., 9. in 10. avgusta od 19.30 do polnoči.

NOVA GORICA Atraktivni duet 2Cellos

Na travniku pred mestno hišo v Novi Gorici se v soboto, 23. avgusta ob 22. uri obeta brezplačna glasbena poslastica. Družba Hit v sodelovanju z Mestno občino Nova Gorica poklanja ob 30-letnici igralništva izjemen koncert enega najatraktivnejših godalnih duetov na svetu - 2Cellos. Mlada čelista Luka Sulčić in Stjepan Hauser sta mednarodni uspeh doživela s svojevrstnim igranjem: podrla sta meje med glasbenimi žanri in izvajata vse od klasične glasbe do popa in rocka.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALESANI, Ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU
SPANGHERO, Ul. Aquileia 89, tel. 0481-76025.

Kino

GORICA KINEMAX: zaprt do 15. avgusta.
DANES V TRŽIČU KINEMAX: 17.15 - 19.50 - 22.10 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie«. 17.30 - 20.30 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«. 18.00 - 21.00 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie« (digital 3D). 17.45 - 20.00 - 22.10 »Anarchia - La notte del giudizio«. 17.15 - 19.00 »Un insolito naufragio nell'inquieto mare d'Oriente«. 20.40 »Il buono, il brutto, il cattivo« (digital verzija).

Šolske vesti

GLASBENA MATICA sporoča, da potekajo vpisi za šolsko leto 2014-15; informacije na tajništvo v Gorici, Korzo Verdi 51, od ponedeljka do četrta od 11. do 12. ure (tel. 0481-531508).

MULTIDISCIPLINARNI PROGRAM za kakovostno kadrovsko rast, ki ga izvaja Slovenski izobraževalni konzorcij (Slovik) je objavljen na spletni strani www.slovik.org in je namenjen univerzitetnim študentom in absolventom; informacije in prijave na naslovu info@slovik.org do 15. septembra.

Koncerti

ŽENSKI PEVSKI ZBOR IZ RONK v sodelovanju z župnijo Sv. Lovrenca vabi v soboto, 9. avgusta, ob 20.30 v cerkvi Sv. Lovrenca na orgelski koncert, ki ga bo izvajal Mirko Butkovič ob spremljavi Luke Massa (klarinet) in Enze Pecorari (sopran).

Čestitke

Mitja se je rodil in Majo, Martino in Evgena razveselil. Čestitamo jim tudi mi iz Bukovja vsi.

Razstave

GALERIJA SPAZZAPAN v palači Torriani, Ul. Ciotti 51, v Gradišču: v petek, 8. avgusta, odprtje razstave z naslovom »Il progetto e l'opera - Massimo Poldelmengo - XVI e impronta del XVI«. **RAZSTAVA »SONCE MIRU 2014«** je na ogled v Kulturnem domu v Gorici; do 9. avgusta, ob torkih in četrtek 9.30-12.00 ter v popoldanskih in večernih urah med raznimi prireditvami, ki se zvrstijo v Kulturnem domu.

Izleti

KRUT obvešča, da je na razpolago še nekaj mest za skupinsko bivanje v Termalnem centru Radenci od 24. avgusta do 3. septembra z možnostjo individualnega prilagojenega paketa za zdravje ali dobro počutje; informacije in prijave na društvenem sedežu v Trstu, Ul. Cicerone 8, 2. nad., tel. 040-360072, od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure ali na krut.ts@tiscali.it.

KULTURNO DRUŠTVO BRIŠKI GRİČ vabi 24. avgusta na izlet za člane in prijatelje na največje visokogorsko pašno planino Slovenije v Kamniških Alpah, to je Velika Planina. Odhod ob 7.00, vrnitev ob 23.00. Cena izleta znaša 20 evrov (doplčila za nihalko); prijave sprejemajo do 18. avgusta na tel. 334-2825853.

SKRD JADRO IZ RONK v sodelovanju s CTS iz Gorice prireja v sklopu projekta »Po rekah in po vodah Slovenije« enodnevni izlet s kosilom v zgornjo dolino Soče oz. Trente v nedeljo, 31. avgusta. Za informacije in prijave lahko pokličete na tel. 0481-82273 (Robert ali Sara).

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško prireja v soboto, 6. septembra, enodnevni avtobusni izlet v Asiago in v okolico, znano tudi zaradi bojev med I. svetovno vojno. Vpisujejo do razpoložljivih mest na avtobusu po tel.: 0481-20801 (Sonja K.), 0481-884156 (Andrej E.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja S.), 347-1042156 (Rozina E.). Na račun 20 evrov.

Obvestila

SKŠD KRAS DOL POLJANE prireja »Fragošto Palkišče beach«. Na prizorišču ob društvenem sedežu bo poskrbljeno za zabavo v bazenu, igre in natečaj za izbiro Miss in Mister Fragošto, pekli bodo prašiča. Informacije in prijave na tel. 338-3176605 (Katiuša), 337-8245665 (Marko), 349-6753172 (Sara) do 10. avgusta.

DRŽAVNA KNJIŽNICA v Ulici Mameleli v Gorici bo od 11. do 23. avgusta odprta s skrajšanim urnikom med 9.30 in 12.30.

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo društveni urad na korzu Verdi 51/int. zaprt do 31. avgusta zaradi počitnic.

FUNDACIJA GORIŠKE HRANILNICE sporoča, da bodo pisarne na njenem sedežu v Ulici Carducci v Gorici zaprte zaradi dopusta od 11. do 18. avgusta.

GLASBENA MATICA GORICA sporoča, da bo tajništvo zaprto zaradi dopusta do 22. avgusta vključno.

GORIŠKA PISARNA KROŽKA KRUT obvešča, da ostaja zaprta za poletni premor.

POKRAJINSKA MEDIATEKA UGO CASIRAGHI obvešča, da bo zaprta zaradi dopusta do 24. avgusta vključno; od 25. avgusta od ponedeljka do petka 15.00-19.00.

SKGZ sporoča, da bo goriška pisarna zaprta zaradi dopusta od 11. do 24. avgusta.

SVET SLOVENSkih ORGANIZACIJ sporoča, da bo urad v Gorici zaprt zaradi dopusta do 22. avgusta, urad v Čedadu pa do 17. avgusta.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da do 12. septembra bodo uradi v Gorici, Trstu in Solbici odprti po poletnem urniku (9.00 - 13.00). Zaprti bodo med 11. in 15. avgustom.

MLADINSKI NOGOMETNI KAMP SOVODNJE 2014 - na nogometnem igrišču v Sovodnjah od 18. do 22. avgusta, od 8.30 do 12.30. Prijavnina znaša 50 evrov in se poravnava prvi dan ob prihodu na kamp. Cena vključuje: opremo za treniranje (majico in kratke hlače) z logotipom kampa, učenje nogometnih veščin ter iger na igrišču, vzgojno izobraževalnega programa izven igrišča, dnevno malico in pijačo. Prijavijo se lahko dečki in deklice letnikov od 2001 do 2009. Ti bodo razdeljeni v ustrezne starostne skupine za vadbo. Ob zaključku

NOVA GORICA Zvezdni utrinke v kozarcu in na nebu

Člani Vinske turistične ceste spodnje Vipavske doline in restavracija Grad Kromberk v sodelovanju z mestno občino Nova Gorica za popestritev avgustovskega dogajanja v parku gradu Kromberk tudi letos organizirajo prireditev »Zvezdni utrinke v kozarcu«. Potekala bo jutri, 8. avgusta, ob 20. uri, v primeru dežja bo z nekaj utrinki okrnjen večer v grajski veži.

Utrinke v kozarcu bodo obiskovalcem z odličnimi vini ponudili Kmetija Slavček iz Potoka pri Dornberku, Vina Lepa Vida iz Oseka, Vinarstvo Peter Lisjak iz Zalošč, Frlanova kmetija iz Vogrškega, Kmetija Tratnik iz Dornberka, Vina Dornberg iz Dornberka, Vinogradništvo in vinarstvo Colja iz Stesk pri Braniku, Vina Saksida iz Zalošč, Aleksander in Damir Zgonik iz Branika, Kmetija Batič Šempas. Utrinke na krožniku - okusi morja bo pripravila restavracija Grad Kromberk, utrinke na nebu bo obiskovalcem predstavilo Astronomsko društvo Nanos iz Ajdovščine, utrinke v plesu pa orientalske plesalke Prodance Nova Gorica s svetovno prvakinja Niko Mrakar. Za glasbene utrinke na prireditvi bo poskrbel Jazz Quintet Nova.

Prireditev je namenjena vsem, ki si želijo sproščenega večera v grajskem parku in soju sveč ob lovljenju utrinkov vina, kulinarike, plesa, glasbe in zvezdnatega neba (če bo vreme »lovcem« ustreglo).

sledi še skupno druženje vseh sodelujočih. Prijave (do četrta, 14. avgusta) in informacije na asdsodovnje@libero.it ali po tel. 328-3674301 (Rudi Devetak), 329-7411459 (Ljubica Butkovič), 335-312083 (Aleksij Soban), 334-6691042 (Edi Pavletič), 389-7977416 (Luka Cijan), 00386-40607320 (Rok Černe).

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici bo zaprta do 15. avgusta.

ŠŠKD TIMAVA Medjvas Štivan in JUS Medjvas vabita obrtnike iz Krasa in okolice, da se prijavijo za razstavljanje svojih izdelkov na tradicionalnem prazniku »Konji in vonjave mošta«, ki bo potekal v Medjevsi od petka, 3., do nedelje, 5. oktobra; informacije po tel. 338-7738027 (Igor) in 338-9050189 (Simon) ali pišite na timava@alice.it, igortom71@hotmail.it.

Prireditve

»POLETJE V TRŽIČU« - danes, 7. avgusta, film »Thor - The dark world«; 14. avgusta, film »Zoran mio nipote scemo«; 21. avgusta, film »La grande bellezza«; 22. avgusta, ob 20.30 srečanje z naslovom »Spomini na veliko vojno« v organizaciji univerze za tretje starostno obdobje.

V KNJIŽNICI FRANCETA BEVKA na Trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici bo 8. avgusta, ob 20. uri potujoči mednarodni festival poezije in glasbe »Vode iz vode«; z branji bodo sodelovali Andreina Trusgnach, Rok Alboje, Karmen Vidmar, Vincenzo Della Mea in Valter Lauri, glasbena spremljava Davida Tomasetiga.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Vincenzo Caravaglio iz splošne bolnišnice na pokopališče.

DANES V KRMINU: 16.00, Anna Maria Trevisan (sestra Elisa) v samostanu Rosa Mistica in na pokopališču.

DANES V FARI: 10.30, Rina Felati vd. Castellan (iz bolnišnice Sv. Justa) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V ROMJANU: 10.00, Leonello Martinion (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Sv. Stefana in na pokopališču v Ronkah.

DANES V RONKAH: 11.30, Giovanna Gergolet vd. Bevilacqua (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Sv. Lovrenca in na pokopališču.

PREDEN LISTJE ODPADE BOMO DOMA

Miro Simčič

2

se nadaljuje

Objavo v dnevniku je omogočil avtor

Miro Simčič

knjigo je izdala založba

b.č.a.
Book Publishing

Ljubljana, Kolarjeva ulica 47

Spletna knjigarna www.buca.si

Tržaški časopis *Edinost* je 30. junija 1914 komentiral ta izbruh množičnega sovraštva proti Srbom v dvojni monarhiji. Po mnenju časopisa je poulična drhal atentat na prestolonaslednika izkoristila za aktiviranje prikritega sovraštva proti vsem južnim Slovanom. »Nekateri dunajski časopisi so začeli valiti krivdo na Srbe na sploh, drugi na vse Jugoslovane in so že začeli kazati bič, s katerim bi bilo treba kaznovati vse Jugoslovane [...]«. Kot največji nasprotniki jugoslovanstva so se pokazali hrvaški frankovci (predhodniki ustaštva), ki so »inscenirali ostudne demonstracije proti vsem srbskim, hrvaškim in tudi slovenskim strankam, ki stoje na stališču jugoslovanskega edinstva«.

Na Hrvaškem ter v Bosni in Hercegovini so frankovci zakuhali množične in brutalne nemire, ki jih je, kot je pisala *Edinost*, uspelo ustaviti šele vojski z mitraljezi. V hrvaškem saboru pa so hrvaški poslanci, pripadniki hrvaških nacionalističnih strank, Srbe z glasnim kričanjem zmerjali z morilci in onemogočali normalno zasedanje. Hrvaški nacionalisti so po Zagrebu razbijali srbske lokale in trgovine ter povzročili silovite poulične neredne. Časopisi so ob tej priložnosti zabeležili tudi slovensko-hrvaški incident: slovenska pisateljica in borka za ženske pravice Zofka Kveder naj bi v Zagrebu na hrvaške izgreznike zalučala stol, ko so ti začeli razbijati kavarno, v kateri je sedela z zagrebškimi prijatelji.

Edinost je prenesla tudi prispevek srbskega vladnega časopisa *Samouprava*. V njem so se zgražali nad umorom nadvojvode Ferdinanda in to dejanje ostro obsodili, prav tako so obsodili tudi vandalizem, katerega žrtev je bil srbski narod v Bosni in Hercegovini. Časopis je opozoril, da prenašajo sklepanje o storilcih in povzročiteljih atentata lahko naredi še večjo in nepopravljivo škodo, kot je to mogoče misliti prvi trenutek. V *Samoupravi* so na koncu članka poudarili, da organ mladih radikalov meni, da na Dunaju nenehno delajo napake, ko gre za odnos dvojne monarhije do tako imenovane srbske politike. Dejstvo, da je lahko prišlo do takšnega vandalizma in znašanja nad Srbi, »zadostuje za diagnozo neozdravljive bolezni monarhije«, so komentirali v *Samoupravi*. Ta »neozdravljiva bolezen« dvojne monarhije so bili njeni dolgoletni notranji mednacionalni spori in spopadi, nerešeno nacionalno vprašanje, institucionalizirane krivice, razredne in mednacionalne, ki so se kazale v neenakem odnosu med privilegiranimi in podrejenimi narodi. Podrejene narode, mednje so sodili vsi slovanski narodi, ki so v dvojni monarhiji že imeli večino prebivalstva, so motile tudi velike razvojne razlike med posameznimi deželami ter krivičen volilni sistem, ki je daljal prednost bogatim posameznikom in je revne sloje potiskal na obrobje, Nemcem in Madžarom pa omogočal politično prevlado.

Vojna se je radikalnim vladajočim desničarskim in militarističnim krogom pokazala kot učinkovito sredstvo, s pomočjo katerega bi huda notranja nasprotja, odprte mednacionalne spore in

družbena protislovja potisnili ob stran in vsilili nedemokratske rešitve po lastnem okusu. Za oblasti, in zlasti za desnico, vojna ni pomenila samo spopada s Srbijo, temveč je ponudila tudi nepričakovano in dobrodošlo priložnost za odločilen obračun z »notranjimi sovražniki«.

»Človeški material« je vedno in povsod precej podobne narave. Kmalu bodo podobne uničevalne nemire, kot so jih doživeli Srbi na Hrvaškem in v Bosni in Hercegovini, po prvih prodorih nemške vojske v Belgijo in Francijo doživeli nemški trgovci in gostilničarji v britanskih mestih. Vojna je povsod sprožila najslabša iracionalna čustva poulične drhali, predmet sovraštva in množičnega terorja pa so bili praviloma vedno nedolžni ljudje in njihovo imetje. Protisrbska gonja v južnih deželah Avstro-Ogrske je ponehala šele na javni poziv cesarja Franca Jožefa I., ko je zahteval, da se v deželo povrne red in mir.

Slovenec je v isti nedeljski številki (26. junija) pojasnjeval, kaj se dogaja na političnem prizorišču dvojne monarhije. Kolesje vojne je steklo gladko in z nepričakovano naglico ter za vedno obrnilo življenjski tok milijonov ljudi ter, kot se je pokazalo pozneje, spremenilo usode milijonov družin. Po »veliki vojni«, kot so prvo svetovno vojno poimenovali v večini evropskih držav, nič več v Evropi ni bilo tako kot pred njo. Prva svetovna vojna je za vse evropske narode pomenila civilizacijsko in zgodovinsko prelomnico brez primere, in to je veljalo tudi za Slovence, čeprav v njej niso imeli nikakršnih kolektivnih interesov, ambicij in osebnih koristi, prav nasprotno, proti svoji volji so »prispevali« izjemne žrtve, in to v vseh pogledih za povsem tuje cilje.

Uboj prestolonaslednika Franca Ferdinanda je globoko pretresel vse avstrijske dežele. Ubiti cesarski par so iz Sarajeva prek Dalmacije z ladjo prepeljali v Trst in množice Tržčanov so ga pospremile na poslednji poti. Od tam so ga z vlakom, ki se je ustavljal na vseh večjih postajah, kamor so se zgrinjale množice s prižganimi svečami in cvetjem, prepeljali na Dunaj. Vlak se je za pet minut ustavil tudi v Ljubljani in Ljubljanci so kolodvor posuli z obilico cvetja. Na manjših postajah, kot na primer v Postojni, pa je samo upočasnil vožnjo. Ljudje so bili ob tem dogodku pretreseni, očitno pa jih je tudi zajela kolektivna moreča slutnja, da to, kar se je zgodilo, ne bo šlo kar tako v pozabo.

Novinar *Edinosti* je spremljal prihod ladje s posmrtnimi ostanki nadvojvode in njegove soproge ter pogrebne slovesnosti v Trstu: »Točno ob 7.45 je počil strel na jahti *Lacromi*. Zvonovi na vseh tržaških cerkvah so zazvonili in pričel je padati strel za strelom. Na admiralski ladji *Viribus Unitis* so sneli cesarsko štandarto, znamenje prisotnosti pripadnikov cesarske hiše, in počasi se je proti obali pričel pomikati vojaški tender, ki je za seboj vlekel prevozni čoln (maono), na kateri sta se nahajali krsti. Počasi, počasi je pripeljal tender do nabrežja in z njim maona, ki se je ustavila pred mrtvaškima odroma, ob katerih so

gorele štiri bakle. Neizrečno ganljiv je bil ta prizor in ona veličastna preprostost, ki je naredila na vse najbolj globok vtis [...]«

Strasti v deželi so se kmalu pomirile, svetovna diplomacija je zelo aktivno delovala z najboljšimi nameni, da bi preprečila izbruh vojne, in kazalo je že, da se bo spor med Srbijo in dvojno monarhijo rešil po mirni poti. *Edinost* je 7. julija prenesla poročilo Budapesti Hírlapa, madžarskega časopisa, ki je imel dobre zveze v ogrskih vladnih krogih. Avtor je optimistično pisal, da ni nobene nevarnosti za izbruh vojne med Avstrijo in Srbijo, saj naj ne bi bilo konkretnih dokazov, da so Srbija in njeni organi sokrivi za sarajevski atentat. Madžarski časopis je objavil novice, da je treba počakati na rezultate poizvedb in preiskave, šele zatem bodo lahko začeli izmenjavati diplomatskih not med Dunajem in Beogradom. Nihče si namreč ni želel vojnega pripetljaja, dokler zanj ni bilo resnega razloga. Monarhija bo znala varovati svoj ugled, ne da bi hotela vojno. Budapesti Hírlap je prenašal stališče osrednjih madžarskih političnih krogov, ki so v prvih tednih po uboju prestolonaslednika ostro nasprotovali vojni s Srbijo. Toda dokončna odločitev je kmalu padla na Dunaju.

Vojna se je uradno začela v pisarnah cesarske rezidence Schönbrunn, ko je cesar podpisal ukaza o mobilizaciji in prekinitvi diplomatskih odnosov s Srbijo. Pri tem ni šlo za čustveno dejanje ostarelega avstro-ogrškega vladarja oziroma za maščevanje Srbiji zaradi uboja njegovega nečaka Franca Ferdinanda, saj cesarju njegov nečak, prestolonaslednik, ni bil preveč pri srcu. Imela sta radikalno različne politične poglede, pa tudi osebno se nista prenesla in sta se izogibala osebnim stikom. Cesar je nameraval kaznovati svojega nečaka prestolonaslednika, ker si je ta, mimo volje habsburškega dvora, za ženo izbral češko grofico. Pripadnike habsburške rodbine je družinska tradicija obvezovala, da zakone sklepajo v skladu z državnimi interesi, Franc Ferdinand pa je prelo mil to tradicijo in se odločil po srcu.

Dva tedna je kronski svet temeljito premeleval morebitne posledice vojne napovedi proti Srbiji. Cesarjevi najbližji svetovalci so optimistično ocenjevali, da Rusija zaradi vojne med dvojno monarhijo in Srbijo po vsej verjetnosti ne bo vojaško posredovala in da bo spopad ostal v lokalnih okvirjih. Ponovila naj bi se zgodba iz leta 1908, iz časa, ko je dvojna monarhija anektirala Bosno in Hercegovino in se je Rusija po začetnem ostrem negodovanju umaknila.

Ko so cesarjevi svetovalci pripravili besedilo ultimata Srbiji, ga je cesar nekaj dni še sam preučeval in dopolnjeval. Madžari so vojni s Srbijo najprej ostro nasprotovali, pozneje pa so pod pritiski z Dunaja popustili. Ko je cesar podpisal omenjene ukaze, ki so sprožili začetek prve svetovne vojne, je dejal: »Nisem mogel ravnati drugače.« Šlo je za stvar ugleda in časti: če bi dvojna monarhija mirno požrla uboj nadvojvode Franca Ferdi-

Cesar Franc Jožef 1. ob mrliskem odru prestolonaslednika in njegove soproge

nanda, ne da bi kaznovala Srbijo, bi to zanjo pomenilo ponižanje in priznanje, da pristaja na status drugorazredne evropske velesile, s katero se tudi majhne nove države lahko igrajo po mili volji.

Razumni glasovi so, v mesecu po uboju prestolonaslednika, v javnosti celotne dvojne monarhije povsod povsem potihnili. Vojna napoved je med prebivalstvom izzvala novo evforijo v podporo vojni, zlasti so se odzvali mladi ljudje. Slovenec je poročal o navdušeni podpori vojni in o večtisočglavi množici demonstrantov v Gradcu, na Dunaju, Lvovu in drugod; z vzkliki cesarju »Hoch!« so pozdravili prekinitve diplomatskih odnosov s Srbijo. »Uradno se z Dunaja poroča,« je dva dni pred začetkom vojne, 26. julija 1914, pisal Slovenec, »odgovor Srbije je došel, a je nezadosten. Srbska vlada in čete so Beograd že zapustile [...]«. Vojna napoved Avstrije še ni podana, toda Avstrija bo, kakor se uradno zatrja, vse storila, da varuje svoj ugled. « Časopis o podobnih demonstracijah v podporo vojni iz mest, kjer so živeli Slovenci, ni poročal.

Istega dne so ustavili ves zasebni promet na južni železnici, saj so v prihodnjih dneh po njej prevažali predvsem vojaško opremo in čete na bojišče. Rezervisti naj bi nemudoma odpotovali proti jugu. Avstro-ogrskim vojaškim enotam v Bosni in Hercegovini so takoj zaukazali višjo stopnjo pripravljenosti.

Slovenec je poročal o petih odločbah, ki jih je sprejel cesar osebno. Z njimi so ukiniteli delovanje deželnih zborov in osrednjega državnega zbora na Dunaju. (Na Ogrskem pa parlamentarnega življenja niso ukiniteli, v njihovi vladi je bilo tudi med vojno precej civilnih oseb.) S cesarskim ukazom so ukiniteli porote na sodiščih, vse civilne osebe so v prihodnje sodile pod pristojnost vojaških sodišč. Pravice do shodov, obveščanje, pošiljanje poštnih pošiljk, osebne pravice in podobno — vse to je postalo podrejeno vojaškim oblastem. Dvojna monarhija se čez noč ni znašla samo v nenadni vojni vihri, temveč tudi v povsem novi notranjepolitični ureditvi. Nastopilo je mračno obdobje vojnega absolutizma, prežeto z nelagodjem, vojaškim nasiljem in zastraševanjem prebivalstva.

GLOSA

Po Kardeljevih sledih do novosti o Titu

JOŽE PIRJEVEC

Pravzaprav sem prišel v Stockholm po Kardeljevih sledih, saj je po sporu s Stalinom leta 1948/49 slovenski komunistični ideolog navezal tesne stike s skandinavskimi levičarji v upanju, da bo skupaj z njimi našel »socializem s človeškim obrazom«. To se je Skandinavcem po vsem sodeč posrečilo, ne pa Jugoslovanom, verjetno zaradi tega, ker zahteva takšna operacija razvitejšo družbo, kot so bile jugoslovanske. Toda, ker je moj hotel nasproti parka, v katerem je Švedska narodna knjižnica, sem v ponedeljek sklenil, da grem še prej kot v arhiv tukajšnjega delavskega gibanja najprej tja in si ogledam, ali je kaj novega o Titu. Med knjigami, ki sem jih odkril na to neizčrpno temo, me je posebej pritegnila razprava mladega ameriškega jezuita Charlesa R. Gallagherja, naslovljena »Vatikanska tajna diplomacija«. Naslov je preveč obetaven, saj ne gre za študijo, ki bi se soočala s to široko problematiko, temveč le za biografijo floridskega nadškofa Hurleyja ki je bil med leti 1945-1949 papeški nuncij v Beogradu. Ker o njegovem delovanju nisem vedel praktično nič, sem knjigo seveda z zanimanjem prebral. Hurley je bil impulzivni človek, ki svojih prepričanj ni skrival. Leta 1941 je prišel navzkriž s Sveto stolico, ker je preveč odločno napadel nacizem in zahteval, da se katoliška Cerkev od njega jasneje ogradí. O njem sem bil prepričan, da ga je Pij XII. po vojni poslal k Titu kot svojega predstavnika, ker ni bil Italijan in je bil zaradi svojega ameriškega porekla prožnejši diplomat od tistih, ki so se oblikovali znotraj rimske kurije. Prva hipoteza je bila pravilna, saj je bil Joseph Patrick Hurley sploh prvi Neitalijan v papeški diplomatski službi, ne pa druga. Hurley se je namreč prelevil iz zagrizenega nasprotnika nacizma v prav tako zagrizenega nasprotnika komunizma, pri čemer je treba reči, da je bil tokrat v sozvočju z vatikansko politiko. Ko je torej Pij XII. na Titovo pobudo obnovil diplomatske stike z Jugoslavijo, je tja poslal Američana v upanju, da bo slednji zastavil politiko,

ki bo usklajena z washingtonskim proti-komunizmom. V tem smislu je našel pravega človeka. Od samega začetka svojega delovanja se je Hurley zapletel v akcijo, ki je bila sovražna do novega režima, pri čemer se ni obotavljal navezati stikov z ameriški tajnimi službami, o katerih celo v Rim ni poročal. V prepričanju, da so bili ustaši in domobranci nedolžne žrtve novega ateističnega režima, je povsem spregledal njihovo medvojno sodelovanje z nacisti in se zapletel v podporo »Križarjev«, odporniškega gibanja, ki je nastalo v boju proti komunistom na pobudo hrvaškega in baje tudi slovenskega visokega klera. V marsičem je bil tudi odgovoren za nesrečno usodo zagrebškega nadškofa Alojzija Stepinca, saj je nasprotoval temu, da bi slednji zapustil Jugoslavijo, kot je predlagal Tito, in ga podpiral v njegovem ključnem odnosu do oblasti. Hotel je imeti mučenika in ga je tudi dobil. Pri tem je lahko računal na podporo ameriškega veleposlanika v Beogradu Richarda C. Pattersona, kateremu je predsednik Truman z boksarskim žargonom naročil, naj se spoprime z Jugoslovani »z obema pestema«.

Za ponazoritev atmosfere, ki se je ustvarila, je zgovoren prikaz Hurleyjevega prvega srečanja s Titom 21. januarja 1946. Maršal ga je pustil čakati v predsobi celo uro. »Tiger - Titov divji policijski pes je bil moj edini tovariš. Sedel sem in začel moliti rožni venec - veseli del. In se nasmehnil. In se pomiril.« »Od samega začetka,« pravi Gallagher, »si oba moža nista zaupala in si šla na živce. Za Hurleyja je bil Tito zlobni poveljnik jugoslovanske Rdeče horde (...) V njegovem miselnem stroju je bil poosebljeno zlo in ni imel nobene veze s katoliško vero, čeprav je bil Hrvat. Sodeč po poročilih so partizani s svojimi strelskimi vodi pobili že nešteto duhovnikov. V svoji zasebnosti je Hurley primerjal Tita z vsem, kar je bilo najslabše v arzenalu njegovih predsodkov: »Kdo je Tito?«, se je spraševal. »Ukrajinski Žid?«

VREME OB KONCU TEDNA

Sončno in poletno toplo

DARKO BRADASSI

Po dolgem času je zaobjel Sredozemlje in tudi naše kraje dovolj soliden anticiklon, ki nam bo zagotovil več dni s sončnim in toplim poletnim vremenom. Od danes do vključno nedelje bo prevladovalo sončno in iz dneva v dan toplejše vreme, nekaj nestanovitnosti bo lahko le v popoldanskih urah zlasti v goratem svetu, morda sprva izjemo ma lahko tudi drugje. Vendar razmere bodo povsem različne kot v minulih dneh in se bo spet prikazalo takšno poletje, kot se spodobi. V nedeljo popoldne in zvečer se bo spet povečala možnost za nastajanje krajevnih ploh in neviht.

Ciklon z vlažnim atlantskim zrakom, ki se je dolgo časa zadrževal v naši bližini, je oslabil, novo območje z zelo vlažnim zrakom se trenutno zadržuje zahodno od Britanskega otočja, vendar ne bo bistveno vplivalo na vreme pri nas, ker se bo zračni tlak nad Sredozemljem občutno zvišal in bo proti nam začel pritekati bolj suh in vroč subtropski zrak.

Zanimivo, da se temperatura ozračja v višjih slojih že dalj časa ni bistveno spremenila in se bolj ali manj zadržuje okrog dolgoletne normalnosti. Marsikaj je bilo torej v zadnjem obdobju odvisno od prizemne vlage, ki je bila pogosto zelo visoka. Radiosonda iz Campoformida pri Vidmu je včeraj popoldne na višini 1500 metrov v prostem ozračju namerila natanko 14 stopinj Celzija, to je vrednost, ki je le za nekaj desetink stopinje pod dolgoletnim povprečjem. Tudi temperatura na višini 5500 metrov je bila v glavnem skladna z normalnostjo, medtem ko je bil sloj na višini okrog 3000 metrov nekoliko hladnejši. Ničta izoterma je bila na višini 3237 metrov, kakih 500 metrov nižje od dolgoletnih meritev.

Ozračje se bo v prihodnjih dneh ob dotoku subtropskega zraka nekoliko segrelo, v prizemlju se bo živo srebro čez dan povečini povzpelo

nad 30 stopinj Celzija. Najtopleje bo na Goriškem, kjer bodo namerili do 32 ali 33 stopinj Celzija, kakšna stopinja manj pa bo ob morju, kjer bo pihljaj morskí veter. Razmere bodo vsekakor v tem koncu tedna povsem ugodne in prijetne. V nedeljo bo ob pronicanju nekoliko bolj vlažnega jugozahodnega zraka zlasti v popoldanskih in večernih urah spet nekoliko večja možnost nastajanja krajevnih ploh in neviht.

Za prihodnji teden, ko bomo ob Velikem šmarnu beležili višek poletja, so bili doslej izračuni kar ugodni. Moramo pa uporabiti pretekli čas, kajti z zadnjimi analizami je prišlo do določenih sprememb. Anticiklon na naših vzporednikih, kot kaže, ne bo uspel v celoti zdržati pritiska atlantskega ciklona, ki se bo pomaknil nad Britansko otočje. Nadaljevalo se bo sicer toplo poletno vreme, vendar bo proti nam verjetno uspel vsaj občasno pronicati tudi vlažen atlantski zrak. Po najverjetnejši sedanji evoluciji, kaže da se bo v prihodnjem tednu, ob sicer pogostem sončnem in vročem vremenju, vsaj občasno, zlasti v popoldanskih urah, povečala nestanovitnost in bodo nastajale krajevne plohe in nevihte. Vsaj občasnim kapljam dežja se torej po vsej verjetnosti ne bomo izognili, temperature pa bodo razmeroma visoke in bodo čez dan povečini presegle 30 stopinj Celzija.

Na sliki: nad Sredozemljem se krepi anticiklon

Prej do novice na naši spletni strani
www.primorski.eu

DUTOVLJE - Od jutri do nedelje

Praznik terana in pršuta

Letos že 44. leto zapored - Pester program - Višek v nedeljo s povorko okrašenih kmečkih vozov - Spomnili se bodo tudi 10. obletnice vinske ceste

DUTOVLJE - Ta konec tedna bo v Dutovljah že 44. tradicionalna turistična, etnološka, kulturna, športna in zabavna prireditve Praznik terana in pršuta, ki privabi v osrčje dežele terana več tisoč ljudi od blizu in daleč. Tudi tokrat so organizatorji pripravili pester program, ki bo potekal od jutri do nedelje. Vrhunec povorke bo v nedeljo popoldne, ko bo na vrsti povorka okrašenih kmečkih vozov. Na prireditvi ne bo manjkalo niti pršuta, niti terana. Cena porcije pršuta (10 dag) in (litra) terana ostaja že sedem let nespremenjena, 5 evrov.

Prireditve se bo pričela jutri, ko bodo ob 20. uri v Bunčetovi domačiji odprli slikarsko razstavo Marjana Miklavca iz Sežane in predvajali dokumentarni film pred kratkim umrlega režiserja Jadrana Sterleta »Kraška dediščina Marjana Miklavca«. V kulturnem programu bodo sodelovali pevci Kraške klape.

Sobotno dopoldne je športno obarvano. Na Bunčetovi domačiji pa bodo ob 18. uri osrednjo pozornost namenili razstavi vin ob 10-letnici Kraške vinske ceste, ki povezuje okrog 170 ponudnikov s celotnega območja Krasa. Uro kasneje pa organizira sežanska kmetijska zadruga Vinakras vodeno degustacijo svojih vin in kraških mesnin pod naslovom Tako različni, a vedno odlični. Zvečer bodo predstavili novo kraljico terana, ki ji bo krono predala dosedanja kraljica Anet Jagodič.

Največ dogodkov pa bo v nedeljo. Višek bo popoldne, ko bo ob 16. uri izpred bencinske črpalke na prireditveni prostor v spremstvu kočije z vinskimi kraljicami, lipiške kočije in kočije iz Moravč z vprego

Višek prireditve bo nedeljska povorka okrašenih kmečkih vozov

ARHIV

treh konj krenila povorka okrašenih kmečkih vozov. Ob podelitvi priznanj za najboljše vozove bodo podelili tudi priznanja 12. najboljšim vinarjem na letošnjem ocenjevanju terana PTP. Na ocenjevanje, ki je potekalo 2. julija v Tomaju, je prispelo 34 vzorcev.

V soboto in nedeljo bo od 10. ure dalje odšlo svoja vrata sedem vinogradnikov in vinarjev v Dutovljah, Godnjah, Skopem in Tomaju. Od 13. ure dalje bo vsaki dve uri vozil brezplačni avtobus na relaciji Dutovlje-Sežana-Dutovlje.

Olga Knez

V okviru praznika tudi kolesarjenje

V okviru Praznika terana in pršuta so za soboto pripravili tudi poletno kolesarjenje z nazivom »S kolesom na teran in pršuta«. Organizatorji so pripravili 26 kilometrov dolgo traso, ki poteka po makadamskih in gozdnih poteh, manjši del trase je speljan tudi po asfaltu, po težavnosti pa je primerna za vsakogar, tudi za družine z otroki. Trasa bo v naravi označena, na progi pa bodo tudi redarji in informatorji. Vse informacije so dostopne na <http://www.praznikteranainpršuta.si/kolesarjenje.html>. Štartnina znaša 15 evrov na dan prireditve, 12 pa za predprijave na zgoraj omenjeni spletni strani in na elektronski pošti edi.fabjan@gmail.com. Udeleženci bodo prejeli manjši nahrbtnik (torbo), zemljevid trase, startno številko (za kolo) in topli obrok po prihodu na cilj. Vmes bomo postavili tudi dve okrepčevalnici. Start bo ob 10. uri na prireditvenem prostoru v Dutovljah.

Menjave na policijskem vrhu v Kopru in Sočergi

Na Policijski postaji Koper je s 1. avgustom vodenje prevzel Loris Čendak (zgoraj desno), ki je zamenjal dolgoletnega komandirja

Igorja Majcna, ki je odšel v pokoj. 42-letni Čendak se je v policijski službi zaposlil leta 1994, in sicer na

PP Koper, kjer je bil policist, vodja patrulje in policist-kriminalist. Januarja 2011 je bil kot pomočnik komandirja premeščen na PP Piran. Je univerzitetni diplomiran varstvoslovec.

Postajo mejne policije Sočerga pa je prevzel 39-letni Robert Žagar (spodaj levo), ki je zamenjal

dolgoletnega komandirja Dušana Marholda. Ta je prav tako odšel v pokoj. Žagar je od leta

1993 opravljal različna dela na PMP Jelšane, od leta 2007 pa je bil tam pomočnik komandirja. Po izobrazbi je diplomirani varstvoslovec.

Šport

Ulica dei Montecchi 6

tel. 040 7786350

faks 040 7786339

sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

Zdaj tudi Dragić in Lorbek

KRANJSKA GORA - Selektor slovenske košarkarske reprezentance Jure Zdovc se je po koncu turnirja na Kitajskem za sodelovanje na pripravah zahvalil Mateju Krušiču in Mitji Nikoliću. Reprezentanci pa sta se pridružila Goran Dragić (na fotografiji) in Erazem Lorbek, tako da reprezentanca še vedno šteje 14 igralcev. Priprave na svetovno prvenstvo bodo nadaljevali v Kranjski Gori, med 16. in 18. avgustom pa jih v Litvi čakajo tekme z Grčijo, Litvo in Novo Zelandijo.

Debi Jana Oblaka prestavljen

MADRID - Debi slovenskega vratarja Jana Oblaka je zaradi poškodbe mišice na desnem boku do nadaljnje prestavljen. Škofjeločan je nad bolečinami tarnal že med ameriško turnejo, kjer ni mogel redno trenirati. Zaradi bolečin bo Oblak izpustil tudi odhod v Izmir, kjer Atletico čaka prijateljska tekma z Galatasarayem, ni še jasno, ali bo nared za španski superpokal 19. in 22. avgusta.

PLAVANJE - Glavni adut slovenske plavalne reprezentance na bližnjem EP Damir Dugonjić

Upa, da mu bo sreča naklonjena

Ravenčan cilja na kolajne, saj je bil lani na SP v Barceloni najhitrejši Evropejec - Pomagale naj bi mu izkušnje

LJUBLJANA - Glavni adut slovenske plavalne reprezentance na bližnjem evropskem prvenstvu v Berlinu bo Ravenčan Damir Dugonjić. Slednji je bil na lanskem svetovnem prvenstvu v Barceloni najhitrejši Evropejec na 50 in 100 m prsno, zato ne skriva, da si na EP želi dve medalji. Sam pravi, da bo naloga predvsem na 100-metrski razdalji zelo težka. »Lani stotinke niso bile na moji strani, letos upam, da bodo,« se Barcelone 2013 spominja Dugonjić, kjer sta se mu medalji na SP izmaknili za stotinko sekunde, oziroma tri. Cilji za EP so zato razumljivo visoki: »Če ne zmagam, si želim dve medalji. Seveda ne bi bil razočaran, če bi bila samo ena, a najraje bi stal na stopničkah v obeh disciplinah. Konkurenca je zelo močna in na 100 prsno bo za to verjetno treba popraviti tudi osebni rekord,« razmišlja Korošec.

Pri tem ga ne moti, da so ga letos tekme med sezono premagovali. »Vsi vedo, da me med letom premagujejo na pripravljanih tekmah, a vedo tudi, da naredim ogromen preskok, ko se spočijem, oni pa so približno tam, kjer so bili. Vedo, da bom hiter, vedo, da sem močan tudi na drugih 50 metrih. A na njih se ne bom oziral, vem, da bom v vodi zelo skupaj in moram se boriti.«

Dugonjić med glavnimi tekmeči omenja tekmovalce iz Velike Britanije in Nemčije ter Madžara Daniela Gyurto. »Prvi favorit je Adam Peaty, ki ima letos najboljša izida na svetu in moj cilj je, da ga prehitim. Med letom izidi niso tako pomembni. Včasih povedo veliko, a najbolj pomembni so na koncu sezone.«

Pomemben pri sklepi pripravi je tudi dolgoletni trener Matija Medvešek, h kateremu se pred velikimi tekmami vsako leto vrača. »Njemu popolnoma zaupam. Vem, da me vedno pripravi. Tudi če sem slabše natreniran, me zna v zadnjem mesecu popraviti. Pogleda me in takoj ve, kje sem, kaj rabim in me nekako sestavi skupaj, da iz mene potegnem največ. Prav zato pridem vsako leto nazaj na Ravne, da me spolira.«

»Mislim, da ni več stvari, ki bi se mi lahko zgodila. Pravega pritiska ni več, zdaj imam pozitivno tremo, ki je pomembna za dober nastop. Kopalke se mi ne bodo več strgale. Imam izkušnje, vem kaj moram storiti za medaljo. Fizično in psihično bom dobro pripravljen.«

Tudi zadnje tekme, predvsem državno prvenstvo na Ravnah, so pokazale, da je Dugonjić blizu lanski formi. »Trener mi je rekel, da sem na 50 morda celo hitrejši kot

lani, na 100 pa približno na istem nivoju. Sem vesel. Težko je napredovati vsako leto. Lani sem naredil velik preskok in če mi letos uspe popraviti osebne rezultate, bom zelo zadovoljen.« (STA)

NOGOMET - Figc Še o boju za naslednika Abeteja

RIM - Boj za naslednika predsednika nogometne zveze Figc Giancala Abeteja je še odprt. V boju sta dosedanji namestnik predsednik zveze in predsednik LND Carlo Tavecchio, in dosedanji podpredsednik zveze Demetrio Albertini. Projekcije kažejo, da večina podpira še vedno Tavecchia, čeprav je javnost presenetil z rasističnimi izjavami (za kar so se oglasile Fifa, Uefa in EU). Predsednik olimpijskega komiteja Giovanni Malagò ne izključuje, da bi lahko v ponedeljek, 11. avgusta, na glasovanju prišlo do presenečenja, ne da bi podrobneje pojasnil, na kaj misli. Ne izključuje niti, da bi zvezo prevzela komisarska uprava, če nič od kandidatov ne bo prejel vsaj 50,1 % glasov.

URADNO - Osvaldo je odšel igralec Interja.

PO POLJSKI - Slovenski kolesar Luka Luka Mezgec je bil tretji v četrti etapi dirke po Poljski, zmagal je Belgijec Jonas Van Genechten, v skupnem seštevku pa vodi Čeh Petr Vakoč. Pred začetkom gorskih etap pa se je slovenski kolesar odločil zapustiti dirko, ker želi pozdraviti poškodovano ramo.

BREZ EP - Zaradi posledic poškodb na bližajočem se EP v atletiki ne bo Andrewa Howeja.

KOŠARKA V TRSTU - Tržaški prvoligaški klub Pallacanestro Trieste bo Ruizerja, ki bo igral v A-ligi pri Reyerju iz Benetk, nadomestil po vsej verjetnosti z Američanom Issachom Graysonom, ki je lani nastopal v ligi NCAA.

NOGOMET - Začetek priprav Brega (1. amaterska liga)

Previdni, zelo pomemben bo začetek prvenstva

Breg začel s trenigni

FOTODAMJ@N

Priprave na novo sezono je včeraj začel tudi Breg (1. AL). Pred začetkom sezone smo se pogovorili z Jarom Martinijem, ki je bil lani s 15 goli najuspešnejši napadalec ekipe.

Kako ocenjujete sestavo ekipe?

Odšel je Bertocchi, ki je bil najboljši v vezni liniji, vendar pridobili smo nekaj novih in dobrih igralcev. Predvsem obrambno vrsto, kjer smo imeli lani nekaj težav, smo okrepili z Brainijem, ki je višji igralec. Lani smo pogrešali ravno takega igralca, ki je lahko uspešen tudi z glavo.

Kateri je letošnji cilj?

Nočem se prenatgati, saj je prvenstvo dolgo. Igrati moramo iz tekme v tekmo. Ko bomo dosegli obstanek, pa lahko ciljamo tudi na kaj več.

Ohranili ste jedro ekipe, kar pomeni, da se že dobro poznate. To bo gotovo pozitivno vplivalo na vaše nastope.

Seveda. Že lani smo bili dobra skupina, ki se je družila tudi po tekmah ne gle-

de na rezultat. Verjamem, da se bodo tudi novi igralci hitro vključili.

Kako so vplivali na vas lanski porazi v končnici prvenstva?

Obrnili smo že stran. Naj le povem, da smo dali vse od sebe, a se ni izšlo. Končnica je vedno uganka.

Glede na to, da ste bili lani ves čas na vrhu lestvice, boste letos imeli vlogo favorita v prvenstvu in vsi bodo igrali z vami na nož. Ali vam je ta vloga všeč?

Pomembno bo, da ne bomo stopili na igrišče in mislili, da smo zaradi lanske uspešne sezone že najboljši. Zelo pomemben bo začetek, kako bomo pripravljeni na prvenstvo, fizično in psihično.

Prvi uradni nastop čaka brežane v sredo, 27. avgusta (deželni pokal), formo pa bodo varovanci Cernute preizkusili v soboto, 23. avgusta proti San Luigiju. Breg je pred začetkom sezone okrepil še napadalec Tiziano Puzzer (1984) iz Costalunge, ki se po več letih vrača k Bregu, z dolinskim moštvom pa trenira tudi branilec Alex Rossone, lani pri Vesni. (vs)

BREG 2014/15

Vratarji: Daniele Daris (1976), Pasquale Cuomo (1992), Mattia Cocolo (1994).

Branilci: Erik Kuret (1993), Iztok Zeriali (1992, Gianluca La Bella (1985), Jacopo Latin (1991), Stefano Messi (1988) Brian Sovic (1986), Silvio Cok (1978), Michele Braini (1980), Alex Rossone (1994), Lorenzo Salice (1991), Lorenzo Degrassi (1977).

Vezisti: Daniel Omari (1984), Davide Belladonna (1984), Luca Lugnani (1988), Tommaso Suttora (1988), Francesco Marturano (1987), Sebastian Nigris (1992), Daniele Cramersteter (1988), Denis Daris (1978).

Napadalci: Jar Martini (1991), Matteo Vianello (1993), Matteo Cigliani (1991), Tiziano Puzzer (1984), Erik Kofol (1997), Henri Rushiti (1987).

Trener: Lorenzo Cernuta, pomočnik trenerja Mauro Bursich, trener vratarjev Cristian Romano, načelnik sekcije Giuliano Prašelj, odborniki Marko Bandi, Marko Ota, Giovanni Bove, Alessandro Alberti, Massimo Camassa.

PET POLETNIH VPRAŠANJ

Matija Arduini

Matija Arduini iz Bazovice bo letos član kriške Vesne v elitni ligi. Devetnajsletnik, ki je letos maturiral na strokovnem zavodu Jožefa Štefana, razmišlja, da bi postal maser.

Nova sezona: moj recept za ohranjanje forme.

Pred začetkom priprav sem tekel trikrat tedensko in odigral nekaj poletnih turnirjev v malem nogometu. Nastopal sem z ekipo prijateljev iz Bazovice.

Poletna srečanja s soigralci: kje in kolikokrat tedensko.

Večine novih soigralcev pri Vesni nisem poznal, že prej pa sem se družil s sošolci, ki prav tako igrajo pri Vesni.

Počitnice: kdaj in kje?

Z drugimi maturanti sem teden dni preživel na Krfu.

bosta tekmi že ob 18. uri, ob nedeljah ob 18. uri pa bo v tržaški športni palači igral 14. decembra proti Montichiariju, 25. januarja proti Fortitudo Bologni in zadnji krog 19. aprila proti Orzinuovi.

Obvestila

AŠD SOKOL prireja turnir v beach volleyu (ekipe po tri - mešane) 14., 15. in 16. avgusta na društvenem igrišču v Nabrežini. Tekme se bodo pričele ob 18. uri. Za vpisovanje kontaktirajte čim prej Saro na tel. številko 366 319 5612.

AŠZ SLOGA sporoča, da bo sestanek za udeležence poletnih priprav v Mežici (23.8. - 30.8.) v četrtek, 7. avgusta ob 19.00 v telovadnici srednje šole na Opčinah.

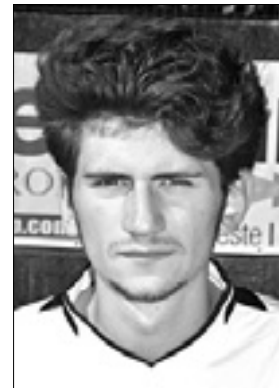
ZSSDI obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici zaprta od 11. do 15. avgusta.

Moj in ekipni cilj v naslednji sezoni.

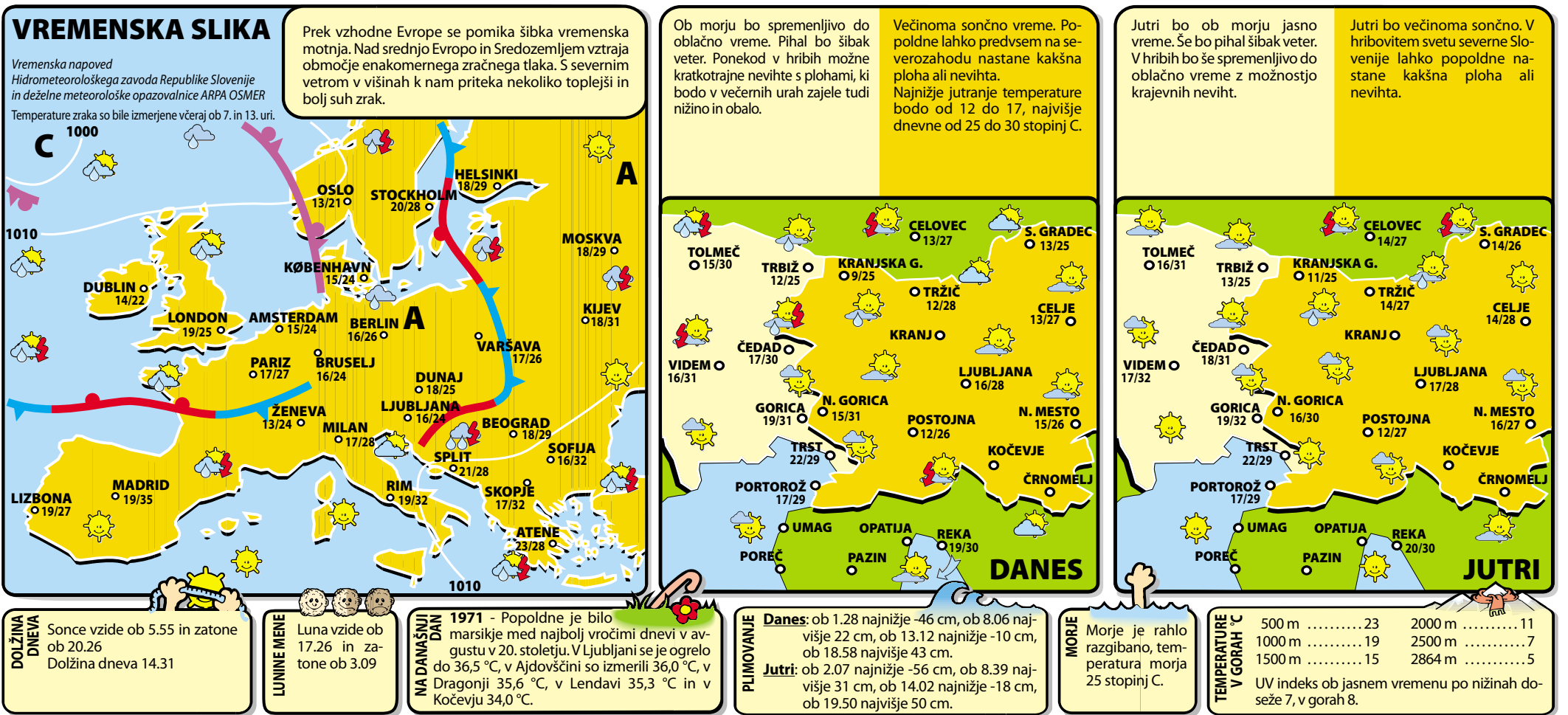
Rad bi se izkazal, prav tako pa želim, da z ekipo dosegemo

obstanek in da se v višji ligi izkazemo. Druga ekipa, ki jo bom spremljal v naslednji sezoni.

Od nekdanj navijam za Inter in si včasih z očetom ogledam tekme v Milanu. Spremljam tudi natope Krasa, kjer igra sošolec Simeoni, in nastope bazovske Zarje.

Moški zaradi zlorabe toži Jacksona pet let po smrti

LOS ANGELES - Moški iz Los Angelesa zaradi domnevne spolne zlorabe v poznih 80. letih toži pokojnega kralja popa Michaela Jacksona oziroma upravitelje njegove zapuščine. Jackson naj bi takrat 10-letnega Jamesa Safechucka zlorabil več kot 100-krat v štirih letih po skupnem nastupu v reklamah za Pepsi. Safechuck naj bi si z Jacksonom redno delil posteljo med turnejo Bad leta 1988, zlorabe pa naj bi se nadaljevale, dokler ni prišel v puberteto. Odvetnik, ki zastopa upravitelje zapuščine pokojnega zvezdnika, Howard Weitzman meni, da bi moralo sodišče sodbo zavreči: »Safechuck se je za tožbo odločil pet let po smrti Michaela, več kot 20 let po domnevnih zlorabah in potem, ko je pod prisego dejal, da mu Michael ni storil nič neprimernega.«

V trčenju turističnih avtobusov v New Yorku več ranjenih

NEW YORK - Sredi Times Squarea na Manhattnu, ki je bil poln turistov, sta v torek trčila dva dvonadstropna turistična avtobusa, pri čemer na srečo ni bilo hujših posledic. 14 ljudi se je poškodovalo, večina lažje. Najhujše jo je skupil vođač na enem od avtobusov, ki je bil med vožnjo na nogah. Od potnikov so bili sicer poškodovani le trije, huje so jo skupili mimoidoči, saj je eden od avtobusov zadel semafor, katerega deli so zadeli pešce. Priče pravijo, da je voznik rdečega avtobusa hitro zapeljal skozi križišče, pri čemer ga je s strani zadela moder avtobus in ga odbil v semafor.

OBLETNICA - Pred 69. leti Američani odvrkli prvo atomsko bombo, zaradi katere je umrlo 140 tisoč ljudi

Hirošima se je spomnila svojih žrtev

Mnogi, ki so bombo preživeli, pa so kasneje zboleli za rakom na ščitnici, pljučih, prsih in levkemijo - Tri dni kasneje je v Nagasakiju druga bomba ubila 70 tisoč ljudi

Po reki Motoyasu, ki teče mimo zgradbe s kupolo (desno), ki simbolično spominja na atomsko bombo, so včeraj spustili na tisoče papirnatih svetilk v uteho duš umrlih v atomskem bombnem napadu pred 69 leti; v Spominskem mirovnem parku v Hirošimi se je včeraj v spomin na 140 tisoč žrtev zbralo več deset tisoč ljudi (levo)

ANSA

TOKIO - Na Japonskem so včeraj s slovesnostjo zaznamovali 69. obletnico atomske bombe, ki so jo ZDA odvrkli nad japonsko Hirošimo. Tam se je zbralo več deset tisoč ljudi, tudi japonski premier Šinzo Abe, ki je poudaril, da ima Japonska posebno odgovornost v boju za svet brez jedrskega orožja. Udeleženci slovesnosti, med katerimi so bili tako preživeli v napadu, njihovi potomci in tuji dostojanstveniki, so se žrtev najprej spomnili z minuto tišine. Na slovesnosti je bila tudi ameriška veleposlanica na Japonskem Caroline Kennedy.

Nad Hirošimo je pred 69 leti ob 8.15 po lokalnem času eksplodirala štiri tone težka atomska bomba iz obogatene urana, imenovana Little Boy oz. Deček. Eksplodirala je na višini 567 metrov in povzročila udarni val, ki je z močjo 35 ton na kvadratni meter in hitrostjo 440 metrov na sekundo uničil stavbe in ljudi. V krogu 500 metrov okrog središča eksplozije so skoraj takoj umrli vsi ljudje. Zaradi neposrednih posledic bombe je samo do konca leta 1945 umrlo okoli 140.000 ljudi. Kasnejše posledice izpostavljenosti sevanju pa se vse do danes med drugim kažejo v obliki raka na ščitnici, pljučih, prsih in levkemije.

Tri dni za Hirošimo je napad z jedrskim orožjem doživel še mesto Nagasaki. Nad njim je eksplodirala bomba z imenom Fat man ali Debelinko s plutonijevo sredico. Za posledicami eksplozije je takoj umrlo okoli 40.000 ljudi, skupno pa naj bi posledice zahtevale preko 70.000 žrtev. »Kot edina država, ki je med vojno doživela jedrski napad in izkusila njegove grozote, ima Japonska odgovornost uresničiti svet brez jedrskega orožja in še naprej prihodnjim generacijam in svetu posredovati sporočilo o krutosti tovrstnega orožja,« je dejal Abe.

Zbrane je nagovoril tudi župan Hirošime Kazumi Macuj, neutrudni aktivist proti jedrskemu orožju, ki je ameriškega predsednika Baracka Obama in vse voditelje držav, ki imajo jedrsko orožje, pozval, naj obiščejo Hirošimo. »Ko boste storili, boste doumeli, da je jedrsko orožje absolutno zlo in da ga je treba prepričati,« je dodal. Izkoristil je tudi priložnost in kritiziral Abeja, ki je razširil pristojnosti vojske. Ta bo v skladu z odločitvijo vlade iz začetka julija poslej lahko v primeru napada branila zavezniške države. Gre za zgodovinski preobrat v japonski obrambni politiki, ki je bila od druge svetovne vojne naravnana na pacifistično. Številni Japonci odločitvi nasprotujejo.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM
Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik
20.50 Film: Lahko noč, gospodična, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Estate – Il caffè
6.30 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 10.00 Dnevnik **9.40** UnoMattina Estate – Dolce casa
10.30 UnoMattina Estate – Sapore di Sole
11.25 Nan.: Don Matteo **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.05** Nad.: Legami **14.50** Nad.: Capri **16.50** Dnevnik **17.15** Film: L'amore nella terra dei contrasti **18.50** Kviz: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.30** Techeteche – Vive la gente **21.20** Dok.: Superquark **23.40** Dok.: Overland

Rai Due

6.10 Nad.: Dance! La forza della passione
6.55 Nad.: The Lying Game **7.35** Nad.: Heartland **8.20** Nad.: Le sorelle McLeod
9.45 Nad.: Pasion Prohibida **10.25** Vreme, sledi Tg2 Insieme **11.10** Serija: Il nostro amico Charly **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Serija: Omicidi nell'alta società **15.40** Serija: Senza traccia **16.20** Serija: Guardia costiera **17.55** Dnevnik in šport **18.45** Serija: Il commissario Rex **20.30** 23.35 Dnevnik **21.00** Nan.: LOL **21.10** Serija: King & Maxwell **22.50** Serija: Beauty and the Beast **23.50** Razza Umama

Rai Tre

6.00 Dnevnik in vremenska napoved **6.30** Rassegna Stampa **8.00** Talk show: Agora **10.00** Cinema d'oggi **10.20** Film: Il diritto di amare **12.00** Dnevnik in vreme **12.15** Serija: La signora del West **13.00** Rai Cultura – Il tempo e la storia **13.45** Kilimangiaro Album **14.00** Deželni dnevnik, Dnevnik in vremenska napoved **14.50** Tg Regione – Piazza Affari, sledi Dnevnik L.I.S. **15.00** Nad.: Terra nostra **15.45** Film: La mia legge **17.20** Dok.: Geo **18.55** 23.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.10** Serija: Ai confini della realtà **20.35** Serija: Un posto al sole

21.05 Film: Potiche – La bella statua
23.40 I Dieci Comandamenti

Rete 4

6.20 Televendita Media Shopping **6.50** Serija: Zorro **7.20** Serija: Miami Vice **8.15** Serija: Distretto di polizia **10.45** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik **12.00** Serija: Renegade **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35** Film: Due settimane in un'altra città **18.50** Dnevnik **19.35** Ieri e oggi in Tv **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nad.: Il segreto **21.15** Film: Abbronzatissimi (kom., It.) **23.40** Film: Abbronzatissimi 2 – Un anno dopo (kom., It.)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.45** Film: Le ali di Katja **11.00** Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.45** Talk

show: Uomini e donne e poi **16.10** Film: Rosamunde Pilcher – Il tesoro nascosto (rom.) **18.30** Nad.: Cuore ribelle **19.10** Nad.: Il Segreto **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Paperissima Sprint

21.10 Film: The Face of Love (dram., i. R. Williams) **23.20** Film: La Cortigiana III

Italia 1

6.45 Nad.: Xena, principessa guerriera **7.40** Serija: Supercar **9.35** Serija: A-Team **11.30** Dok.: Human Target **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.00** Šport **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Nad.: Pretty Little Liars **16.40** Nad.: The O.C. **18.30** Dnevnik **19.20** Serija: C.S.I. **21.10** Serija: Transporter **23.15** Film: True Justice II – L'angelo della morte (akc.)

La 7

7.30 Dnevnik **7.55** 11.55 Omnibus **9.45** In onda, pon. **10.25** Serija: Agente speciale Sue Thomas **13.30** Dnevnik **14.00** Serija: Jack Frost **16.10** Serija: Starsky & Hutch **18.10** Serija: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** In onda **22.30** Film: Polisse (dram.)

Tele 4

7.00 8.30 Dnevnik **7.25** Aktualno: Salus Tv **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Luoghi magici **12.45** Rotocalco Adnkronos **13.00** Le ricette di Giorgia **13.20** 17.30 Dnevnik **13.45** 18.00 Rubrika: Qui studio a voi stadio **19.00** 23.30 Trieste in diretta **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Happy Hour **21.00** Film: Vacanze romane **23.00** Dnevnik

Slovenija 1

6.45 Poletna scena **7.10** Odmevi **8.00** Otroški program: OP! **9.15** Kviz: Male sive celice **9.55** Dok. film: Nekega dne **10.35** Dok. serija: Skriti vrh **12.00** O živalih in ljudeh **12.25** Na vrtu **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.50** Portret: Mostovi besed **14.40** Slovenski utrinki **15.15** Mostovi – Hidak **15.50** 18.40 Otroški program: OP! **16.35** Kratki film: Najdeni zaklad **17.00** 22.40 Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.20** 22.50 Poletna scena **17.45** Dok. feljton: Celica **18.10** Nad.: Moji, tvoji, najini **18.55** Dnevnik **19.30** Slovenska kronika **20.00** Nan.: Umori na podežlju **21.35** Aplavzi **22.00** Odmevi **23.20** Nan.: Povesti in novele 19. stoletja

Slovenija 2

7.00 8.30, 0.30 Infokanal **15.40** 19.00, 23.45 Točka **16.35** Evropski magazin **16.50** Dok. odd.: Slovenski vodni krog **17.35** Mostovi – Hidak **18.05** Dok. odd.: Učinki elektromagnetnega valovanja na zdrave ljudi **19.50** Žrebanje Deteljice **20.00** Nogomet: SP, polfinale, Argentina – Nizozemska, pon. **22.20** Film: Nogomet v novem svetu, 2. nad. **23.15** Nan.: Moja družina

Slovenija 3

6.00 8.00, 9.00, 11.00, 19.55, 21.55 Sporocamo **6.35** Primorska kronika **9.10** 21.30, 0.00 Žarišče **9.25** Satirično oko **12.10** Aktualno **13.30** Prvi dnevnik **17.30** Poročila **17.50** 19.35, 21.45 Kronika **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.00** Aktualno **20.15** Ozadja **20.30** Na tretjem... **Sporod se sproti prilagaja dogajanju v Državnem zboru**

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** 23.45 Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** 14.30 Boben **15.30** 21.00 Folkest **16.15** Alpe Adria **16.45** Najlepše besede **17.15** Arhivski posnetki **18.00** 19.30, 23.15 City folk **18.35** Vremenska napoved **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsesdanes Tv dnevnik **19.25** Četrtekova športna oddaja **20.00** Natutilus **20.30** V orbiti **21.45** Avtomobilizem **22.15** Glasba zdaj **22.50** Na obisku

Tv Primorka

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** Pravljica **8.45** ŠKL **9.45** 11.30, 14.30 Videostrani **17.30** Dedek pripoveduje **18.00** Rad igram nogomet **18.25** Predstava: Vsak minut je na palanka **19.20** Mozaik za gluhe in naglušne **20.00** 3. briška poroka **20.30** Dok. film: Tradicionalna briška poroka **21.00** Znanstveni večer **22.00** Glasbeni večer, sledita Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risane in otr. serije **8.15** 9.30, 10.40, 11.55 Tv prodaja **8.30** Serija: Kamp razvajencev **9.45** 15.50 Nad.: Želim te ljubiti **10.55** 16.45 Nad.: Sila **12.10** 17.55 Nad.: Vrtinec življenja **13.05** Serija: Zmenki milijonarjev **14.00** Serija: Policijska družina **14.55** 22.20 Nad.: Modra naveza **18.55** 24UR - vreme **19.00** 22.00 24UR - novice

20.00 Film: Popolni umor (krim.) **23.10** Serija: Rizzoli in Isles

Kanal A

6.00 Svet **6.55** 18.55 Serija: Alarm za Kobro 11 **7.45** 10.50 Volan **8.25** 16.40 Serija: Zmeda v zraku **8.50** 13.00 Risanke **10.05** 17.10 Tv Dober dan **11.30** Serija: Srečni klic **12.30** 13.30 Tv prodaja **13.45** Serija: Faktor strahu Južna Afrika **14.40** Film: Sprehodi v oblakih **18.00** 19.50 Svet **20.05** Film: Fantovščina 2 – Zadnja skušnjava (kom.) **22.05** Film: Dežela tigrov

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00, 10.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.10 Prva izmena; 11.00 Poletni Studio D; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica; 17.30 Odprta knjiga: Matjaž Klemše: V zakrpanih gozdarjih – 4. nad.; 18.00 Glasbeni magazin, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 5.50 Jutranja kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Dobra zgodba; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled prirediteljev; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Aktualno; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Filmofil; 19.00 Radijski dnevnik; 20.00 Poletni utrip kulture; 20.30 Od glave do rapa; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli

Četrtek, 7. avgusta
La effe, ob 24. uri

I diari della motocicletta

ZDA, Argentina, Nemčija 2004
Režija: Peter Salles
Igrajo: Gael Garcia Bernal, Rodrigo De La Serna, Mia Maestro in Mercedes Moran

Prijatelj Ernesto Guevara, 23-letni študent medicine, ki se je specializiral za zdravljenje gobavosti, in njegov prijatelj, 29-letni študent biokemije Alberto, se odločita, da bosta za nekaj časa prekinila študij v domačem Buenos Airesu in spoznala Južno Ameriko.

Poslovita se od družin in Ernestovega dekleta Chichine Ferreyre in se z Albertovim starim motorjem, imenovanim »Poderosa II«, odpravita dogovrdiščinam naproti.

Med osemmesečnim potovanjem, dolgo dobrih 12 tisoč kilometrov, se Ernesto in Alberto odločita, da se bosta odtlej posvetila spremembi sveta.

VREDNO OGLEDA

orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.45, 12.15 Pesem tedna; 9.00 La valigia delle vacanze; 9.35 Appuntamenti d'estate; 10.15, 19.20 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Anteprema classifica; 11.00, 21.00 Punto e a capo; 11.35 Café Brasil – Speciale mondiali di calcio; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.30 Glasbena lestvica; 13.35 Ora musica; 14.35, 22.30 Summerbeach; 15.00 La via Francigena; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 E... state freschi; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 Playlist; 22.00 La via Francigena (pon.); 23.00 Tutti i topi vogliono ballare; 0.00 Nottetempo.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.30 Kronika; 5.55 Iz sporedov; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Polka in valček na Prvem; 8.40 Obvestila; 9.10 Dobra glasba, dober dan; 9.30 Ultrazvoek; 10.10 Pod pokrovko; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evroženket; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napovedov; 21.05 Literarni večer; 21.45 Glasba; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna oddaja v angleščini in nemščini; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25 Vremenska napoved; 7.00 Kronika; 8.00 Globalna vas; 9.15, 17.45 Naval na šport; 9.35, 16.33 Pop-evki tedna; 10.00 Ambulanta 202; 10.30 Novice; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 12.00 Vroč mikrofon; 13.00 Danes do 13.00; 13.25, 18.50 Sporedi; 14.00 Kulturnice; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.45 Botrstvo; 17.10 Frekvenca X; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 21.00 Galerija; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Proti etru.

SLOVENIJA 3

7.00 Kronika; 7.20 Spored; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Glasbeni utrip; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Razgledi in razmisleki; 13.30 Naši operni umetniki; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Mladi virtuoz; 17.00 Izšlo je; 17.30 Banchetto musicale; 19.00 Literarni nočno; 19.10 Medigra; 19.30 Glasba, gledališče... in ves ta jazz; 20.00 Iz arhiva simfonikov; 21.05 Repriza; 22.05 Radijska igra; 23.00 Glasba 20. stol.; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHz).

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude DZP doo z enim družbenikom PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014 230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija TMedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIJALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIJALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v tujini in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

SISTIANA

PORTOPICCOLO

PRISRČNO VAS VABIMO NA SPREHOD PO PORTOPICCOLU

Plaže, restavracije, aperitivi in trgovine z domačimi izdelki

Obiščite nas!

Otvoritveni večer: 8. avgusta od 19h dalje

Obalna cesta km 137 - 34011 Sesljan, Devin Nabrežina Ts

T+39 040 291 291

www.portopiccolosistiana.it

info@portopiccolosistiana.it